

දේශීය මිල ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීම

2023 වසරේ සැප්තැම්බර් මස බලාත්මක කරන ලද 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතට අනුව, මහ බැංකුවේ මූලික අරමුණ වන්නේ දේශීය මිල ස්ථායීතාව සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහ පවත්වා ගැනීමයි. ඒ අනුව, මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය, නමාශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුවට අනුකූලව මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ නමාශීලී විනිමය අනුපාත ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරයි. ආර්ථික වර්ධනය එහි විභව නිමැවුම් මට්ටම කරා ළඟා වීමට සහාය වන අතරම, මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව පිළිබඳ රජය සමඟ වන ගිවිසුමේ දක්වා ඇති පරිදි ඉලක්කගත මට්ටමේ උද්ධමනය පවත්වා ගැනීම නමාශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුවෙහි අරමුණ වේ. 2023 වසරේ ඔක්තෝම්බර් මස 05 වැනි දින රජයේ ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රජය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අතර වන වත්මන් මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුව පිළිබඳ ගිවිසුමට අනුව, මහ බැංකුව උද්ධමනය සියයට 5ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මෙම රාමුව තුළ, උද්ධමන ඉලක්කය සපුරා ගැනීම පිණිස ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට අනුකූල වීම සඳහා කෙටි කාලීන පොලී

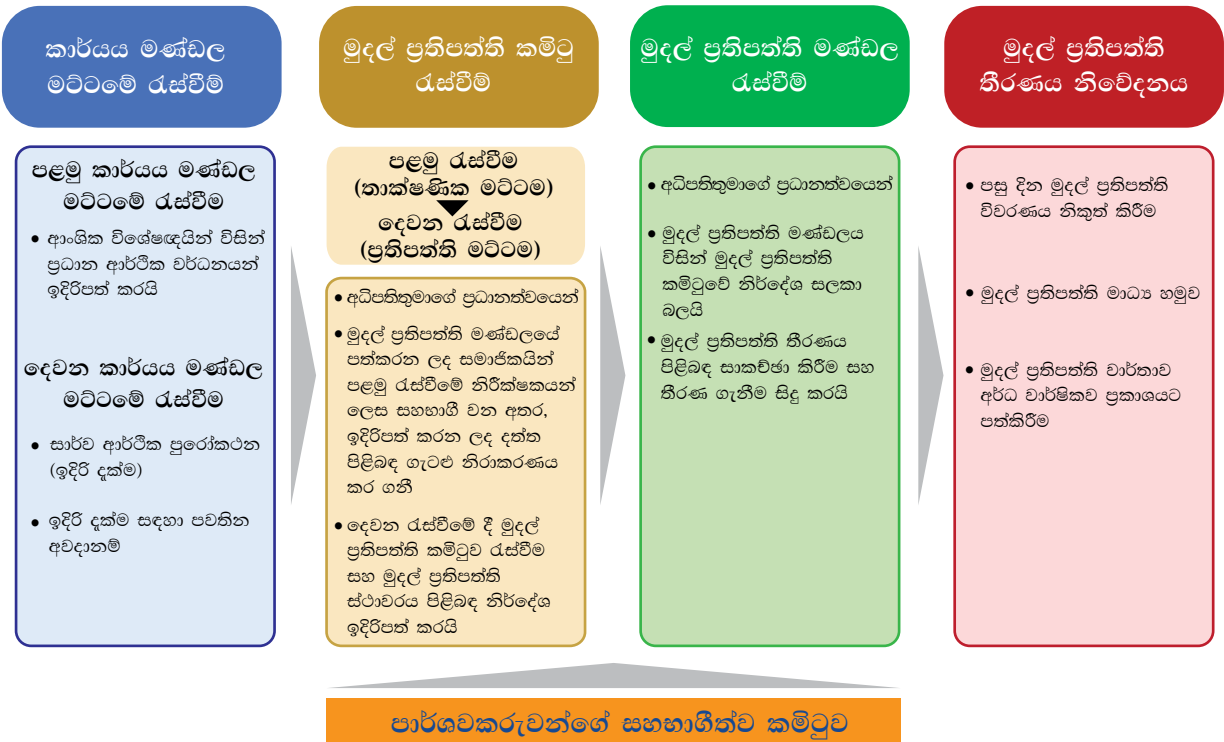
අනුපාතික, විශේෂයෙන්ම බරින සාමාන්‍ය ඒකික මුදල් අනුපාතිකය මෙහෙය වීමට මහ බැංකුව සිය ප්‍රතිපත්ති උපකරණ භාවිත කරයි.

මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

මහ බැංකුව විසින් 2023 වසරේ ජූනි මාසය දක්වා දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයක් අනුගමනය කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, උද්ධමනය බලාපොරොත්තු වූවාට වඩා වේගයෙන් අඩු වීමත් සමඟ 2023 වසරේ ජූනි මාසයේ දී මහ බැංකුව මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය ලිහිල් කිරීම ආරම්භ කළ අතර, ඉල්ලුම මත පදනම් වූ උද්ධමන පීඩන අඩු මට්ටමක පවතින බවට පැහැදිලි සලකුණු පෙන්වුම් කළ බැවින් 2023 වසරේ අවසන් භාගයේ දී මුදල් ප්‍රතිපත්තිය තව දුරටත් ලිහිල් කිරීමට කටයුතු කළේය. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ එහි බලපෑම් පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 2023 වසරට අදාළ වාර්ෂික ආර්ථික විවරණයේ සවිස්තරාත්මක ව දක්වා ඇත.

මහ බැංකුව විසින් ආර්ථිකයේ මුදල්, විදේශීය, මූර්ත සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ මෙන්ම ගෝලීය ආර්ථිකය ප්‍රවණතා

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය

සම්පාදනය කිරීම, අධීක්ෂණය කිරීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලද අතර පූර්වෝපායි මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ සඳහා පහසුකම් සැලසීමට පුරෝකථන සිදු කරන ලදී. දත්ත මත පදනම්ව තීරණ ගන්නා බව තහවුරු කිරීම සඳහා සාම්ප්‍රදායික හා සාම්ප්‍රදායික නොවන ක්‍රමවේද මගින් රැස් කරන ලද දත්ත සහ තොරතුරු භාවිතයෙන් උද්ධමනය සහ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සඳහා ඉදිරි දැක්මක් සහිත විශ්ලේෂණයන් සහිත නුදුරු කාලීන පුරෝකථන භාවිතා කරයි. එමෙන්ම විවිධ මූලාශ්‍රවලින් ලබා ගන්නා යෙදවුම් භාවිතයෙන් ආකෘති මත පදනම් වූ සහ දර්ශක මත පදනම් වූ පුරෝකථනයන් කරන ලදී. මෙම පුරෝකථනයන් මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණවල දී, එනම් පළමු ව කාර්ය මණ්ඩල මට්ටමේ සාකච්ඡා වට කිහිපයක දී ද ඉන් අනතුරු ව මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලයට (මීට පෙර පැවති මුදල් මණ්ඩලයට) මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමට පහසුකම් සලසමින් සුදුසු මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය පිළිබඳ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබන මුදල් ප්‍රතිපත්ති කමිටු රැස්වීම්වල දී ද සවිස්තරාත්මකව සාකච්ඡා කරන ලදී.

2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 83වැනි වගන්තියට අනුව, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ මහ බැංකුවේ මුදල් හා මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතා ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ සභාවක් පිහිටුවීමට නියමිතය. මෙම සභාවේ සභාපතිවරයා ලෙස ද කටයුතු කරන මහ බැංකු අධිපතිවරයා සහ භාණ්ඩාගාර ලේකම්වරයා සහ ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති විෂය පැවරී ඇති අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා (එම විෂය මුදල් අමාත්‍යවරයාට හැර වෙනත් අමාත්‍යවරයෙකුට පැවරෙන්නේ නම්) සම්බන්ධීකරණ සභාවේ සාමාජිකයින් ලෙස කටයුතු කරති. මෑත කාලීන සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා, ඉදිරි දැක්ම සහ අවදානම් පිළිබඳ අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ සභාව කාර්තුමය වශයෙන් රැස්වීම අවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව සම්බන්ධීකරණ සභාවේ මංගල රැස්වීම 2023 වසරේ නොවැම්බර් 07වැනි දින පැවැත්විණි.

මේ අතර, ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වීම ඉහළ නැංවීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් වෘත්තිකයින්, විද්වතුන් සහ පෞද්ගලික අංශයේ පිරිස් ඇතුළු අයගෙන් සමන්විත කාර්තුමය පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්ව කමිටු රැස්වීම් පවත්වන ලදී.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති සන්නිවේදනය

2023 වසරේ දී මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති සන්නිවේදන උපායමාර්ගය, මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සම්පාදනය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳව මහජනතාව සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අවබෝධය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මෙන්ම එමගින් මහ බැංකුවේ මූලික අරමුණ වන දේශීය මිල ස්ථායීතාව සාක්ෂාත් කරගැනීම සහ පවත්වාගෙන යෑම කෙරෙහි බලපාන තීරණ ගැනීමට හැකියාව ලබා දෙන පැහැදිලි සහ සංක්ෂිප්ත සන්නිවේදනයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේය. ඒ අනුව, මුදල් ප්‍රතිපත්ති සන්නිවේදනය, මහ බැංකුවේ නමාශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ තීරණාත්මක අංගයක් වන අතර, ඉහළ විනිවිදභාවය සහ විශ්වසනීයත්වය තුළින් උද්ධමන අපේක්ෂා පාලනය කිරීමට එය උපකාරී වේ. ප්‍රතිපත්තිමය අරමුණු සහ තීරණ පිළිබඳ පැහැදිලි සන්නිවේදනය, අපේක්ෂා, ඉදිරි මගපෙන්වීම සහ පාර්ශ්වකරුවන් හා සමග නිරන්තරයෙන් සම්බන්ධ වීම යන ඒවා ඉහළ අවිනිශ්චිතතා සහිත ඉතා දුෂ්කර කාලයක් වූ 2023 වසර තුළ දී අපේක්ෂා පාලනය කිරීමට උපකාරී විය.

ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවයට අනුව, මහ බැංකුව විසින් 2022 වසර සඳහා වූ මහ බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව 2023 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ දී භාෂා ත්‍රිත්වයෙන්ම ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. තවද, මහ බැංකුව විසින් දෛනික, සතිපතා සහ මාසික දර්ශක සහ විවරණිකා මගින් ආර්ථික හා මූල්‍ය තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලද අතර, මහ බැංකු නිල වෙබ් අඩවියේ මංගත දත්ත පද්ධතිය මගින් ද තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. උද්ධමනයේ මෑත කාලීන ප්‍රවණතා, උද්ධමනය සඳහා හේතු වූ සාධක සහ උද්ධමනයේ මැදි කාලීන පුරෝකථන හා එවැනි පුරෝකථන සඳහා ඇති ප්‍රධාන අවදානම් දක්වමින් සහ ඒවා පැහැදිලි කරමින් මහ බැංකුව 2023 වසරේ ජූලි මාසයේ දී ප්‍රථම වරට මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කළේය. 2023 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත බලාත්මක කිරීමෙන් පසුව මෙම අර්ධ වාර්ෂික වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කිරීම අනිවාර්ය විය.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණ පිළිබඳ මාධ්‍ය නිවේදන 8ක් 2023 වසර තුළ දී නිකුත් කරන ලද අතර, මුදල් ප්‍රතිපත්ති

ස්ථාවරය පිළිබඳව මහජනතාවට දැනුම් දෙන අතරම, මුදල් ප්‍රතිපත්ති සන්නිවේදනය පුළුල් ලෙස ව්‍යාප්ත කරමින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණ පිළිබඳ මාධ්‍ය සාකච්ඡා පැවැත්වීම සහ ඒවායෙහි සජීවී විකාශයන් දියත් කිරීම සිදු කරන ලදී. සන්නිවේදනයේ පැහැදිලි බව වැඩිදියුණු කිරීම සහ උද්ධමනය සඳහා ඉදිරි දැක්මක් ලබා දීම සඳහා මහ බැංකුව උද්ධමන ව්‍යාප්ති සටහන් සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්තාවන්වල, මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණ මාධ්‍ය නිවේදනවල සහ උද්ධමනය පිළිබඳ මාධ්‍ය නිවේදනවල ඇතුළත් කොට ඒවා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කළේය. උද්ධමන පිළිබඳ ඉදිරි දැක්ම ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙන් මහජනතාවගේ උද්ධමන අපේක්ෂා සඳහා මග පෙන්වීමක් ලබා දීමට අපේක්ෂා කරන අතර එමඟින් මැදි කාලීනව උද්ධමන ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට සහාය වනු ඇත.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනවලින් අනතුරුව එම ප්‍රතිපත්ති තීරණ මහජනතාව අතර වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා මහ බැංකුව එහි සම්පත් දායකයින් සමඟ එක් ව, මහ බැංකුවේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මඟින් සම්බන්ධීකරණය කරන ලද අන්තර්ජාලය ඔස්සේ පවත්වනු ලබන සම්මන්ත්‍රණ සඳහා පහසුකම් සලසා දුන් අතර, වසර පුරා ආර්ථික ප්‍රවණතා, මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සහ අනෙකුත් මහ

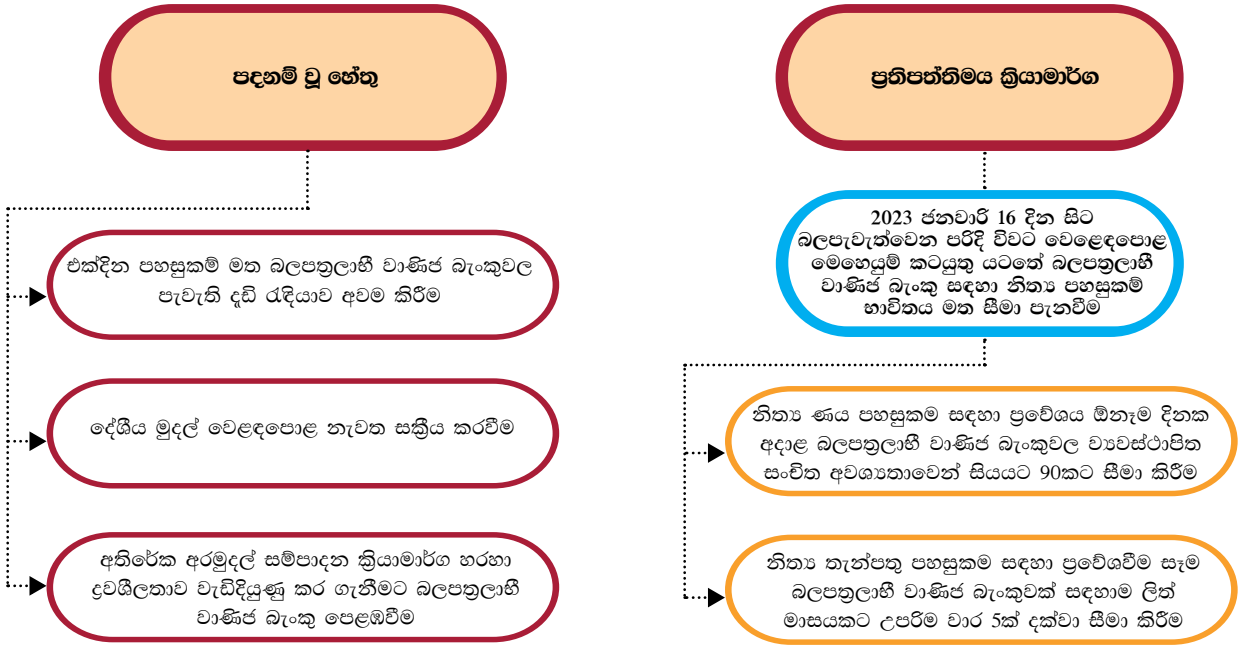
බැංකු කාර්යයන් පිළිබඳව දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

තවද, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විශේෂ දත්ත ප්‍රකාශන සම්මතය (SDDS) සඳහා දත්ත සැපයීම මගින් ප්‍රකාශිත ඉදිරි දින දර්ශනයට අනුව ආර්ථිකයේ සියලුම අංශවලට අදාළ දත්ත බෙදා හැරීම සහතික කළේය. මීට අමතරව, ජාත්‍යන්තර නියෝජිතායතන වෙත කාලෝචිත ලෙස දත්ත සහ තොරතුරු බෙදා හැරීම මහ බැංකුව විසින් සහතික කරන ලදී.

මුදල් මෙහෙයුම්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 31 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති පරිදි පවත්නා මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට අනුකූලව, දේශීය මිල ස්ථායීතා අරමුණු ළඟා කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විවිධ වෙළෙඳපොළ කටයුතු සිදු කරනු ලබයි. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී, 2023 වසරේ අප්‍රේල් මස මැද භාගයේ සිට ද්‍රවශීලතාව තහවුරු කිරීම සඳහා විවිධ වෙළෙඳපොළ කටයුතු යටතේ එක් දින සහ කාලීන ප්‍රතිවිකුණුම් වෙන්දේසි අවශ්‍යතාව අනුව නිරතුරුවම පවත්වන ලදී. තවද, ද්‍රවශීලතාව සැපයීම සඳහා මහ බැංකුව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ස්ථීර පදනම මත මිල දී ගැනීම සිදු කළේය. සාමාන්‍ය විවිධ වෙළෙඳපොළ

නිත්‍ය පහසුකම් මත සීමා පැනවීම

කටයුතුවලට අමතරව ඇතැම් බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට ඔවුන්ගේ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් ශක්තිමත් කරගැනීම සඳහා විශේෂ ද්‍රවශීලතා පහසුකම් ද සපයන ලදී. දෛනික විවට වෙළෙඳපොළ වෙන්දේසි සහ මුදල් වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනු හරහා තම කෙටි කාලීන ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතා සපුරා ගත නොහැකි වූ සහභාගිත්ව ආයතන වෙත නිත්‍ය පහසුකම යටතේ අරමුදල් සපයන ලදී.

2023 ජනවාරි මාසයේ දී නිත්‍ය පහසුකම මත සීමා පනවන ලදී. ඒ අනුව, නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම ලබා ගත හැකි උපරිම වාර ගණන ලික් මාසයක් තුළ වාර 5 කට සීමා කරන ලද අතර, නිත්‍ය ණය පහසුකම ලබා ගැනීම ඕනෑම දිනක් තුළ එම බැංකුවේ පවත්නා ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතාවෙන් සියයට 90ක් දක්වා සීමා කරන ලදී. ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය සහ දේශීය මුදල් වෙළෙඳපොළ කටයුතුවල වර්ධනයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් 2024 අප්‍රේල් 1 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි මහ බැංකුව විසින් ඉහතින් සඳහන් කරන ලද නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම භාවිතය මත පනවන ලද සීමාව ඉවත්කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මහ බැංකු පනතේ 32 වැනි වගන්තිය ප්‍රකාරව සෑම බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක් විසින් ම සිය මුළු තැන්පතු වගකීම්වලට අනුපාතික වශයෙන් සංචිත පවත්වාගෙන යායුතු අතර එම ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතා අනුපාතය සමග වාණිජ බැංකුවල අනුකූලතාව මහ බැංකුව විසින් අධීක්ෂණය කිරීම සහ පරිපාලනය කිරීම සිදුකරන ලදී.

දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ මෙහෙයුම්

රටේ විනිමය අනුපාතික ප්‍රතිපත්තිය තීරණය කිරීමේ සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලතල මෙන්ම, බලපත්‍රලාභී බැංකු සහ වෙනත් විවිධ දේශීය හා විදේශීය ප්‍රතිපාර්ශ්ව සමඟ විදේශ විනිමය මෙහෙයුම්වල නිරත වීමේ වගකීම ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත පැවරී ඇත.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින්, වෙළෙඳපොළෙහි විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතාවයේ සිදු වූ වර්ධනය සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් අනතුරුව, 2023 මාර්තු 07 දින සිට වෙළෙඳපොළ වෙත දෛනික මාර්ගෝපදේශ ලබා දීම අත්හිටවනු ලද අතර, "විනිමය අනුපාතිකයේ දිනක් තුළ සිදුවිය හැකි උච්චාවචන කළමනාකරණය" පිළිබඳව

බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත 2022 මැයි 12 දින නිකුත් කරන ලද මෙහෙයුම් උපදෙස් ද අවලංගු කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාමාර්ගය ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩපිළිවෙළෙහි අවශ්‍යතාවන්ට ද සහය විය. තවද, 2023 මාර්තු මාසයේ දී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට විදේශ විනිමය අනිවාර්යයෙන් විකිණීම සම්බන්ධයෙන් වූ මෙහෙයුම් උපදෙස් අත්හිටුවීමට කටයුතු කළ අතර, ගල් අගුරු සහ ඉන්ධන ආනයනය සඳහා පහසුකම් සැලසීමට බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ස්වේච්ඡාවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට ලබා දුන් විදේශ විනිමය අත්පත් කර ගැනීම ද අත්හිටුවන ලදී. එතැන් සිට, 2023 වසරේ ප්‍රථම භාගය තුළ විටින් විට ඇති වූ විදේශ විනිමය අනුපාතිකයේ විචලන සහිතව, විනිමය අනුපාතිකයේ සැලකිය යුතු අතිප්‍රමාණය වීමේ ප්‍රවණතාවක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. මෙම තත්ත්වය හමුවේ විනිමය අනුපාතිකයේ අධික උච්චාවචනය සමනය කිරීම සඳහා දළ නිල සංචිත ද ඉහළ නංවමින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ අධීක්ෂණය හා මග පෙන්වීම් කටයුතුවල සක්‍රීයව නිරත විය.

2023 වසරේ දෙවන භාගයේ දී දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන යටතේ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර රුපියල්වලින් පියවීම හේතුවෙන් ඇති වූ විදේශ මුදල් හිඟය පියවා ගැනීම සඳහා බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් විදේශ විනිමය ඉල්ලුම ඉහළ නැංවීමත් සමඟ ඇති වූ විනිමය අනුපාතිකය අවප්‍රමාණය වීමේ පීඩනයක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකු සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ඵලදායී ලෙස සන්නිවේදනය කිරීමත්, ඇති වූ අනිසි පීඩනය මැඩ පැවැත්වීම සඳහා අවශ්‍යතාව අනුව විදේශ විනිමය සැපයීම තුළින් සිදු කරන ලද කඩිනම් මැදිහත්වීමත් සමඟ විනිමය අනුපාතිකයේ කැපී පෙනෙන ස්ඵචරභාවයක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. මේ අතර, දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණයට අනුව ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලින් නාමනය කළ බැඳුම්කරවලට හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා පහසුකම් සැලසීමට, 2023 වසරේ දී අදාළ බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට අදාළ වන ශුද්ධ විදේශ විනිමය ආනාවරණ තත්ත්ව සීමාවන් අවස්ථානුකූලව, තාවකාලිකව සංශෝධනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනුණි.

විනිමය අනුපාතිකයේ ප්‍රවණතා පිළිබඳ තොරතුරු බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, මීට පෙර දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ස්ථායීතා විචල්‍ය ආන්තිකයක් සහිත මධ්‍ය විනිමය අනුපාතිකය වෙනුවට 2023 මාර්තු මාසයේ සිට එක්සත් ජනපද ඩොලරය සහ තෝරාගත් ජාත්‍යන්තර ව්‍යවහාර මුදල් ඒකක සඳහා නිරූපිත විනිමය අනුපාතිකය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නිර්දේශ කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රධාන මුදල් ඒකක නවයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකා රුපියලට සාපේක්ෂව බලපත්‍රලාභී බැංකුවල සාමාන්‍ය විදුලි පණිවුඩ පැවරුම් මිල දී ගැනීමේ සහ විකිණීමේ විනිමය අනුපාතික ද දෛනික පදනම මත ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

2023 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී මහ බැංකු පනත බලාත්මක කිරීම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නමාශීලී විනිමය අනුපාතික ප්‍රතිපත්තිය පවත්වාගෙන යෑමේ කාර්යභාරය තහවුරු කර සිටියි. නමාශීලී විනිමය අනුපාතික ප්‍රතිපත්තිය, වෙළෙඳපොළ ඉල්ලුම සහ සැපයුම් තත්ව මත විනිමය අනුපාතිකය තීරණය කිරීමට ඉඩ සලසයි. දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ තුළ මහ බැංකුවේ මැදිහත්වීම, විනිමය අනුපාතිකයේ අධික අස්ථාවරත්වය සමනය කිරීමට සහ සුදුසු පරිදි දළ නිල සංචිත ගොඩනැගීමට සීමා වේ.

විදේශ සංචිත කළමනාකරණය

2023 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව, ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණය, ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතා සහ ආදායම් උත්පාදනය යන අරමුණු සම්බන්ධයෙන් පාලක මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද නීති රීති සහ ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් හොඳම පරිවෘත්තවලට අනුකූලව, නිල විදේශ විනිමය සංචිත විවක්ෂණශීලීව සහ ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීමේ කාර්යභාරය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත පැවරී ඇත. 2023 වසරේ දී විදේශ සංචිත කළමනාකරණය, වත්කම් හා වගකීම් ව්‍යුහයට අනුකූලව ගොඩනැගූ විද්‍යාත්මක රාමුවක් මත පදනම්ව, ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය (Investment Policy Statement), උපායමාර්ගික වත්කම් ප්‍රතිපාදන සැලැස්ම (Strategic Asset Allocation) සහ ආයෝජන මාර්ගෝපදේශයන්ට (Investment Guideline) අනුකූලව සිදු කරන ලදී. මේ අතර, සංචිත කළමනාකරණ කාර්යසාධන ඇගයීම, මූල්‍ය අවදානම සැලකිල්ලට ගත් පූර්ණ ප්‍රතිලාභ ප්‍රවේශයක් මත තක්සේරු කරන ලදී.

2023 වසර තුළ ජාත්‍යන්තර සංචිතවල ස්ථාවර වර්ධනය සැලකිල්ලට ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, පසුගිය දෙවසර තුළ සීමිත විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා තත්වයන් හේතු කොට ගෙන සීමා කර තිබූ ජාත්‍යන්තර සංචිත ආයෝජන කටයුතු නැවත ආරම්භ කරන ලදී. එමෙන් ම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට, සංචිත කළමනාකරණ කටයුතු සඳහා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ සමඟ ගනුදෙනු කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අහිතකර ස්වභාවයට ශ්‍රේණිගත කිරීමේ තත්වය හේතුවෙන් බොහෝ අභියෝගවලට මුහුණ දීමට සිදු විය. මෙම තත්වය යටතේ බොහෝ විදේශ ආයෝජන පාර්ශ්ව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමඟ ගනුදෙනු කිරීම අත් හිටවනු ලැබිණි. මෙම දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ වුව ද, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල යටතේ ක්‍රියාත්මක වන වැඩසටහනේ සහාය ඇතිව ආර්ථිකයේ ඇති වෙමින් තිබෙන සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය අවධාරණය කරමින් සහ ගෝලීය වශයෙන් පවතින ඉහළ පොලී අනුපාත පසුබිමෙන් හැකි ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, සංචිත කළමනාකරණ කාර්යය පූර්ණ ලෙස ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට පුළුල් උත්සාහයක් දැරීය. මෙහි දී, ද්‍රවශීලතාව සහ ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණය යන අරමුණු ද විශේෂයෙන් සලකා බලන ලදී. ඒ අනුව, ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රධාන වශයෙන් ස්ථාවර ආදායම් සුරැකුම්පත් සහ මුදල් වෙළෙඳපොළ උපකරණ වෙත ව්‍යාප්ත කරන ලද අතර, ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළෙහි වත්මන් ගමනාවට හැඩ ගැසෙමින් තිරසාර ආයෝජන සඳහා ද අවධානයක් යොමු කෙරිණි.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීම සඳහා දත්ත සම්පාදනය කිරීම

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය දත්ත මත පදනම් ව සිදු කරන අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය කාලීන තොරතුරු සැපයීම සඳහා ආර්ථික දර්ශක සම්පාදනය කිරීමට අනාගතය පිළිබඳ පුරෝකථන කළ හැකි දත්ත ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික මූලාශ්‍ර හරහා රැස් කරනු ලබයි. ව්‍යුහගත සමීක්ෂණ ප්‍රාථමික දත්ත ලබා ගැනීමේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය වන අතර බාහිර ආයතනවලින් ද්විතීයික දත්ත ලබා ගැනේ. 2023 වසරේ දී ද ව්‍යාපාර අංශය ඉලක්ක කරමින් සිදු කරනු ලබන ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දර්ශක සමීක්ෂණ, ව්‍යාපාර අපේක්ෂා පිළිබඳ සමීක්ෂණය, සහාධිපත්‍ය වෙළෙඳපොළ සමීක්ෂණය, ණය සැපයුම

පිළිබඳ සමීක්ෂණය, ණය ඉල්ලුම පිළිබඳ සමීක්ෂණය වැනි සමීක්ෂණ මෙන්ම උද්ධමන අපේක්ෂා පිළිබඳ සමීක්ෂණය සහ වාර්ෂිකව සිදු කරනු ලබන රාජ්‍ය අංශයේ රැකියා සමීක්ෂණය ඇතුළු අනෙකුත් සමීක්ෂණ හරහා රැස් කරන ලද ප්‍රාථමික දත්ත භාවිතා කරමින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පුළුල් ඉදිරි දැක්මක් සහිත දර්ශක රාශියක් අඛණ්ඩව සම්පාදනය කරන ලදී. මීට අමතරව, ගුරු සමීක්ෂකවරු සම්බන්ධ කර ගනිමින් 2023 දී ද දීප ව්‍යාප්ත දත්ත රැස් කිරීමේ වැඩපිළිවෙල අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කළ අතර ඒ හරහා පාරිභෝගික භාණ්ඩවල සිල්ලර මිල, කෘෂිකාර්මික භාණ්ඩ සහ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍යවල නිෂ්පාදක මිල ගණන්, අවිධිමත් අංශයේ සේවකයන්ගේ දෛනික වැටුප්, උද්ධමන අපේක්ෂා සහ තෝරාගත් භාණ්ඩ වර්ගවල සිල්ලර විකුණුම් පරිමා පිළිබඳ දත්ත රැස් කරමින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා කාලීන තොරතුරු ලබා දීමට දායක විය. තවද, දේපළ හා රථ වාහන පිළිබඳ අන්තර්ජාලය හරහා ලබාගන්නා තොරතුරු මත සම්පාදිත මිල දර්ශක, සහ විධිමත් හා අවිධිමත් අංශවල වැටුප් අනුපාත දර්ශක මෙන්ම පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය වැනි ප්‍රාදේශීය සංඛ්‍යාලේඛන සම්පාදනය කිරීම ද සිදු කරන ලදී.

2023 වසර තුළ දී, මහ බැංකුව විසින් බරිත සාමාන්‍ය පොලී අනුපාතික කිහිපයක් සම්පාදනය කිරීම ස්වයංක්‍රීය කරමින් මූල්‍ය දත්ත සම්පාදනය සඳහා ගත වන කාලය අඩු කරන ලද අතර, එමඟින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීම සඳහා දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව සහ කාලානුරූපී බව වැඩිදියුණු විය. එසේම, මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය තක්සේරු කිරීම සහ සහතික කිරීම සඳහා ණය පොලී අනුපාතික පිළිබඳ බැංකු දත්ත නිරන්තරයෙන් සම්පව නිරීක්ෂණය කළ අතර, මහ බැංකුවේ අපේක්ෂාවන්ට වඩා අවශ්‍ය වෙළෙඳපොළ ගැලපීම් අඩු වූ සෑම අවස්ථාවකම, මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය සහ බැංකුවල අනුකූලතාව වැඩි දියුණු කිරීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. ඉහත කරුණුවලට අමතරව, මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ සහ මූර්ත ආර්ථිකය වෙත මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය කිරීම තක්සේරු කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් මාසික පදනමින් පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය පිළිබඳ ගැඹුරු විශ්ලේෂණයක් අඛණ්ඩව සිදුකළේ ය. ණය භාවිත කරන ආකාරය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා ණය බෙදා හැරීමේ ආංශික විශ්ලේෂණයන් කාර්තුමය පදනමින් සිදු කළ අතර, තීරණ ගැනීමේ අරමුණු සඳහා ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු

සපයන ලදී. තවද, මහ බැංකුව විසින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සහාය වූ මෑත කාලයේ සිට මැදි කාලීනව ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල වේගය සහ ගමන් මඟ මැන බැලීම සඳහා බලශක්තිය, කෘෂිකර්මය, නිෂ්පාදන, වරාය සහ විදුලි සංදේශ ඇතුළු ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අංශ කිහිපයක් ආවරණය වන පරිදි ඉහළ සංඛ්‍යාත දර්ශක මාලාවක් අඛණ්ඩව සම්පාදනය කරන ලදී. වසර තුළ දී, බැංකු අංශය හරහා සිදු වන රටවල් අතර විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගනුදෙනු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක දත්ත රැස් කිරීම සහ සම්පාදනය කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මහ බැංකුව සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබා ඇත. ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පද්ධතියෙහි වර්තමාන මට්ටමක් සමඟ, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා වඩාත් විස්තරාත්මක වාර්තා දැන් ලබා ගත හැකිය. සේවා අංශය පිළිබඳ ලැබීම් සහ ගෙවීම් පිළිබඳ වඩාත් සවිස්තරාත්මක සහ නිවැරදි දත්ත ලබා දෙමින් ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පද්ධතිය ගෙවුම් තුළන සංඛ්‍යාලේඛනවලින් සමන්විත වන අතර, එමඟින් දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව සහ කාලානුරූපී බව වැඩි දියුණු කරයි.

2023 වසර තුළ දී මහ බැංකුව විසින් බරිත සාමාන්‍ය පොලී අනුපාතික කිහිපයක් ස්වයංක්‍රීයව ගණනය වීමට පියවර ගන්නා ලද අතර එයින් මුදල් පිළිබඳ දත්ත සම්පාදනය සඳහා ගතවන කාලය අඩු විය. මෙමගින් මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීම සඳහා දත්ත ලබා ගැනීම සහ ඒවා ලබා ගැනීමේ කාලය වැඩි දියුණු විය. එසේම, මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය ඇගයීමට සහ සහතික කිරීමට ණය පොලී අනුපාතික පිළිබඳ බැංකු දත්ත නිරන්තරයෙන් සම්පව නිරීක්ෂණය කළ අතර, මහ බැංකුවේ අපේක්ෂාවන්ට වඩා සිදු විය යුතු වෙළෙඳපොළ ගැලපීම් අඩු වූ සෑම අවස්ථාවකම, මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය සහ බැංකුවල අනුකූලතාව වැඩි දියුණු කිරීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. ඉහත කරුණුවලට අමතරව, මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ සහ මූර්ත ආර්ථිකය වෙත මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ඇගයීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් මාසිකව පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය පිළිබඳ අඛණ්ඩව විශ්ලේෂණ කරන ලදී. ණය භාවිත කරන ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා ණය ලබා දීමේ අංශ පිළිබඳ විශ්ලේෂණ කාර්තුමය පදනමින් සිදු කළ අතර, එමඟින් අවශ්‍ය තීරණ ගැනීමේ තොරතුරු සපයන ලදී. තවද, මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සහාය වූ

නුදුරු කාලයේ සිට මැදි කාලීන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රවණතා සහ දිශානතිය මැන බැලීම සඳහා බලශක්තිය, කෘෂිකාර්මික, නිෂ්පාදන, වරාය සහ විදුලි සංදේශ ඇතුළු ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අංශ කිහිපයක් ආවරණය වන පරිදි නිරන්තරයෙන් යාවත්කාලීන වන ප්‍රධාන ආර්ථික දර්ශක මාලාවක් අඛණ්ඩව පිළියෙළ කරන ලදී. 2023 වසර තුළ දී, බැංකු අංශය හරහා සිදු වන රටවල් අතර විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගනුදෙනු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක දත්ත රැස් කිරීම සහ ඒවා පිළියෙළ කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කළ අතර මහ බැංකුව එහි සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබා ගෙන ඇත. ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පද්ධතියෙහි වර්තමාන ප්‍රගතියට අනුව, එමගින් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා වඩාත් විස්තරාත්මක වාර්තා ලබා ගත හැකිය. ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පද්ධතිය මගින් සේවා අංශයේ ලැබීම් සහ ගෙවීම් පිළිබඳව වඩාත් සවිස්තරාත්මක සහ නිවැරදි දත්ත ලබා දීමෙන් ගෙවුම් තුලන සංඛ්‍යාලේඛන වැඩි දියුණු කෙරෙන අතර, එමගින් දත්ත ලබා ගැනීම සහ දත්ත ලබා ගැනීමේ කාලයෙහි ප්‍රගතිය වැඩි වනු ඇත.

ඉදිරි දැක්ම

2023 වසරේ ජූනි මාසයේ මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ලිහිල් කිරීම ආරම්භ කිරීමෙන් පසුව, ඉල්ලුම මත පදනම් වූ අඩු උද්ධමන පීඩන සහ පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂා මධ්‍යයේ මහ බැංකුව සිය මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව සිදු කළේය. ආර්ථිකය විභව නිමැවුම් මට්ටමට වඩා අඩුවෙන් ක්‍රියාත්මක වන බැවින් ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව දත්ත මත පදනම්ව සිදු වන අතර නව දත්ත ලැබීමත් සමඟ ම ප්‍රතිපත්ති සුදුසු පරිදි වෙනස් වනු ඇත.

මුදල් ප්‍රතිපත්තිය සම්ප්‍රේෂණය වීම වැඩිදියුණු කිරීම සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය පිළිබඳ දැනුම් දීම සඳහා

වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වන ද්විත්ව පොලී අනුපාතික යාන්ත්‍රණය වෙනුවට, තනි ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකයක් හඳුන්වා දීම කෙරෙහි මහ බැංකුව අවධානය යොමු කරයි. ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතා රාමුවේ සඵලතාව ඉහළ නැංවීමට ද මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. තවද, විවට වෙළෙඳපොළ කටයුතුවල සුමට ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා උසස් පරිශීලක හිතකාමී යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමට මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. එමෙන්ම, ආකෘති මත පදනම් වූ පුරෝකථනය සහ ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණ පද්ධතිය විධිමත් කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය අභ්‍යන්තර ආකෘතිකරණ සහ පුරෝකථන හැකියාව අඛණ්ඩව වැඩි දියුණු කරනු ඇත.

නමුත් විනිමය අනුපාතික ප්‍රතිපත්තිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑමෙන්, ඉදිරි වසරවල දී වෙළෙඳපොළ තරගකාරීත්වයට සහ විදේශීය අංශයේ ස්ථාවරත්වයට මෙන්ම මැදිකාලීන ආර්ථික ස්ථාවරතාව සඳහා ද සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තව ද ශ්‍රී ලංකා විදේශ විනිමය සංගමය (Sri Lanka Forex Association), ACI මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ සංගමය සහ වෙළෙඳපොළ සහභාගිවන්නන් සමඟ කරන ලද සාකච්ඡා තුළින් 2024 අවසන් වන විට, ගෝලීය විදේශ විනිමය පිළිබඳ ප්‍රශස්ත භාවිත සංග්‍රහය (FX Global Code) දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට මහ බැංකුවට හැකි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. පවත්නා වෙළෙඳපොළ තොරතුරු පිළිබිඹු කරන තරගකාරී මිල ගණන් යටතේ, විශ්වාසයෙන් හා ඵලදායී ලෙස වෙළෙඳපොළ සහභාගිවන්නන්ට ගනුදෙනු කිරීමට හැකි වන ශක්තිමත් හා සාධාරණ මෙන්ම ද්‍රවශීල, විවෘත සහ යෝග්‍ය විනිවිදභාවයක් සහිත වෙළෙඳපොළක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පොදු මාර්ගෝපදේශ මාලාවක් සැපයීම අරමුණු කරගනිමින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ තුළ එය ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත.

අමතර තොරතුරු
පාලනය
අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
මූල්‍ය ප්‍රකාශ

මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව සහතික කිරීම

මහ බැංකු පනත මගින් නියම කර ඇති පරිදි මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව සහතික කිරීමේ තීරණාත්මක අරමුණ මහ බැංකුව වෙත පැවරී ඇත. සමස්ත ඉතුරුම් ඵලදායී ලෙස ආයෝජනය කිරීම, ඵලදායී ලෙස අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සහ බාධාවකින් තොරව ගෙවීම් සහ පියවීම් කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම යනාදියට ශක්තිමත් මූල්‍ය පද්ධතියක් පැවතීම අවශ්‍ය වේ. විශේෂයෙන්ම, ආර්ථික වර්ධනයට සහ ජනතා සුබසාධනයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති නොවන අයුරින් ආර්ථික කම්පන සහ ආතතිමය තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීමට මූල්‍ය පද්ධතිය සමත් විය යුතුය. මූල්‍ය පද්ධතියේ මෙම වැදගත් භූමිකාව, කාර්යක්ෂම මූල්‍ය අතරමැදිකරණය සඳහා අවශ්‍ය පරිසරය සැකසීමටත්, එමගින් ආයෝජන තව දුරටත් දිරිමත් කිරීමටත්, ආර්ථික වර්ධනය වැඩි දියුණු කිරීමටත් දායක වේ.

2023 වසර තුළදී මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම

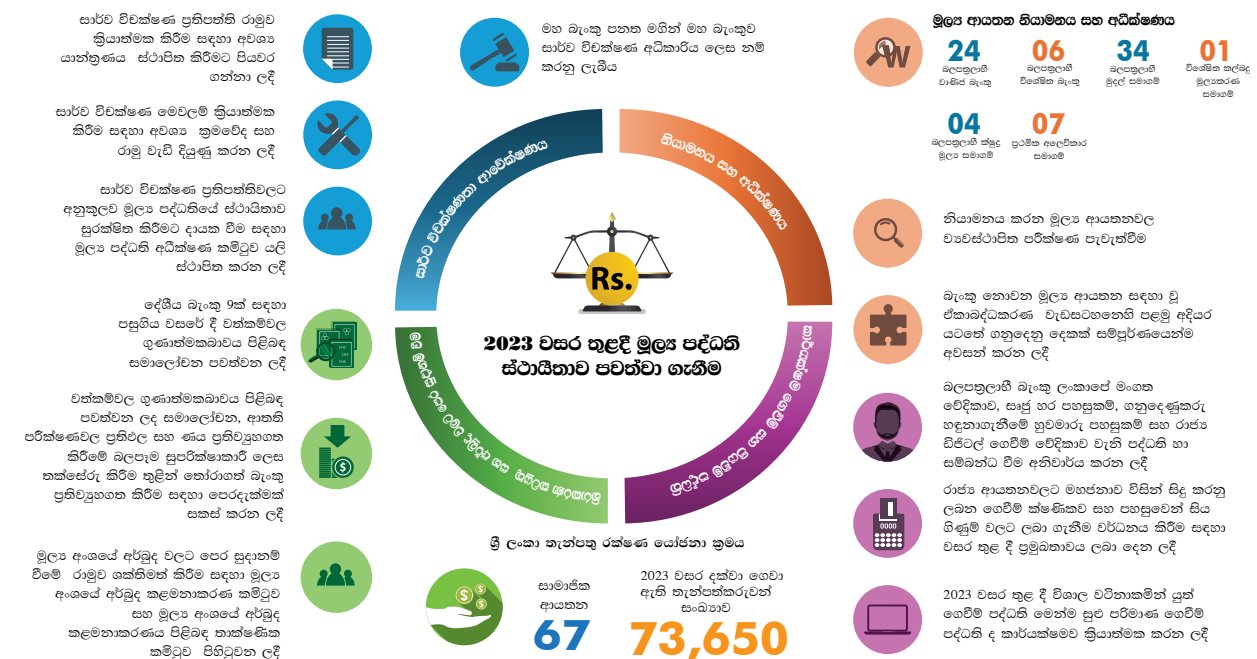
පසුගිය වසර තුළදී ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දුන් විවිධ සාර්ව ආර්ථික ගැටලු, විදේශ ණය ගෙවීම තාවකාලිකව අත්හිටුවීම සහ දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණය වැනි බහුවිධ අභියෝගාත්මක තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ, රටෙහි මූල්‍ය පද්ධතිය සැලකිය යුතු පීඩනයකට ලක් විය. කෙසේ

වෙතත්, අර්බුද වලට පෙර සුදානම් වීම සහ අර්බුද කළමනාකරණය යනාදිය වැඩි දියුණු කිරීම තුළින් රටෙහි මූල්‍ය ස්ථායීතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට මහ බැංකුව විසින් ප්‍රමුඛස්ථානය ලබා දෙන ලදී. මූල්‍ය පද්ධතිය සතු ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව තව දුරටත් ශක්තිමත් කිරීම, සුපරීක්ෂකාරී අධීක්ෂණය පවත්වා ගැනීම සහ මූල්‍ය ආයතන නියාමනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් මූල්‍ය පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස මෙහෙයවීමට මහ බැංකුව සමත් විය. මහ බැංකුව විසින් අනුගමනය කළ මෙම දුරදර්ශී පියවර, 2023 වසර තුළදී මුහුණ දීමට සිදුවූ අභියෝග රාශිය මධ්‍යයේ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යෑමට උපකාරී විය.

ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ඇති වන අවදානම් අවම කිරීම සහ අර්බුදවලට පෙර සුදානම් වීම වැඩි දියුණු කිරීම

මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවට නැංවීම සම්බන්ධයෙන් මහ බැංකුව, ලෝක බැංකුව, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වැනි අනෙකුත් බහුපාර්ශ්වික ආයතන සමඟ ක්‍රියාකාරීව සම්බන්ධ විය.

2023 වසරේ දී මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව ආරක්ෂා කිරීම

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම සඳහා වූ වැඩසටහන යටතේ ණය තිරසර ඉලක්ක සපුරාලීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් 2023 වසරේ දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන සඳහා මහ බැංකුව විසින් සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබා දෙන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලියේ දී, මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රමුඛත්වය ලබා දුන් අතර, මූල්‍ය පද්ධතිය කෙරෙහි මහජන විශ්වාසය ඇති කිරීම සඳහා කාලෝචිත හා ඵලදායී සන්නිවේදන ක්‍රමවේදයන් සහාය විය. තවද, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම සඳහා වූ වැඩසටහන යටතේ ව්‍යුහාත්මක මිනුම් දඬු ලෙස, දේශීය බැංකු වත්කම්වලින් සියයට 90කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් නියෝජනය කරන දේශීය බැංකු 9ක් සඳහා පසුගිය වසරේ දී වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ සමාලෝචනා පවත්වන ලදී. මෙම වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ සමාලෝචනාවල ප්‍රතිඵල විවක්ෂණශීලීව අධ්‍යයනය කිරීම, සාර්ව මූල්‍ය තත්ත්වයන් මත පදනම්ව ආතති පරීක්ෂාවන් සිදු කිරීම සහ ප්‍රාග්ධන හිඟයන් පියවා ගැනීමේ අරමුණින් දේශීය හා විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණයේ බලපෑම ප්‍රතිප්‍රාග්ධනීකරණය කිරීම යනාදිය ක්‍රියාවට නැංවීම තුළින් තෝරාගත් බැංකු ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සහ ප්‍රාග්ධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වන පෙර දැක්ම ද මහ බැංකුව විසින් සකස් කරන ලදී. වත්කම්වල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ සමාලෝචනය සහ ප්‍රතිප්‍රාග්ධනීකරණය සඳහා වූ එම පෙර දැක්ම සාර්ථකව නිම කිරීම මගින්, මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීමෙහිලා මනා ලෙස ප්‍රාග්ධනීකරණය වූ බැංකු පද්ධතියක් ඇති බවට සහතික කෙරේ. මීට අමතරව, 1988 අංක 30 දරන දැනට පවතින බැංකු පනතේ විධිවිධාන තවදුරටත් ශක්තිමත් හා විධිමත් කිරීමට සහ එහි අඩංගු විධිවිධාන ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සහතික කිරීමට, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම සඳහා වූ වැඩසටහන යටතේ තවත් එක් ව්‍යුහාත්මක මිනුම් දණ්ඩක් වන බැංකු පනත සංශෝධනය කිරීමෙහි අවසන් අදියර මේ වන විට මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. මේ සම්බන්ධයෙන්, බැංකු පනතේ ප්‍රධාන සංශෝධන සඳහා ප්‍රතිපත්තිය අනුමැතිය 2023 ජූනි මාසයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩලයෙන් ලබා ගන්නා ලදී. තවද, බැංකු පනතේ සංශෝධන පිළිබඳ උපදේශන පත්‍රිකාව අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නිරීක්ෂණ සහ අදහස්

සඳහා 2023 දෙවන භාගයේදී නිකුත් කරන ලද අතර අදාළ ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අදහස් සුදුසු පරිදි ඇතුළත් කරමින්, බැංකු පනතට සංශෝධන 2023 අවසන් භාගයේදී කෙටුම්පත් කරන ලදී.

මූල්‍ය අංශයේ අර්බුද වලට පෙර සුදානම් වීමේ රාමුව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මහ බැංකුවේ සහ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් මූල්‍ය අංශයේ අර්බුද කළමනාකරණ කමිටුව (FCMC) සහ මූල්‍ය අංශයේ අර්බුද කළමනාකරණය පිළිබඳ තාක්ෂණික කමිටුව (TCMC) පිහිටුවන ලදී. මෙම කමිටුවල අරමුණු ලෙස මූල්‍ය අංශයේ ඇති විය හැකි පද්ධතිමය අර්බුද හඳුනා ගනිමින් ඉන් මූර්ත ආර්ථිකය කෙරෙහි ඇති වන බලපෑම් හඳුනා ගැනීම, එමගින් ඇති වන ගැටලු විසඳීම සහ මූල්‍ය අංශයට සිදුවිය හැකි හානි අවම කිරීම යනාදිය දැක්විය හැක. මීට අමතරව, මෙම කමිටු මගින් අන්තර් ආයතන මෙන්ම සම්බන්ධතා සම්බන්ධීකරණය සහ සන්නිවේදනය තුළින් ද සිය සහාය ලබා දේ.

මූල්‍ය ආයතන අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම සහ නියාමනය

පවතින සාර්ව ආර්ථික අභියෝග මධ්‍යයේ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව සහතික කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් එමගින් නියාමනය සහ අධීක්ෂණය වන මූල්‍ය ආයතනවල (බලපත්‍රලාභී බැංකු, බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම්, විශේෂිත කල්බදු මූල්‍යකරණ සමාගම්, බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය සමාගම් සහ ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම්) ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පිළිබඳව සුපරීක්ෂාකාරී විය. 2023 වසරේ දී මහ බැංකුව විසින් විවක්ෂණතා සහ නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ විධාන, නිර්ණ සහ වක්‍රලේඛ නිකුත් කරන ලදී.

මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා වන ව්‍යවස්ථාපිත පරීක්ෂණ 2023 වසරේ දී අවදානම් මත පදනම් වූ ඒකාබද්ධ රාමුව යටතේ පවත්වන ලදී. තවද, පාරිභෝගික පැමිණිලි, ආයතනික පාලනය, රුපියල් ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන් සහ විනිමය ආයතනවල විදේශ විනිමය ගනුදෙනු පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම සම්බන්ධ කරුණු සත්‍යාපනය කිරීම සඳහා බලපත්‍රලාභී බැංකු කිහිපයක ස්ථානීය පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී. තවද, මහ බැංකුව විසින් 2023 වසරේ දී බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම් සහ ප්‍රාථමික අලෙවිකාර සමාගම් සඳහා ව්‍යවස්ථාපිත

පරීක්ෂණ පවත්වන ලද අතර, අධීක්ෂණ තුළින් හඳුනාගත් ප්‍රධාන ගැටලු පිළිබඳ නිර්දේශ සහ එවැනි ගැටලු නිවැරදි කර ගැනීම සඳහා කාලානුරූපී ක්‍රියාකාරී සැලසුම්, අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සඳහා අදාළ සමාගම් වෙත දැනුම් දෙන ලදී. FinNet පද්ධතිය හරහා නියාමන තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය නිවැරදි දැයි තහවුරු කර ගැනීමේ අරමුණින් බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම් සඳහා ස්ථානීය පරීක්ෂණ ද පවත්වන ලදී. පූර්ව අනතුරු ඇගවීමේ දර්ශක සමීපව නිරීක්ෂණය කිරීම සහ සුරක්ෂිත හා ශක්තිමත්භාවය සහතික කිරීම සඳහා මහ බැංකුව 2023 වසරේ දී සිය විෂය පථය යටතේ ඇති මූල්‍ය ආයතන අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කළේය.

කාර්යක්ෂමව මිල සොයාගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ දී මුදල් වෙළෙඳපොළ, දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළ සහ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළෙඳපොළ තුළ අතරමැදි භූමිකාවක් ඉටු කරන බලයලත් මුදල් තැරැව්කරුවන්ගේ ආචාර්ය ධර්ම අනුව හැසිරීම සහතික කිරීම සඳහා එම මෙහෙයුම් කටයුතු මහ බැංකුව විසින් අධීක්ෂණය කරන ලදී. තවද, මහ බැංකුව විසින් ගෙවීම් කාඩ්පත් සහ ජංගම ගෙවීම් පද්ධතිවල සේවාවන් සුමටව ක්‍රියාත්මක වීම සහතික කිරීම සඳහා එතැන් පරීක්ෂණ සහ දුරස්ථ අවේක්ෂණ කටයුතු සිදු කරන ලදී. තවද, ජංගම ගෙවීම් යෙදුම් භාවිතා කිරීමේ අවදානම අවම කිරීම සඳහා නිශ්චිත ආරක්ෂක අවශ්‍යතා සපුරාලීම සහතික කරන ගෙවීම් හා බැංකු යෙදුම් සඳහා අවම අනුකූලතා ප්‍රමිතීන් පිළිබඳ නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ සමඟ ජංගම ගෙවීම් යෙදුම් සැපයුම්කරුවන්ගේ අනුකූලතාව අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කරන ලදී.

බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා වන සැලැස්ම

මැදි කාලීනව ශක්තිමත් සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහිත බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම්/විශේෂිත කල්බදු මූල්‍යකරණ සමාගම් ඇති කිරීමේ අරමුණ ඇතිව බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන සඳහා වූ ඒකාබද්ධකරණ වැඩසටහන මහ බැංකුව විසින් 2020 වසරේ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. තැන්පත්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතා සුරක්ෂිත කිරීම සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ සමස්ත ස්ථායීතාව සහතික කිරීමේ අරමුණින් මෙම වැඩසටහන මෙහෙයවනු ලැබේ. මෙම සැලැස්මෙහි පළමු අදියර යටතේ, 2023 වසර තුළ දී ගනුදෙනු දෙකක් සම්පූර්ණයෙන්ම අවසන් කරන ලදී.

සාර්ව විචක්ෂණ අධිකාරිය පිහිටුවීම

මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා මහ බැංකුවේ බලතල හා විෂය පථය පුළුල් කරමින් මහ බැංකු පනත මගින් මහ බැංකුව ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ව විචක්ෂණ අධිකාරිය ලෙස නම් කරනු ලැබීය. පද්ධතිමය අවදානම අවම කිරීම මගින් සාර්ව විචක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියා මාර්ග මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහල නංවනු ලබන අතර, එමගින් උග්‍ර ආර්ථික අර්බුදයක් සඳහා මග පාදමින් සැලකිය යුතු අලාභ ඇති කළ හැකි මූල්‍ය අර්බුදයක් ඇති වීමේ හැකියාව අවම කෙරේ.

මහ බැංකු පනත බලාත්මක වීමත් සමඟ මහ බැංකුව විසින් සිය සාර්ව විචක්ෂණ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පියවර ගන්නා ලදී. ජාත්‍යන්තර යහභාවිතාවන්ට අනුකූලවෙමින් දේශීය තත්ත්වයන්ට ගැලපෙන පරිදි සාර්ව විචක්ෂණ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ රාමුව පිහිටුවීම මීට අතුළත් වේ. ඒ අනුව, වත්මන් සාර්ව විචක්ෂණ ප්‍රවේශයන් පිළිබඳ දැඩි විවරණයක් සිදු කළ අතර මහ බැංකු පනතට අනුකූලව යාවත්කාලීන වූ බලතල සමඟින් මූල්‍ය පද්ධති අධීක්ෂණ කමිටුව, මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතා කමිටුව සහ සාර්ව විචක්ෂණතා අධ්‍යයන දෙපාර්තමේන්තුව යළි පිහිටුවනු ලැබීය.

අභියෝගාත්මක සාර්ව මූල්‍ය තත්ත්වයන් මගින් ඇති වූ හෝ ඇතිවිය හැකි බලපෑම් ඇගයීම සඳහා ආතති පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලි භාවිත කරමින් සහ ආවේක්ෂණ වපසරිය පුළුල් කරමින් පද්ධතිමය අවදානම් අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය මහ බැංකුව විසින් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මූල්‍ය පද්ධතියෙහි ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පවත්වා ගැනීමේ සාර්ව විචක්ෂණ අරමුණු ලඟා කර ගැනීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි මෙවලම් සහ බලතල මහ බැංකු පනත මගින් මහ බැංකුව වෙත ලබා දී ඇත. එබැවින්, වක්‍රයට ප්‍රතිවිරුද්ධව ගොඩ නැගිය යුතු ප්‍රාග්ධන ස්චාරක්ෂකය (Countercyclical Capital Buffer - CCyB), නිවාස ණය සඳහා වූ වටිනාකම මත ණය අනුපාතය (LTV) සහ ණය සේවාකරණයට ආදායම් අනුපාතය (Debt Service to Income Ratio) වැනි සාර්ව විචක්ෂණ මෙවලම් දියත් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයන් මහ බැංකුව විසින් වැඩි දියුණු කරන ලදී.

මෙම මෙවලම් හඳුන්වා දීම සඳහා සුදුසු පරිදි සාර්ව මූල්‍ය තත්ත්වයන් යහපත් වූ විට හෝ එවැනි මෙවලම් දියත් කිරීම සඳහා මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ අදාළ තත්ත්වයන් අනාගතයේ දී ඇති වූ විට හෝ මහ බැංකුව විසින් එවැනි ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

මූල්‍ය ස්ථායීතා ප්‍රතිපත්තිවල මූලික අරමුණු සහ ඒවායේ ප්‍රධාන අංග ඉස්මතු කරමින් සහ එම ප්‍රතිපත්ති තුළ කලින් කලට සිදු කරනු ලබන වෙනස්කම් ඵලදායී ලෙස සන්නිවේදනය කිරීම වැදගත් වේ. තවද, ස්ථායීතාව සම්බන්ධ විවිධ පැතිකඩ පිළිබඳ පැහැදිලි ලෙස සන්නිවේදනය කිරීම මගින් වෙළෙඳපොළ සහභාගිවන්නන්ට විශ්වාසනීය තොරතුරු සමගින් වෙළෙඳපොළ අවදානම ඇගයීම සඳහා පහසුකම් සපයනු ලබයි. එමගින්, මූල්‍ය ස්ථායීතාව සඳහා සහාය වන වර්ගාත්මක වෙනස්කම් සඳහා මග පාදමින් මූල්‍ය අංශයේ වර්ධනයන් පිළිබඳ අවබෝධය ඉහළ නංවනු ලැබේ. එබැවින්, සාර්ව විවක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති සහ මූල්‍ය ස්ථායීතාවයේ අනෙකුත් පැතිකඩ සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් ඵලදායී උපායමාර්ග සකස් කරන ලදී. ඒ අනුව, 2023 වසරේ දී මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය ස්ථායීතා විවරණය ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර, එම මූල්‍ය ස්ථායීතා විවරණය සහ මූල්‍ය සාධනීය දර්ශක දියත් කිරීම සඳහා මාධ්‍ය හමුවක් ද පැවැත්වීය.

ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධති සුමටව සහ කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීම

2023 වසර තුළ දී රට තුළ පවතින ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධති සුමටව සහ කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක විය. මහ බැංකුව විසින් තත්කාලීන දළ පියවීම් පද්ධතිය වැනි විශාල වටිනාකමින් යුත් ගෙවීම් පද්ධති මෙන්ම ක්ෂණික අන්තර් බැංකු හුවමාරු සඳහා භාවිතා වන විද්‍යුත් අරමුදල් පැවරීම සඳහා වූ පොදු යාන්ත්‍රණය (Common Electronic Fund Transfer Switch - CEFTS), පාරිභෝගිකයන්ට සෘජුවම සිය බැංකු ගිණුම් හරහා රජයේ ආයතනවලට ගෙවීම් සිදුකිරීම සඳහා ඉඩ ලබා දෙන LankaPay මගත වේදිකාව, (LPOPP) LANKAQR සහ JustPay සක්‍රීය කරන ලද ඕනෑම ජංගම යෙදුමකට බැංකු ගිණුම් කිහිපයක් සම්බන්ධ කරමින් ගෙවීම් කිරීමට හැකියාව ලබා දෙන JustPay ඇතුළු සුළු පරිමාණ ගෙවීම් පද්ධති ද කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

රාජ්‍ය ආයතන සහ සංස්ථාවලට මහජනතාව විසින් සිදු කරනු ලබන ගෙවීම් ක්ෂණිකව සහ පහසුවෙන් සිය ගිණුම් වලට ලබා ගැනීම වර්ධනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුව ප්‍රමුඛතාවය ලබා දුන්නේය. පළාත් පාලන මට්ටමේ රාජ්‍ය ආයතනද ඇතුළුව බොහෝ රාජ්‍ය ආයතන සඳහා අභ්‍යන්තර තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති නොමැති වීම හේතුවෙන්, මහ බැංකුවේ මග පෙන්වීම යටතේ LankaPay පුද්ගලික සමාගම විසින් එම ආයතන සඳහා මහජනතාවගෙන් ඩිජිටල් ගෙවීම් ලබා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය ඩිජිටල් ගෙවීම් වේදිකාව (Government Digital Payment Platform-GDPP) දියත් කරන ලදී. ඩිජිටල් ගනුදෙනු මාර්ග භාවිතය තව දුරටත් ඉහළ නැංවීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකු LankaPay මගත වේදිකාව, සෘජු හර පහසුකම්, ගනුදෙනුකරු හඳුනාගැනීමේ හවුල් යාන්ත්‍රණය (Shared KYC) සහ රාජ්‍ය ඩිජිටල් ගෙවීම් වේදිකාව වැනි පද්ධති හා සම්බන්ධ වීම අනිවාර්ය කරන ලදී.

නිරාකරණ රාමුව වැඩි දියුණු කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණය

ශක්තිමත් නිරාකරණ රාමුවක් සහ තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයක් මගින් මූල්‍ය පද්ධතියෙහි විශ්වාසනීයත්වය වැඩි දියුණු කරනු ලබන අතර එය මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව සහතික කිරීමෙහිලා තීරණාත්මක වේ. එබැවින්, මහ බැංකුවේ නිරාකරණ අධිකාරිය සහ බලතල පැහැදිලි කරන 2023 අංක 17 දරන බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත 2023 වසර තුළ දී බලාත්මක කරන ලදී. මෙම පනත මගින් මූල්‍ය ආරක්ෂණ ජාල, රජයේ උපදෙස් සහිතව ක්‍රියාත්මක කළ හැකි නව නිරාකරණ ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතර සිය නිරාකරණ අධිකාරිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා වූ වෙනම දෙපාර්තමේන්තුවක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ද ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් විය. බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා අදාළ වන නිරාකරණ ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය විට දී බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම් සඳහා ද යොදා ගැනීමට බැංකු (විශේෂ විධි විධාන) පනත කුළින් බලය ලබා දී ඇත.

මූල්‍ය පද්ධතිය පිළිබඳ වූ මහජන විශ්වාසය ගොඩනැගීම සඳහා මෙන්ම මූල්‍ය පද්ධතියෙහි ස්ථායීතාව සඳහා දායක වීමට සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීමට බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන පනත) මගින් ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය

නෛතිකව පිහිටුවනු ලැබීය. 2023 වසර අවසන් වන විට ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය සාමාජිකයින් 67කින් සමන්විත විය.

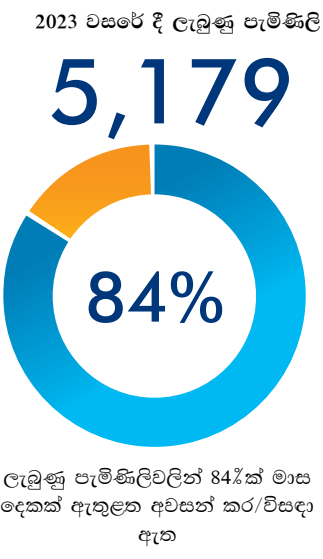
මහ බැංකුව විසින් “ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය” නමින් නිතර අසන ප්‍රශ්න (FAQs) ද ඇතුළත්ව තැන්පතු රක්ෂණය පිළිබඳ මහජන දැනුම්වත්භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා වෙබ් පිටුවක් දියත් කරන ලදී. තවද, ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයෙහි ආයතනික ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගන්නා අතරම හදිසි ආරක්ෂණ අරමුදලක් පිහිටුවීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශය සමඟ කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. සමස්තයක් වශයෙන් බලපත්‍ර අවලංගු කරන ලද බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම්වල තැන්පතුකරුවන් 73,650ක් සඳහා රුපියල් බිලියන 31ක් ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය විසින් 2023 වසර අවසන් වන විට ගෙවා නිම කරන ලදී. ගෙවා නිම කරන ලද වන්දි ප්‍රමාණය රක්ෂිත මුළු අගය වන රුපියල් බිලියන 35.3න් සියයට 87.9ක් වේ.

මූල්‍ය පාරිභෝගික ආරක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම

2023 වසරේ දී, මහ බැංකුව මූල්‍ය පාරිභෝගිකයින් ආරක්ෂා කිරීමේ සහ මූල්‍ය සේවා සපයන්නන් අතර සාධාරණ සහ සදාචාරාත්මක පිළිවෙත් ඇති කිරීමේ අරමුණින් පියවර රාශියක් ගනු ලැබීය. විශේෂයෙන්, 2023 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය ආරක්ෂණ රාමුව පිළිබඳ විස්තරාත්මක රෙගුලාසි මාලාවක් නිකුත් කරන ලදී. තවද, එම රෙගුලාසි මගින් මූල්‍ය පාරිභෝගිකයින්ගේ ලැදියාවන් සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා වූ ඵලදායී යාන්ත්‍රණයක් වන වෙළෙඳපොළ හැසිරීම් අධීක්ෂණය සිදු කිරීම සඳහා මහ බැංකුවට අවශ්‍ය බලතල ලබා දෙනු ඇත.

මූල්‍ය ආයතන සහ අගතියට පත් වූ පාර්ශවයන්ට සමත්කමට පත් වීම සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් ආරවුල් නිරාකරණය කිරීම සඳහා විකල්ප මාවතක් සපයමින් මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය පාරිභෝගිකයින් විසින් ඉදිරිපත් කළ පැමිණිලි සහ දුක් ගැනවිලි සම්බන්ධයෙන්

2023 වසරේ දී මහ බැංකුව වෙත ලැබුණු පැමිණිලි සහ තොරතුරු විමසීම් පිළිබඳ කටයුතු කිරීම

ලැබුණු ප්‍රධාන පැමිණිලි/දුක්ගැනවිලි

- මූල්‍ය පහසුකම් සඳහා සහන ඉල්ලීම්
- ඉහළ පොලී අනුපාත අය කිරීම
- ණය සහන කාලයන් පිළිබඳ ගැටලු
- පාරිභෝගික ඉල්ලීම් මත මූල්‍ය ආයතන මගින් තොරතුරු/ලේඛන ලබා නොදීම
- ඉහළ ගාස්තු හා කොමිස් මුදල් අය කිරීම

මහජනතාවගෙන් ලැබෙන දුරකථන ඇමතුම් සඳහා භාෂා ත්‍රිත්වයෙන්ම පිළිතුරු ලබා දීමට හැකියාව ඇති විශේෂ දුරකථන පහසුකමක් සහිත සම්බන්ධතා මධ්‍යස්ථානයක් මහ බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබයි

1935

57,498

දුරකථනය හරහා තොරතුරු විමසීම් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඉහළ අනුපාතයක් සහිතව පිළිතුරු ලබා දීමට සමත් විය

2023 වසර පුරාවටම කටයුතු කරන ලදී. මෙම වසර තුළ දී, මහ බැංකුව විසින් දුක්ගැන්විලි සහ පැමිණිලි 5,179 ක් පිළිබඳ සොයා බලන ලදී. තවද, මහජනතාවගෙන් ලැබෙන දුරකථන ඇමතුම් සඳහා භාෂා ත්‍රිත්වයෙන්ම පිළිතුරු ලබා දීමට හැකියාව ඇති විශේෂ දුරකථන පහසුකමක් සහිත සම්බන්ධතා මධ්‍යස්ථානයක් මහ බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. 2023 වසරේ දී සම්බන්ධතා මධ්‍යස්ථානය මගින් දුරකථනය හරහා තොරතුරු විමසීම් 57,000 කට අධික ප්‍රමාණයක් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඉහළ අනුපාතයක් සහිතව පිළිතුරු ලබා දීමට සමත් විය.

අනවසර මුදල් ව්‍යාපාර සහ තහනම් යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම

අනවසර මුදල් ව්‍යාපාර සහ තහනම් යෝජනා ක්‍රම මගින් මූල්‍ය පද්ධතිය පිළිබඳ මහජන විශ්වාසය කෙරෙහි දැඩි බලපෑමක් සිදු කෙරේ. එබැවින්, මහ බැංකුව විසින් එවැනි තත්ත්වයන් පිළිබඳ අඛණ්ඩව අධීක්ෂණ කරන අතර එවැනි යෝජනා ක්‍රමවලට එරෙහිව ඉක්මන් පියවර ගනු ලැබේ. 2023 වසර තුළ දී, ලැබුණු පැමිණිලි සහ තොරතුරු මත පදනම්ව මහ බැංකුව විසින් අනවසර තැන්පතු ලබා ගැනීම සහ අනවසර මුදල් ව්‍යාපාර පිළිබඳව විමර්ශන 143ක් සිදු කරන ලදී. තවද, විමර්ශන 4ක් සම්බන්ධයෙන් මහ බැංකුව විසින් මුදල් ව්‍යාපාර පනතේ 44වැනි වගන්තිය යටතේ පනවා තිබූ ගනුදෙනු අත් හිටුවීමේ නියෝග සඳහා දීර්ඝ කිරීම් කොළඹ මහා අධිකරණය වෙතින් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. තවද, විමර්ශන යටතේ පවතින ඒකක 8 කට අදාළ පාර්ශවයන් සඳහා විදෙස් ගමන් තහනම් අදාළ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණ වෙතින් ලබා ගැනීමට ද මහ බැංකුව විසින් කටයුතු කරන ලදී. මීට අමතරව, තහනම් යෝජනා ක්‍රම 8 කට අදාළව සිදු කළ විමර්ශන 2023 වසරේ දී නිමාවට පත් කළ අතර ඒවායේ වාර්තා ඉදිරි නීතිමය පියවර ලබා ගැනීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කරනු ලැබීය. තවද, මහජනතාවගේ දැනුම්වත්භාවය ඉහළ නැංවීමේ සහ අගතියට පත්වීම වැළැක්වීමේ අරමුණින් මහ බැංකුව විසින් අවශ්‍ය විට දී මාධ්‍ය නිවේදන නිකුත් කළ අතර පාසල් ළමුන්, නීතිය බලාත්මක කිරීමේ ආයතන මෙන්ම මහජනතාව සඳහා ද දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් රට පුරා පවත්වන ලදී.

මහ බැංකුවේ තිරසර මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්

2023 වසර තුළදී, මහ බැංකුව ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසර මූල්‍ය පෙර දැක්ම ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා කටයුතු රාශියක නිරත විය. 2022 වසරේ ශ්‍රී ලංකා හරිත මූල්‍ය වර්ගීකරණය නිකුත් කිරීමෙන් පසුව මූල්‍ය අංශයේ මේ පිළිබඳ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම සඳහා කාලීන අවශ්‍යතාව මතු විය. එබැවින්, එක්සත් ජාතීන්ගේ ආසියා පැසිෆික් කලාපීය ආර්ථික හා සමාජ කොමිසම (UNESCAP), ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සහයෝගීතාව (IFC) සහ තිරසර මූල්‍ය සහ බැංකු ජාලය (SBFN) වැනි බහුපාර්ශවීය ආයතනවල සහයෝගීත්වය ඇතිව වැඩසටහන් ගණනාවක් 2023 වසරේ දී පවත්වන ලදී. තවද, හරිත මූල්‍ය වර්ගීකරණය සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ආයතනවලට ඇති තාක්ෂණික ගැටලු පැහැදිලි කර දීමේ අවශ්‍යතාවයට පිළියම් යෙදීමක් වශයෙන් මහ බැංකුව හරිත මූල්‍ය වර්ගීකරණය මගින් හඳුනාගත් අංශ පිළිබඳ තාක්ෂණික දැනුම සහිත විද්වත් කමිටුවක් පත් කරනු ලැබීය. තිරසර මූල්‍ය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර වේදිකාවෙහි (IPSF) 20 වෙනි සාමාජික රට බවට ශ්‍රී ලංකාව පත්විය. මෙම වේදිකාව, මෙම අංශයට අදාළව හැකියාවන් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා මෙන්ම එමගින් සංවිධානය කරන විවිධ සාකච්ඡා මණ්ඩප වලදී විවිධ රටවල අත්දැකීම් අනුසාරයෙන් දැනුම ලබා ගැනීම සඳහා ද පවතින වේදිකාවක් වන අතර එහි දී මහ බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කෙරේ. තවද, මහ බැංකුව විසින් රට තුළ තිරසර මූල්‍ය කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර නියෝජිතායතන මෙන්ම දේශීය සහ ගෝලීය පාර්ශවකරුවන් සමඟ ද සමීපව කටයුතු කරන ලදී.

මූල්‍ය අංශයේ සිදු වන සංවර්ධනයන් 2023 වාර්ෂික ආර්ථික විවරණයෙහි මූල්‍ය අංශයෙහි සංවර්ධනයන් යන පරිච්ඡේදයෙහි සඳහන්ව ඇත.

ඉදිරි දැක්ම

රටෙහි ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා අඛණ්ඩව දායක වෙමින් මහ බැංකුව මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව සහතික කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. දේශීය හා ජාත්‍යන්තර නියාමන සහ වෙළෙඳපොළ වර්ධනයන් සහ විශිෂ්ට පරිවෘත්ත අනුකූලව විවක්ෂණ රෙගුලාසි නිකුත් කිරීම, සමාලෝචනය කිරීම සහ සංශෝධනය කිරීම

තුළින් මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය ආයතන අධීක්ෂණය සහ නියාමනය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරනු ඇත. තවද, මහ බැංකුවේ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් සහ අධීක්ෂණ රාමුව තීව්‍ර කිරීම මගින් අඛණ්ඩ ආවේක්ෂණය සහ බැංකු තිරසර ශ්‍රේණිගත කිරීමේ දර්ශකය තුළින් අවදානම් මත පදනම් වූ අධීක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීමට ද අපේක්ෂා කෙරේ.

මීට අමතරව, අවදානමට ලක්විය හැකි සහ කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ බලපත්‍රලාභී මූල්‍ය සමාගම්වල දිගුකාලීන තිරසරභාවය සහතික කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් මැදි කාලීනව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන සඳහා වන ඒකාබද්ධකරණ වැඩසටහනෙහි දෙවැනි අදියර ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

මුදල් භාවිතයෙන් ගනුදෙනුකරුවන් ක්‍රමානුකූලව ඉවත් කිරීම සඳහා රට තුළ ඩිජිටල් මූල්‍ය සාක්ෂරතාව අඩු වීම ප්‍රධාන අභියෝගයක් වී ඇත. එබැවින්, 2024 වර්ෂය තුළ ඩිජිටල් ගෙවීම් කාර්යක්ෂම, ආරක්ෂිත සහ ස්ථාවර ආකාරයකින් ව්‍යාප්ත කිරීමට සහ ඩිජිටල් ගෙවීම් පද්ධති/ක්‍රම පිළිබඳව මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීමේ සැසි පවත්වා ගෙන යාමට මහ බැංකුව මූල්‍ය ආයතන සමඟ සමීපව කටයුතු කරනු ඇත.

තවද, සියලු පාර්ශවකරුවන් සඳහා සංක්‍රාන්තියක් සහතික කරමින් රෙගුලාසි සහ වෙළෙඳපොළ හැසිරීම් අධීක්ෂණය ක්‍රමානුකූලව ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. තවද, ශ්‍රී ලාංකික පාරිභෝගිකයන් වෙත අවශ්‍ය තොරතුරු පුළුල් ලෙස බෙදා හැරීම සහතික කරමින්, 2024 වසරේදී ජනමාධ්‍ය නාලිකා හරහා මූල්‍ය පාරිභෝගික දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් පුළුල් කිරීමට ද සැලසුම් කර ඇත.

මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු වන පරිදි, පද්ධතිමය අවදානම් ගොඩ නැගීම අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විට දී මහ බැංකුව විසින් සුදුසු සාර්ව විචක්ෂණ උපකරණ හඳුන්වා දෙනු ඇත. සාර්ව විචක්ෂණතා ආවේක්ෂණය සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර යහභාවිතාවන් අනුව අනුගත වීම සඳහා මහ බැංකුව සාර්ව විචක්ෂණ ප්‍රවේශය යාවත්කාලීන කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරනු ඇත.

මෙම අංශයේ ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර 2023 වාර්ෂික ආර්ථික විවරණයෙහි දේශීය ආර්ථික ඉදිරි දැක්ම යන පරිච්ඡේදයෙහි ඇතුළත් ය.

සියලු දෙනාටම ප්‍රතිලාභ හිමි දියුණු මූල්‍ය පද්ධතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම

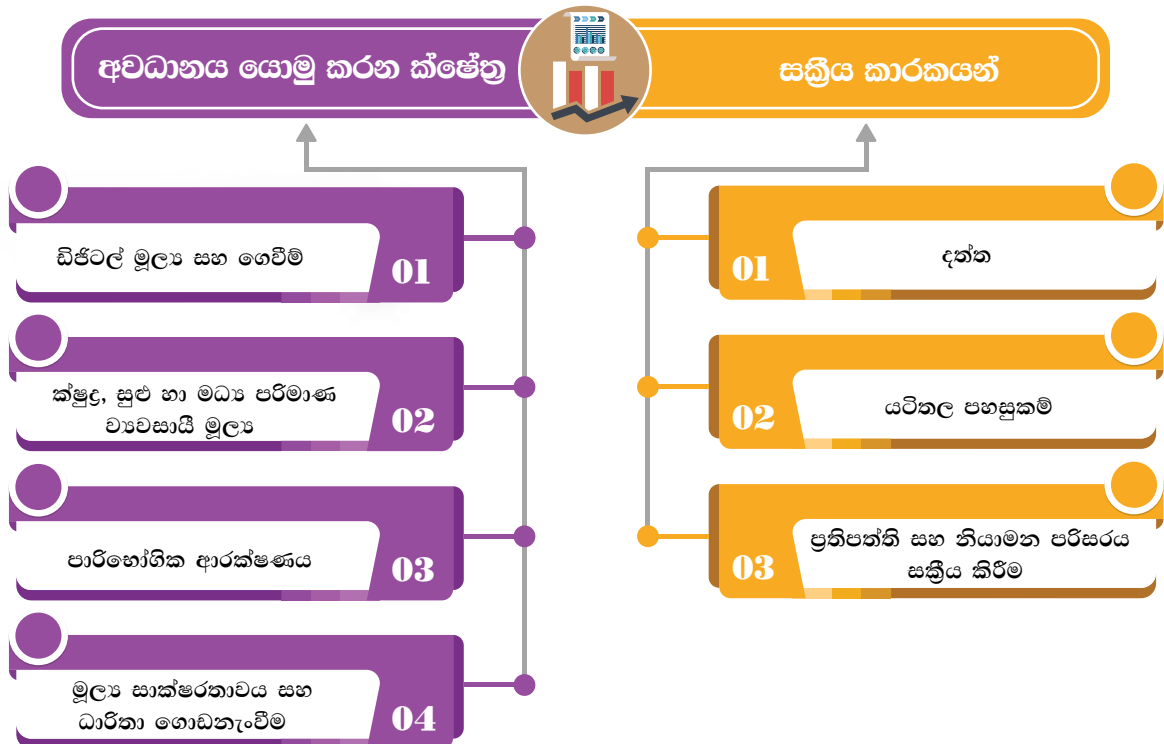
හුදෙක් මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා සඳහා ප්‍රවේශයක් සැපයීමට වඩා පුළුල් අරුතක් මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවයෙහි වත්මන් ප්‍රතිපත්ති තුළ අවධාරණය කෙරේ. එය මූල්‍ය සඳහා ප්‍රවේශය වැඩි කිරීමේ සම්ප්‍රදායික දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් බැහැර වෙමින් මූල්‍ය සේවාවන්හි නිසි භාවිතය සහ ඒවායෙහි ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු වූ වඩාත් පරිපූර්ණ ප්‍රවේශයකට නැඹුරු වී ඇත. මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ රටේ ප්‍රථම ජාතික මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව විසින් මෙම ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස රටට හඳුන්වා දෙන ලදී. මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගය (NFIS 2021) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මෙහෙයවනු ලබන බහු පාර්ශ්වීය ප්‍රයත්නයක් වන අතර එය ජාතික මට්ටමේ පාර්ශ්වකරුවන් රැසක් සමඟ සහයෝගිතාවයෙන් ක්‍රියාත්මකව පවතී.

2023 වසර තුළ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

වඩාත් ඉහළ ජීවන තත්ත්වයක් උදෙසා වඩාත් ගුණාත්මක, සියලුදෙනාටම ප්‍රතිලාභ හිමිවන අන්තර්ගතභාවයක් යන දැක්ම ඇතිව 2021 වසරේ දී දියත් කරන ලද මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තුන් වැනි වර්ෂය 2023 වසරේ දී සනිටුහන් කරන ලදී. එය ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම පුද්ගලයන් හා ව්‍යවසායන් හොඳින් දැනුම්වත් වූ, උසස් තත්ත්වයේ සුදුසු ආරක්ෂාකාරී සහ දැරිය හැකි මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා පරාසයක් සඳහා ප්‍රවේශයක් හරහා රටේ ආර්ථික වර්ධනයට සහ ජීවන තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට දායක වේ.

ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර හතරක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගයෙහි ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා

ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගයෙහි අවධානය යොමු කරන ක්ෂේත්‍ර සහ සක්‍රීය කාරකයන්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ජාතික මට්ටමේ පාර්ශ්වකරුවන් 20 දෙනෙකු සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, පුළුල් අරමුණු 26ක් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාවන් 80කින් සමන්විත වේ. 2023 වසර අවසාන වන විට ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කාර්ය සාධන මට්ටම සියයට 75.9ක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

2023 වසරේ දී වඩාත් ඩිජිටල්කරණය වූත්, විවිධාංගීකරණය වූත්, සියලු දෙනාටම ප්‍රතිලාභ හිමිවන සහ මූල්‍යමය වශයෙන් ඔරොත්තු දෙන ආර්ථිකයකට සහය වීම අරමුණු කර ගනිමින් මූල්‍ය පද්ධතිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපායමාර්ගය විසින් මෙහෙයවන ලද උපායමාර්ගික දිශානතිය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් තව දුරටත් වැඩි දියුණු කරන ලදී. මෙම දිගුකාලීන කර්තව්‍ය ශක්තිමත් කරමින් මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත මඟින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ව්‍යවස්ථාපිත වගකීමක් ලෙස පිළිගෙන ඇත.

මූල්‍ය සේවාවන්හි ඩිජිටල්කරණයේ ප්‍රවර්ධනය

ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධතිවල ආරක්ෂාව, කාර්යක්ෂමතාව සහ විශ්වාසනීයත්වය සහතික කිරීම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත පැවරී ඇති වගකීමකි. අඛණ්ඩව දියුණු වන මූල්‍ය පද්ධතියක් ඇති කිරීම සඳහා දායක වීමට රටේ ඩිජිටල්කරණ වැඩපිළිවෙල බොහෝ මූලපිරීම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම මූලපිරීම් මගින් පැහැදිලිවම ඩිජිටල් ගනුදෙනු පිළිබඳ මහජන විශ්වාසය සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික, සුළු පරිමාණ ගෙවීම් පද්ධති සහ උපකරණවල භාවිතය ඉහළ යන ලදී.

රජයේ ඩිජිටල් ආර්ථික න්‍යාය පත්‍රයට අනුකූලව ගෙන ඇති මූලපිරීම්වලට අමතරව 2023 වසරේ දී තත් කාලීන ගනුදෙනු දැනුම් දීම් සක්‍රීය කිරීම, දුරස්ථ ප්‍රදේශවල ඩිජිටල් ගනුදෙනු සඳහා පහසුකම් සැලසීම, ඩිජිටල් නාලිකා හරහා ණයපත් පියවීම් ක්ෂණිකව යාවත්කාලීන කිරීම සහ ඩිජිටල් ගනුදෙනු සඳහා අනිවාර්ය යොමු බලාත්මක කිරීමට බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු යොමු කරන ලදී. එපමණක් නොව බලපත්‍රලාභී බැංකුවලට වෙළෙඳ වට්ටම් අනුපාත පාරිභෝගිකයන් වෙත නොපවරන ලෙසට උපදෙස් ලබා දෙන ලදී. එමඟින් ඩිජිටල් ගනුදෙනු වලදී පාරිභෝගික පහසුව සහ දැරිය හැකි බව

අවධාරණය කරමින් ගෙවීම් කාඩ්පත් භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කරන ලදී.

LankaPay හි ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා

අදාළ රට හෝ අධිකාරිය විසින් බලය පවරනු ලබන සහ නියාමනය කරනු ලබන කලාපීය සහ රටේ ගෙවීම් ජාල කිහිපයක් සමඟ සම්බන්ධ වීමට LankaPay සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලියට පහසුකම් සපයමින් ජාත්‍යන්තර ගෙවීම් ජාලයට සම්බන්ධ ව ජංගම යෙදුම්වලින් ගෙවීම් භාරගැනීමට LankaPay වෙළෙඳුන්ව සක්‍රීය කරන ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සියලුම බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත දැනුම් දෙන ලදී.

ඩිජිටල් ගෙවීම් පද්ධතිවල ව්‍යාප්තිය වැඩි කරන අතරම, ගෙවීම් පද්ධතිවල ආරක්ෂාව සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහතික කිරීම කෙරෙහි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව තව දුරටත් අවධානය යොමු කරන ලදී. ඒ අනුව ඩිජිටල් ගනුදෙනු ආශ්‍රිතව පැන නගින ගැටලු සඳහා විසඳුම් සෙවීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පියවර ගන්නා ලදී. විනිවිදභාවය සහ වගවීම් ඉස්මතු කරමින් ගෙවීම් සේවාවල ඇතිවිය හැකි අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රතිචාර රැස් කිරීම් සඳහා ඉන්‍යෝ භාෂා වෙබ් පෝරමයක් හඳුන්වා දීම මෙහි එක් අංගයකි. පාරිභෝගික විශ්වාසය සහ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම අරමුණු කර ගනිමින්, ජංගම යෙදුම් ගනුදෙනුවල වංචා අවදානම් නිරාකරණය කිරීම සඳහා අතිරේක ආරක්ෂණ පියවරක් ලෙස JustPay හරහා සිදු කරනු ලබන රුපියල් 10,000ට ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් ජංගම ගෙවීම්වලදී එක් වරක් වලංගු මුරපද (OTP) වැනි අමතර ආරක්ෂක පියවර අනුගමනය කරන ලෙස බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත මහ බැංකුව නියම කරන ලදී.

පවතින මෙන්ම ඉදිරියේ දී හඳුන්වා දෙනු ලබන මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවයට අදාළ නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් තුළින් පැන නගින මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදී මූල්‍යකරණ අවදානම් තක්සේරු කිරීමේ අරමුණින්, 2023 වසරේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ජාතික අවදානම් තක්සේරුවේ කොටසක් ලෙස මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවයට අදාළ නිෂ්පාදන සහ සේවාවන්වල අවදානම් තක්සේරුව සිදු කරන ලදී.

2023 වසර තුළ දී, මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා e-KYC මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කරන ලදී. තවද,

අඩු අවදානම් සහිත පාරිභෝගිකයන්/ නිෂ්පාදකයින් ට සරල කළ යුතු නිසි උද්යෝගි පිරික්සුම් (Due Diligence) විධිවිධාන ඇතුළුව මූල්‍ය ගනුදෙනු මාර්ගගත කිරීමේ පනතට අවශ්‍ය සංශෝධන ඇතුළත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කටයුතු කරනු ලබයි.

මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා සඳහා ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම

විධිමත් ආයතන විසින් සපයනු ලබන මූල්‍ය සේවාවන් සඳහා කාර්යක්ෂම සහ ඵලදායී ප්‍රවේශයක් ඇති කිරීම සියලු දෙනාටම ප්‍රතිලාභ හිමි මූල්‍ය පද්ධතියක් සඳහා පූර්ව අවශ්‍යතාවකි.

මූල්‍යමය වශයෙන් බැහැරවී සිටින සහ අඩු පහසුකම් සහිත ජන කණ්ඩායම් වල අවශ්‍යතාවට ප්‍රතිචාර වශයෙන් නව බැංකු ශාඛා, ශිෂ්‍ය ඉතුරුම් ඒකක, ස්වයං ටෙලර් යන්ත්‍ර, මුදල් තැන්පත් කිරීමේ සහ ලබා ගැනීමේ යන්ත්‍ර වැනි ස්වයං සේවා පහසුකම් ග්‍රාමීය සහ බැංකු ශාඛා රහිත ප්‍රදේශවල විවෘත කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

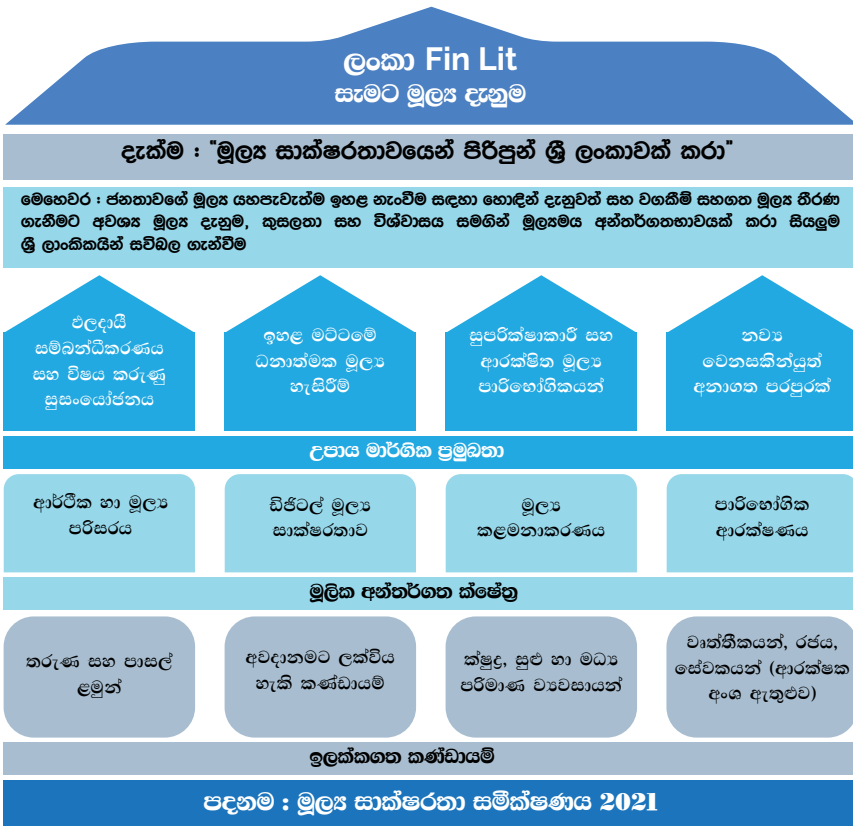
ලියාපදිංචි මූල්‍ය ආයතන සඳහා අඛණ්ඩව පහසුකම් සපයන ලදී.

පැවැති පසුගාමී සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් නිසා දැඩි පීඩාවට පත් වූ පුද්ගලයන්ට සහ ක්ෂුද්‍ර, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන්ට සහය වීම සඳහා අවස්ථානුකූලව වඩා සුදුසු මූල්‍ය සහන ලබා දෙන ලෙස බලපත්‍රලාභී මූල්‍ය සමාගම් සහ විශේෂිත ලිසිං සමාගම් වෙතින් ඉල්ලා සිටින ලදී. 2023 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ දී බලපත්‍රලාභී බැංකුවල තෝරා ගත් මූල්‍ය උපකරණ මත අය කළ හැකි උපරිම පොලී අනුපාත සීමාවන් පනවන ලදී.

ඉහළ මූල්‍ය සාක්ෂරතා මට්ටමක් හරහා ශ්‍රී ලාංකිකයන් සවිබල ගැන්වීම

2023 වසර තුළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මහජනතාවගේ මූල්‍ය සාක්ෂරතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා වැඩසටහන් රැසක් පවත්වන ලදී. අයවැයකරණය, ආයෝජනය, හර

මූල්‍ය සාක්ෂරතා මාර්ගෝපදේශ රාමුව

සහ බැර, ඉතුරුම් සහ විශ්‍රාම සැලසුම්, ඩිජිටල් ගෙවීම් ක්‍රම, මූල්‍ය ආයතන සහ නිෂ්පාදන යාන්ත්‍රණය සහ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් සහ වගකීම් පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා සකසන ලද පුළුල් මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ මෙයට ඇතුළත් වේ. තවද, ලියාපදිංචි මූල්‍ය ආයතන ඇතුළුව අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් ඉලක්ක කර ගත් ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ තාක්ෂණික උපකාරක වැඩසටහන් කිහිපයක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වන ලදී. විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් විසින් සිදු කරනු ලබන මූල්‍ය සාක්ෂරතා ප්‍රවේශයන් විධිමත් කිරීම සඳහා මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපයෝජනයෙහි කොටසක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බහුපාර්ශ්වකරුවන් සමඟ එක්ව ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය සාක්ෂරතා මාර්ගෝපදේශය සකස් කරන ලදී. ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට වඩාත් දැනුවත් මූල්‍ය තීරණ ගැනීමේ හැකියාව ඇති කරමින් ඔවුන්ගේ මූල්‍ය හැසිරීම් සහ හැකියාවන් ඉහළ නැංවීම, මෙහි අරමුණ

වේ. මූල්‍ය සාක්ෂරතාවයෙන් හෙබි ශ්‍රී ලංකාවක් යන දැක්ම සමඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය සාක්ෂරතා මාර්ගෝපදේශය 2024 වසරේ පළමු භාගයේ දී දියත් කෙරෙනු ඇත. මෙම මාර්ගෝපදේශය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා, වසර 5ක කාලයක් (2024-2028) සඳහා වූ පුළුල් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පාර්ශ්වකරුවන් විසින් සකස් කරනු ලැබ ඇත.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව එහි සන්නිවේදන උපාය මාර්ගයටත්, විවිධ විද්‍යුත් හා ඩිජිටල් මාධ්‍ය හරහා මූල්‍ය සාක්ෂරතාව සහ සවිබල ගැන්වීමේ වැඩසටහන් රට පුරා ප්‍රවර්ධනය කරන ලදී. තත්කාලීන ප්‍රතිචාර වල වැදගත්කම සහ එහි බලපෑම හඳුනාගෙන, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මහජන ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම සහ විවිධ මහජන කණ්ඩායම් වෙත නිශ්චිත තොරතුරු වඩාත් ඵලදායී අයුරින් ලබා දීම සඳහා මහ බැංකුව සමාජ මාධ්‍ය වඩාත් පුළුල් ලෙස භාවිතා කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය සාක්ෂරතා මට්ටම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සන්නිවේදන උපායමාර්ගය

ඉදිරි දැක්ම

මහ බැංකු පනත යටතේ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යවස්ථාපිත වගකීමක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත පැවරී ඇති පසුබිමක, මූල්‍ය අංශයේ සැපයුම සහ ඉල්ලුම යන දෙඅංශයම ආවරණය වන පරිදි ජාතික මට්ටමින් මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවයෙහි මුලපිරීම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම සඳහා ඇති අවශ්‍යතාව වඩාත් පැහැදිලි වේ. ජාතික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති අරමුණු සමඟ අඛණ්ඩව ඒකාබද්ධ වෙමින් වෙනස් වන මූල්‍ය පරිසරයට සහ මූල්‍ය අවශ්‍යතාවලට අනුගතවෙමින්, හවුල්කාරිත්වය ශක්තිමත් කිරීම, අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම සඳහා ශක්තිමත් යාන්ත්‍රණයක් අඛණ්ඩව සැපයීම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අපේක්ෂාවන් වේ.

මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගයෙහි I වන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම 2024 වන විට අවසන් වනු ඇත. සමස්ත ප්‍රගතිය සහ ප්‍රතිපත්තිමය බලපෑම

ඇගයීමෙන් අනතුරුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගය II වන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. ඒ යටතේ දේශගුණික විපර්යාසවල සෘණාත්මක බලපෑම අවම කිරීමට සහ ඒවාට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීමට ක්ෂුද්‍ර, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන්ට සහය වීම සඳහා “හරිත මූල්‍යකරණය” ප්‍රවර්ධනය සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කෙරෙනු ඇත. 2024 වසරේ මූල්‍ය අන්තර්ගතභාවය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගය II වන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරනු ලබයි.

දැනුම්වත් මූල්‍ය තීරණ ගැනීමට සහ මූල්‍යමය වශයෙන් ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම මඟින් ශ්‍රී ලාංකිකයන් අතර මූල්‍ය හැසිරීමේ වෙනසක් ඇතිකරලීමේ තීරණය අවශ්‍යතාව සපුරාලීමේ අදහසින් මූල්‍ය සාක්ෂරතා මාර්ගෝපදේශය 2024 වසරේ මැද භාගයේ සිට ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත.

අමතර තොරතුරු
පාලනය
අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
මූල්‍ය ප්‍රකාශ

ව්‍යවහාර මුදල් මෙහෙයුම් කළමනාකරණය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවහාර මුදල් නිකුත් කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීමේ පරම අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත පැවරී ඇත. ව්‍යවහාර මුදල් නිකුත් කිරීමට සැලසුම් කරනු ලබන අදියරේ සිට බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් තැන්පත් කරනු ලබන ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු සහ කාසි හැසිරවීම දක්වා ව්‍යවහාර මුදලේ සමස්ත ජීවන චක්‍රය කළමනාකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය හෙවත් ව්‍යවහාර මුදල් කළමනාකරණය කිරීමේ වගකීම මහ බැංකුවේ ව්‍යවහාර මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පැවරී ඇත. මෙම වගකීම සමඟින්, සංසරණයේ පවතින ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු සුදුසු ප්‍රමිතියකින් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු සැකසීම සහ සුදුසු ප්‍රමිතිය නොමැති මුදල් නෝට්ටු සංසරණයෙන් ඉවත් කිරීමේ වගකීම ද පැවරී ඇත. අධිකරණ සහ නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අංශ හරහා ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු නිෂ්පාදනය වැළැක්වීම සඳහා ද මහ බැංකුව විසින් සිය සහාය සපයනු ලැබේ. ඒ අනුව ව්‍යවහාර මුදල් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ සුමට ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ අදාළ අධිකාරීන් සමඟ මහ බැංකුව සමීපව කටයුතු කරනු ලැබේ.

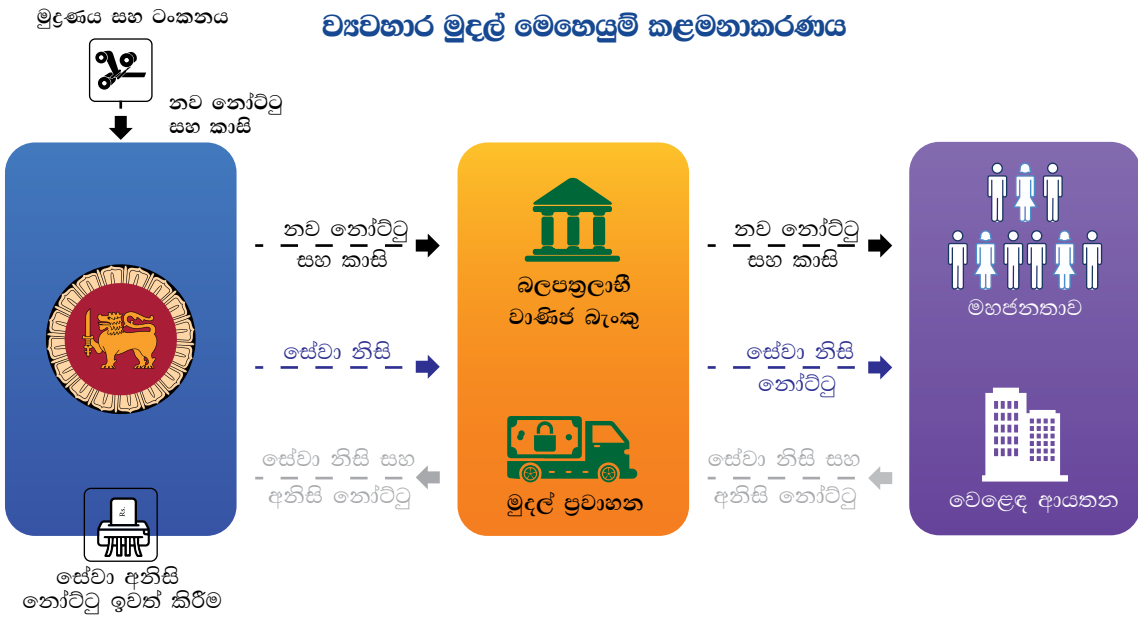
ව්‍යවහාර මුදල් මෙහෙයුම් කටයුතු

ව්‍යවහාර මුදල් නිකුත් කිරීමේ පරම අධිකාරිය ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මහජන ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු සහ කාසි

සැපයීම තහවුරු කළ යුතු වේ. ඒ අනුව, 2023 වසරේ දී නව ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු මිලියන 250 ක් ඇණවුම් කරන ලදී. මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වෙත ඔවුන්ගේ ඉල්ලීම මත සෘජුව හෝ මුදල් ප්‍රවාහන (Cash-In-Transit) සමාගම් හරහා ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු සහ කාසි තොග නිකුත් කරනු ලැබේ. 2023 වසර තුළ මහ බැංකුව විසින් රුපියල් බිලියන 469.28 ක වටිනාකමින් යුත් ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු සහ රුපියල් මිලියන 571.95 ක වටිනාකමින් යුත් කාසි මුදල් සංසරණය වෙත නිකුත් කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් පරිදි ව්‍යවහාර මුදල් තොග පවත්වා ගැනීම තහවුරු කිරීම සඳහා සහ හදිසි අවස්ථා සඳහා මුහුණ දීමේ පියවරක් ලෙස සුරක්ෂිතාගාරවල නිසි ප්‍රමාණයෙන් ව්‍යවහාර මුදල් තොග පවත්වා ගැනීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

2023 වසරේ දී මහ බැංකුව රුපියල් බිලියන 311.49 ක වටිනාකමින් යුත් සේවා නිසි (සුදුසු) ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු සහ සේවා අනිසි (නුසුදුසු) ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු ඇපකර තැන්පතු ලෙස බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වෙතින් භාර ගන්නා ලදී. මෙම ඇපකර තැන්පතු භාර ගනු ලබන්නේ අදාළ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවේ නිලධාරීන් ඉදිරිපිට ගණන් කරනු ලබන අවස්ථාවේ දී යම් විෂමතාවයක් පවතින්නේ නම් එය නිවැරදි කිරීමේ එකඟතාව පළ කළ ඇපකර ලිපියක් සමඟිනි.

මහ බැංකුව ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු තැන්පතු සකස් කිරීම මුදල් සැකසුම් යන්ත්‍ර කිහිපයක් භාවිතා කරමින් සිදු කරයි.

වාර්ෂික මෙහෙයුම් දත්ත - ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු							
	රු. 5000	රු. 1000	රු. 500	රු. 100	රු. 50	රු. 20	එකතුව
නිකුතු (රුපියල් බිලියන)	375.23	66.51	20.17	6.08	0.71	0.58	469.28
තැන්පතු (රුපියල් බිලියන)	229.28	60.14	15.26	5.45	0.89	0.47	311.49
සේවා අනිසි මුදල් නෝට්ටු විනාශ කිරීම (රුපියල් බිලියන)	28.15	34.55	10.24	5.44	0.91	0.47	79.76

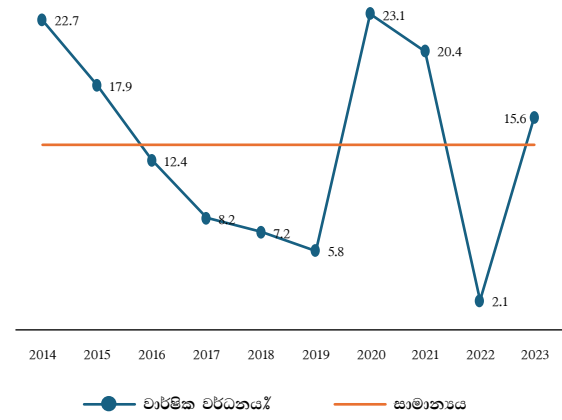
වාර්ෂික නිකුතු දත්ත - කාසි					
වටිනාකම	රු. 10	රු. 5	රු. 2	රු. 1	එකතුව
නිකුතු (රු. මිලියන)	425.44	104.33	22.88	19.30	571.95

මෙම ක්‍රියාවලිය අතරතුර, ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටුවල අව්‍යාජත්වය සහතික කර මහ බැංකුව විසින් නියම කර ඇති යෝග්‍යතා ප්‍රමිතීන්ට අනුව වර්ග කරනු ලැබේ. වර්ග කිරීමේ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවූ මුදල් නෝට්ටු නුසුදුසු ලෙස සලකනු ලබන අතර ඒවා මුදල් සංසරණයෙන් ඉවත් කරනු ලැබේ. 2023 වසරේ දී මහ බැංකුව විසින් රුපියල් බිලියන 79.82ක වටිනාකමින් යුත් මුදල් සංසරණය සඳහා නුසුදුසු ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු විනාශ කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.

සංසරණයේ පවතින මුදල් නෝට්ටු

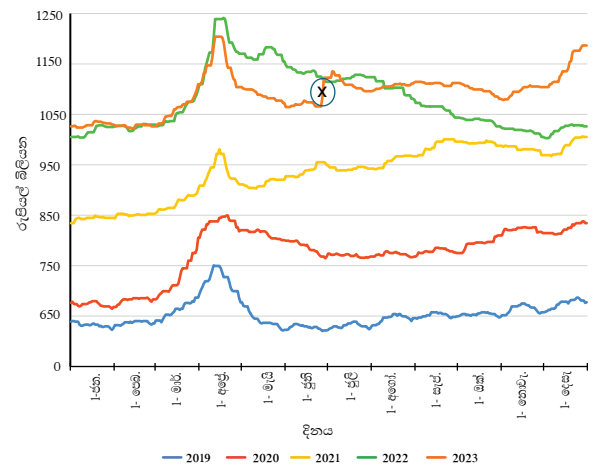
ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් සංසරණය 2022 වසරේ දී පැවති සියයට 2.1 ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2023 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 1,186.5 ක් දක්වා සියයට 15.6 කින් වර්ධනය වී ඇත.

මුදල් සංසරණයේ වාර්ෂික වර්ධනය

අප්‍රේල් සහ දෙසැම්බර් මාසවල සාමාන්‍ය කාලබද්ධ විචලනයන්ට අමතරව, 2023 වර්ෂයේ ජූලි මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකා රජයේ දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන හේතුවෙන් ව්‍යවහාර මුදල් සංසරණයේ සැලකිය යුතු හදිසි ඉහළ යාමක් වාර්තා වී ඇත.

2019 සිට 2023 දක්වා මුදල් සංසරණයේ විචලනයන්

ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු සැකසීමට එරෙහිව කටයුතු කිරීම

රට තුළ ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු ව්‍යාප්ත වීම අවම කිරීමට සහ ශ්‍රී ලංකා රුපියල පිළිබඳ මහජන විශ්වාසය ආරක්ෂා කිරීමට මහ බැංකුව අදාළ අධිකාරීන් සමඟ, විශේෂයෙන්ම අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු කාර්යාලය සමඟ කටයුතු කරයි.

අමතර තොරතුරු
 සාමාන්‍ය
 අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
 මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
 මූල්‍ය ප්‍රකාශ

2023 වසරේ දී ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු 1,769ක් අනාවරණය විය. ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු හඳුනා ගැනීමේ වර්තමාන අනුපාතය සංසරණයේ පවතින නෝට්ටු මිලියනයකට ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු 1.4ක් වන අතර, එය ගෝලීය සාමාන්‍ය අනුපාතය වන නෝට්ටු මිලියනයකට ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු 15ට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු අඩු මට්ටමක් පෙන්නුම් කරයි.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 57 වැනි වගන්තිය අනුව අධිකරණමය නඩු විභාග සඳහා පහසුකම් සලසමින් ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු අනුකරණය සම්බන්ධ තීරණාත්මක සාක්ෂි වශයෙන් මහ බැංකුව සහතික 97 ක් නිකුත් කර ඇති අතර වසර තුළ දී ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ නඩු කටයුතු 11කට සහභාගී වී ඇත.

මීට අමතරව, සංසරණයේ පවතින මුදල්වල ගුණාත්මක තත්ත්වය පවත්වා ගැනීමට ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සහ මුදල් හැසිරවීමේ හොඳ පුරුදු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් මහජනතාව, පාසල් සිසුන් සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන නිලධාරීන් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් ද වරින් වර පවත්වනු ලබයි.

සමරු කාසි නිකුත් කිරීම

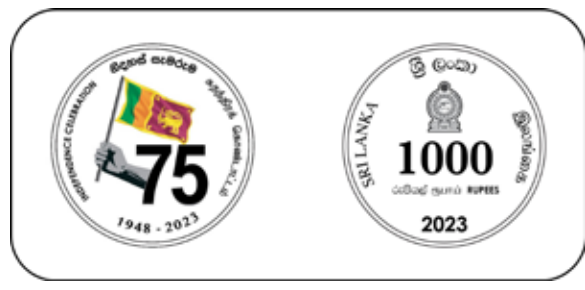
මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය ඇතිව සුවිශේෂී අවස්ථා සහ/හෝ රටේ අභිවෘද්ධියට දායක වූ පුද්ගලයන් සනිටුහන් කිරීම සඳහා සමරු කාසි සහ නෝට්ටු නිකුත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත මගින් මහ බැංකුව වෙත බලය ලබා දී ඇත.

■ ශ්‍රී ලංකාවේ 75 වන නිදහස් සැමරුම

2023 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ 75 වන නිදහස් සැමරුම නිමිත්තෙන් මහ බැංකුව විසින් සමරු කාසියක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම කාසිය නෙදර්ලන්තයේ රාජකීය ලන්දේසි ටංකන (Royal Dutch Mint) සමාගම විසින් ටංකනය කරන ලද රුපියල් 1000ක මුහුණත වටිනාකමින් යුත් සංසරණය සඳහා නොයෙදූ සමරු කාසියක් වේ. මෙම කාසි 2023 මාර්තු 09 දින සිට මහ බැංකුවේ මුදල් කවුළුව, ආර්ථික ඉතිහාස කෞතුකාගාරය සහ මහ බැංකු ප්‍රාදේශීය කාර්යාල හරහා එක් කාසියක් රුපියල් 6,000 ක මිලකට අලෙවි කරන ලදී.

ඉදිරි දැක්ම

මහ බැංකුවේ වත්මන් මුදල් මෙහෙයුම් කටයුතු නවීකරණය කිරීමට සැලසුම්කර ඇති අතර එමඟින් මෙහෙයුම් දුර්වලතා කිහිපයක් නිම වනු ඇත. මෙම නවීකරණ ව්‍යාපෘතියට නව උපකරණ ලබා ගැනීම මගින් මුදල් නෝට්ටු සැකසීමේ ධාරිතාව වැඩි කිරීම, ක්‍රියාවලි විධිමත් කිරීම මගින් මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම, නව මෘදුකාංග පද්ධති හඳුන්වාදීම සහ මෙහෙයුම් ප්‍රදේශවල ආරක්ෂාව සහ ආරක්ෂක ප්‍රමිතීන් ඉහළ නැංවීම ඇතුළත් වේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2025 වසර වන විට අවසන් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ජාත්‍යන්තර කටයුතු

මූල්‍ය අංශයේ ස්ථාවරත්වය සහ ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කිරීම, මූල්‍ය අංශයේ ආරක්ෂිත ජාලය ශක්තිමත් කිරීම, තාක්ෂණික සහාය ලබා ගැනීම සහ දැනුම හුවමාරු කර ගැනීම යන අංශ මූලික කරගනිමින් 2023 වසරේ දී මහ බැංකුව සිය විදේශ කටයුතු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.

මූල්‍ය අංශයේ ස්ථාවරත්වය සහ ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා වූ වැඩසටහන

ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 200 බැගින් වූ උප වැඩසටහන් දෙකක් සහිත ප්‍රතිපත්ති පාදක ණය ආකෘතියක් අනුගමනය කරනු ලබන මූල්‍ය අංශයේ ස්ථායීතාව සහ ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන යටතේ, අවශ්‍ය නම්‍යශීලී බව සහතික කිරීමට සහ අර්බුදකාරී තත්වයක් තුළ වුව ද බහු වාර්ෂික ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කරමින් ප්‍රතිසංස්කරණ නිසි ලෙස අනුපිළිවෙලට සිදු කිරීමට මහ බැංකුව සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන ලදී. මීට අමතරව, විභේදන ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට තාක්ෂණික සහාය ලබා දීමට ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව කැමැත්ත පළ කර ඇත.

මූල්‍ය අංශය සඳහා ආරක්ෂිත ජාලය ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ පද්ධතිය (SLDIS) පිළිබඳව අවධාරණය කරමින්, ලෝක බැංකුව, මහ බැංකුව සහ ශ්‍රී ලංකා රජය එක්ව මූල්‍ය අංශයේ ආරක්ෂිත ජාලය ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා එක්ව කටයුතු කරයි. 2024 වර්ෂයේ ජනවාරි මාසයේ දී මෙම ව්‍යාපෘතිය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා ඩොලර් මිලියන 150 ක ණය ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී. ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්කය වන්නේ සඵලදායී තැන්පතු රක්ෂණ පද්ධති සඳහා වන ගෝලීය භාවිතාවන්ට අනුකූල වන පරිදි ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ පද්ධතියේ ආයතනික සහ මූල්‍ය ධාරිතාව ඉහළ නැංවීමයි.

මහ බැංකු සමග මුදල් හුවමාරු (SWAP) ගිවිසුම්

වින මහජන බැංකුව සමඟ ඇති හුවමාරු ගිවිසුමට අමතරව, ඉන්දියානු සංචිත බැංකුව සමඟ එක්සත් ජනපද ඩොලර් බිලියන 2.6 සඳහා විශේෂ හුවමාරු ගිවිසුමක් 2023 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී අත්සන් කරන ලදී.

මූල්‍ය ස්ථායීතා මණ්ඩලයෙහි (FSB) ආසියාව සඳහා කලාපීය උපදේශක කණ්ඩායම (RCG Asia)

මහ බැංකු අධිපතිවරයා සහ හොංකොං මූල්‍ය අධිකාරියේ (HKMA) ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා 2023 නොවැම්බර් 29 වැනි දින හොංකොං SAR හිදී රැස් වූ ආසියාව සඳහා කලාපීය උපදේශක කණ්ඩායම (RCG Asia) සඳහා වන මූල්‍ය ස්ථායීතා මණ්ඩලයෙහි (FSB) කලාපීය උපදේශක කණ්ඩායමේ රැස්වීමේ සම සභාපතිත්වය දැරූහ. බැංකු නොවන මූල්‍ය මැදිහත්වීම් හේතුවෙන් පැන නගින අවදානම්, ඇතැම් නැගී එන වෙළෙඳපොළ සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන්හි ස්වෛරී රාජ්‍යයන් සහ බැංකු අතර වර්ධනය වන සම්බන්ධය සහ අතථ්‍ය වත්කම් සම්බන්ධ අවදානම් ඵලදායී ලෙස නියාමනය සහ අධීක්ෂණය කිරීමේ උපාය මාර්ග පිළිබඳව මෙම රැස්වීමේ දී පුළුල් ලෙස සාකච්ඡා කරන ලදී. මෙම අවදානම් හඳුනා ගැනීම, අධීක්ෂණය කිරීම සහ අවම කිරීම පිළිබඳව සාමාජිකයින් සිය දැනුම හුවමාරු කර ගත් අතර, මූල්‍ය පද්ධතියේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහා මූල්‍ය ස්ථායී මණ්ඩලයෙහි අඛණ්ඩව උත්සාහයන් අගය කළහ.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විකල්ප විධායක අධ්‍යක්ෂක

මහ බැංකු නිලධාරීන් සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සහ ජාත්‍යන්තර ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳ ඔවුන්ගේ පුළුල් විශේෂඥතාව විදහා දැක්වමින් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විකල්ප විධායක අධ්‍යක්ෂවරයා ලෙස නොකඩවා සේවය කරයි. මහ බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ඇති සංකීර්ණතා පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් සහ ඵලදායී නායකත්වය මැනවින් ප්‍රකට කළ මහ බැංකු නිලධාරීන් ගෝලීය තලයේ දී ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාව, බංගලාදේශය සහ භූතානය ඇතුළත් කලාපයේ අවශ්‍යතා නියෝජනය කිරීමට වඩාත් හොඳින් සන්නද්ධව සිටී. මෙම පත් කිරීම් තුළින් ගෝලීය ආර්ථික හා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සාකච්ඡා සඳහා සිය වටිනා තීක්ෂණ බුද්ධිය සහ ඉදිරි දෘෂ්ටි කෝණය යොදා ගැනීමට මහ බැංකු නිලධාරීන්ට ඇති හැකියාව පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විශ්වාසය මැනවින් පිළිබිඹු වේ.

නිරසාර මූල්‍ය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව

නිරසාර මූල්‍ය පිළිබඳ මාර්ග සිතියම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන ලේකම් කාර්යාලය ලෙස, මහ බැංකුවේ සාර්ව විචක්ෂණ අධ්‍යයන දෙපාර්තමේන්තුව, 2023 වසර තුළ ජාත්‍යන්තර ආයතන ගණනාවක් සහ නිරසාර මූල්‍ය සඳහා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වේදිකාව සමඟ ද්විපාර්ශ්වික, බහුපාර්ශ්වික කටයුතු මාලාවක නිරත විය. රට තුළ නිරසාර මූල්‍යකරණය සඳහා ප්‍රතිපත්ති රාමු සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඔවුන්ගේ අදාළ මූල්‍ය ආයතනවල නිරසාර මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම සඳහා මූල්‍ය අංශයේ තාක්ෂණික හා නියාමන හැකියාවන් ගොඩනැගීම මෙම කටයුතුවල ඉලක්ක විය. තවද, නිරසාර මූල්‍ය පිළිබඳ දැනුම බෙදා ගැනීම සඳහා නිරසාර මූල්‍ය සඳහා ජාත්‍යන්තර වේදිකාවේ (IPSF) හි 20 වැනි සාමාජිකයා බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් විය. නිරසාර මූල්‍ය හා බැංකු ජාලය (SBFN) විසින් නැගී එන වෙළෙඳපොළ හොඳම ප්‍රායෝගික සිද්ධි අධ්‍යයනය ලෙස ශ්‍රී ලංකාව නම් කරන ලද අතර, ශ්‍රී ලාංකීය අත්දැකීම් බෙදාහදා ගැනීම සඳහා 2023 ජූනි මස මොංගෝලියාවේ පැවති නිරසාර මූල්‍ය සතියට මහ බැංකු නිලධාරියෙක් ද සහභාගී විය.

ජාත්‍යන්තර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන සමඟ සම්බන්ධ වීම

මහ බැංකුව ජාත්‍යන්තර ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන, එනම් Moody's, S&P සහ Fitch Ratings සමඟ සම්බන්ධ වී ඔවුන්ගේ සමාලෝචන සඳහා අවශ්‍ය විස්තීරණ ආර්ථික දත්ත සහ ප්‍රතිපත්ති යාවත්කාලීනවීම් පිළිබඳ තොරතුරු ඔවුන්ට ලබාදීමට කටයුතු කළේය. ශ්‍රී ලංකාවේ ණය සුදුසුකම් සහ අවදානම් පැතිකඩ නිවැරදිව තක්සේරු කිරීමට එවැනි ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනවලට ඉඩ ලබා දීමෙන් ගෝලීය ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළ වෙත ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවේශය නැවත ලබා ගැනීම සඳහා මෙම කාර්යය අත්‍යවශ්‍ය වේ. විදේශ ආයෝජන ආකර්ශනය කර ගැනීමට සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය කෙරෙහි ආයෝජක විශ්වාසය පවත්වා ගැනීමට මෙම ප්‍රයත්නයන් තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

අධිපතිතුමන් විසින් ගෝලීය කටයුතුවලට දක්වන ලද ඉහළ දායකත්වය

2023 වසරේ අප්‍රේල් සහ ඔක්තෝබර් මාසවල පැවැති ජාත්‍යන්තර අරමුදල් සහ ලෝක බැංකු වාර්ෂික රැස්වීම් අතරතුර, මහ බැංකු අධිපතිවරයා සහ නියෝජිත පිරිස ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල, ලෝක බැංකුව සහ අනෙකුත් ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව සමඟ ද්විපාර්ශ්වික සහ බහුපාර්ශ්වික පදනමින් ඵලදායී සාකච්ඡා පැවැත් වූහ.

මහ බැංකු අධිපතිවරයා ආසියා මූල්‍ය ස්ථාවරත්ව මණ්ඩලයේ (FSB) කලාපීය උපදේශක කණ්ඩායමේ (RCG) සම සභාපතිවරයා ලෙස කටයුතු කරමින් 2023 නොවැම්බර් මස හොංකොං හි පැවති රැස්වීමට සහභාගී විය.

බංගලාදේශයේ පැවති 14 වැනි දකුණු ආසියානු ආර්ථික සමුළුව, මොරොක්කෝවේ ගෝලීය දකුණු ස්වෛරී ණය අර්බුදය පිළිබඳ මාරකේෂ් ආර්ථික උත්සවය, ඉන්දියා කොට්ලය ආර්ථික උත්සවය, ජර්මනියේ ආර්ථික සංවාදය සහ තායිලන්තයේ "දේශගුණික ගැටලු" පිළිබඳ ඉහළ මට්ටමේ සම්මන්ත්‍රණය ඇතුළු ජාත්‍යන්තර වේදිකාවන් කිහිපයකදීම මහ බැංකු අධිපතිවරයා විසින් අර්බුදකාරී අවස්ථාවේ දී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය කළමනාකරණය කිරීමේ සිය අත්දැකීම් මෙන්ම ආර්ථිකයේ ඉදිරි දක්ම පිළිබඳ මහ බැංකුවේ අදහස් ද බෙදා ගන්නා ලදී. තවද, ඉන්දියානු වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩල සම්මේලනය, හොංකොං සහ ෂැංහයි බැංකුව සහ Oxford ගෝලීය සමාජය විසින් සංවිධානය කරන ලද අතරා හමුවීම්වල දී ප්‍රධාන දේශන මහ බැංකු අධිපතිවරයා විසින් පවත්වන ලදී.

ආර්ථික අර්බුද සම්බන්ධයෙන් රටේ අත්දැකීම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම, ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ ප්‍රමාණය ඇගයීම සහ ජාත්‍යන්තර සබඳතා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අධිපතිවරයා විසින් විවිධ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකයින් සමඟ නිරන්තරව සම්බන්ධ විය.

ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුවෙහි සභාපතිවරයා ලෙස මහ බැංකු අධිපතිවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් ශ්‍රී ලංකා නියෝජිත පිරිසක් සහ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයෙහි ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් තිදෙනෙකු 2023 වර්ෂයේ ජූලි මාසයේ දී කැනඩාවේ වැන්කුවර් හි පැවති 2023 ආසියා ශාන්තිකර කණ්ඩායමේ වාර්ෂික සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගී

වූහ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ තාක්ෂණික සහයෝගීතාව තවදුරටත් ඉහළ නැංවීම සම්බන්ධයෙන්, මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ක්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් බහුපාර්ශ්වික තාක්ෂණික සහාය (TA) සපයන්නන් කිහිප දෙනෙකු සමඟ මහ බැංකු අධිපතිවරයා එහි දී සාකච්ඡා පැවැත්වීය.

තාක්ෂණික දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සහ අත්දැකීම් ලබා ගැනීම

“ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් වෙළෙඳපොළ සංවර්ධනය” පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් හරහා මහ බැංකුව 2023 දී කොරියානු මහ බැංකුව සමඟ දැනුම් හුවමාරිකාරීව වැඩසටහනක් ඇති කර ගත්තේය. ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සහ මුදල් වෙළෙඳපොළ මෙහෙයුම්වල ජාත්‍යන්තර නිසි භාවිතයන් පිළිබඳ තාක්ෂණික දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම මෙම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදු විය.

දුරකථනවල පිළිබඳ තාක්ෂණික දැනුම ඉහළ නැංවීමේ අරමුණ ඇතිව ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි දකුණු ආසියානු පර්යේෂණ සහ තාක්ෂණික ආධාර මධ්‍යස්ථානය (SARTTAC) 2023 දී ‘ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දුරකථන පුරෝකථන රාමුවට වැඩි දියුණු කිරීම් හඳුන්වා දීම’ පිළිබඳ තාක්ෂණික සහාය සපයන ලදී. මෙමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීමට දායකත්වය ලැබෙනු ඇත.

මහ බැංකු පනතට අනුව මහ බැංකුවේ සාර්ව විවක්ෂණ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සාර්ව විවක්ෂණ මෙවලම් සංවර්ධනය කිරීම සහ ක්‍රමාංකනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් මහ බැංකුවට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල වෙතින් තාක්ෂණික ආධාර මාලාවක් ලැබුණි.

මෙම මූල්‍ය පිටුවලට අමතරව තවත් තාක්ෂණික ආධාර වැඩසටහන් රාශියකින් මහ බැංකුව ප්‍රතිලාභ ලබා ඇත.

ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ, වැඩමුළු සහ පුහුණු සැසි

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ බැංකු අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය විසින් 2023 වර්ෂයේ ජූනි මස කොළඹ දී “අධීක්ෂණ

සහ විභාගය සම්බන්ධ නව මෙවලම්” පිළිබඳ SEACEN පාඨමාලාවක් පවත්වන ලදී.

2023 වර්ෂයේ ඔක්තෝබර් මාසයේ දී සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවය සඳහා නැගී එන ගැටලු පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමින්, ආසියානු සංවර්ධන බැංකු ආයතනය සහ ආසියා පැසිෆික් ව්‍යවහාරික ආර්ථික සංගමය (APAEA) සමඟ එක්ව අඛණ්ඩව සිව්වන වරටත් මහ බැංකුව ඒකාබද්ධ වාර්ෂික ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ වැඩමුළුවක් සංවිධානය කළේය. මෙම වැඩමුළුවේ දී, APAEA හි පර්යේෂකයන් සමඟ එක්ව සකස් කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකා තුනක් මහ බැංකු කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මහ බැංකුව, බැංකු අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය හරහා සහ Bank of International Settlement ට අනුබද්ධිත මූල්‍ය ස්ථායීතා ආයතනය (FSI) සහ යුරෝපීය සුපරීක්ෂක අධ්‍යාපන මූලපිරීම (ESE) සමඟ එක්ව එහි නිලධාරීන් සඳහා “ස්ථම්භ 2 සහ ආතති පරීක්ෂණ” පිළිබඳ අනන්‍ය සම්මන්ත්‍රණයක් සංවිධානය කළේය.

Deutsche Bundesbank සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් බැංකු අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය විසින් “මුදල් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ස්වයංක්‍රීයකරණය, ඩිජිටල්කරණය සහ තිරසාරත්වය” යන මෑයෙන් අදාළ පුහුණුවක් පවත්වන ලදී.

නේපාලයේ KFA ව්‍යාපාරික පාසල සඳහා “ශාඛා කළමනාකරණයේ විශිෂ්ටත්වය අත්කර ගැනීම” පිළිබඳ විශේෂ වැඩසටහන් දෙකක් සහ නේපාල රාජ්‍ය බැංකුවේ නිලධාරීන් සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණයක් පවත්වන ලදී.

මීට අමතරව, ලාඕසය, නේපාලය, බෲනායි සහ ටිමෝරය යන රටවල් සඳහා අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් තක්සේරුකරුවන් ලෙස ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් හතර දෙනෙක් සහභාගී වූහ. තවත් ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකක නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු දැනට නාවුරු සහ මාෂල් දූපත් ජනරජයේ තක්සේරු කිරීම්වල නියැලී සිටින අතර මෙම රටවල අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් සඳහා බාහිර සමාලෝචකයින් ලෙස නම් කර ඇත.

විදේශ විනිමය ගනුදෙනු නියාමනය සහ අධීක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ විදේශ විනිමය නිසි ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ නියාමනය කිරීම සඳහා 2017 නොවැම්බර් 20 දින සිට බලාත්මක වූ 2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම රජයේ නියෝජිතයා ලෙස මහ බැංකුවට පැවරේ. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විදේශ විනිමය පනත ප්‍රකාරව විනිමය ගනුදෙනු සිදු කිරීමට අදාළ සාමාන්‍ය මහජනතාව වෙත නියෝග සහ නියම නිකුත් කිරීමේ දී විෂයභාර අමාත්‍යවරයාට සහය දීම, බලයලත් වෙළෙන්දන්ට (බලපත්‍රලාභී බැංකු) විධානයන් නිකුත් කිරීම, අනුකූලතාවන් අධීක්ෂණය කිරීම සහ අනනුකූල අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සිදු කරයි. තවද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විදේශ විනිමය ගනුදෙනුවල නිරත වන පරිසීමිත වෙළෙඳුන් (මූලිකව, බලයලත් මුදල් හුවමාරු කරන්නන්) සහ වෙනත් පුද්ගලයින් පත් කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සිදු කරනු ලබයි. තවද, විදේශ විනිමය පනත යටතේ සාමාන්‍ය අවසරයක් ප්‍රදානය කර නොමැති ගනුදෙනු සිදු කිරීම සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීම්වල දී, එම ඉල්ලීම්වල ප්‍රතිලාභ සහ අදාළ ප්‍රතිඵල සලකා බලා ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විශේෂ අවසර ලබා දෙන අතර නිශ්චිත අවශ්‍යතා සපුරාලන බාහිර ප්‍රාග්ධන ගනුදෙනු සඳහා නිශ්කාශන ලිපි නිකුත් කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

මීට අමතරව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ විධිවිධාන යටතේ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වන 1949 අංක 59 දරන අවලංගු කරන ලද මුදල් නීති පනත යටතේ නිකුත් කරන ලද අපනයන ඉපැයීම් රීති ප්‍රකාරව අපනයන ඉපැයීම් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන ඒම සහ අවසරලත් ගෙවීම් සිදුකිරීමෙන් පසු ශේෂය ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලට පරිවර්තනය අනිවාර්යය කිරීම සම්බන්ධව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලබයි.

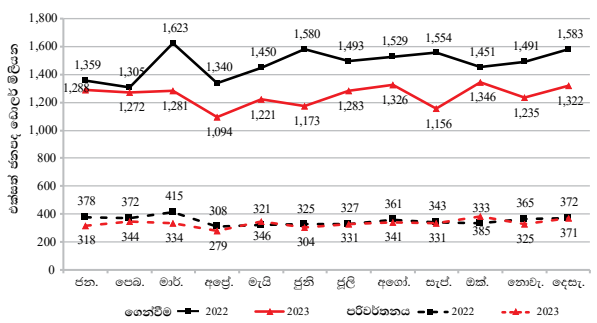
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2023 ජූනි 28 සහ 2023 දෙසැම්බර් 20 යන දිනයන්හිදී ප්‍රාග්ධන සහ ජංගම ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් වූ අත්හිටුවීම් / සීමා කිරීම් ක්‍රමානුකූලව ලිහිල් කිරීම සඳහා විදේශ විනිමය පනතේ

22 වැනි වගන්තිය ප්‍රකාරව නියෝගයන් දෙකක් (02) නිකුත් කරන ලදී. තවද, අන්තර්ජාතික ආයෝජකයන් වෙතින් සමාගමක කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙහි ආයෝජනයක් වශයෙන් ලැබෙන මුදලින්, “විශේෂ විදේශ ව්‍යාවහාර මුදල් ගිණුම්-ආයෝජන” විවෘත කර පවත්වා ගෙන යාමේ අවසරය ප්‍රදානය කරමින් අදාළ විධානයන් බලයලත් වෙළෙඳුන් වෙත නිකුත් කරන ලදී. සමුද්‍රීය ඉන්ධන ගබඩාකරණය, ප්‍රවාහනය සහ සැපයුම් කටයුතුවල නිරත වන ව්‍යාපාරික ආයතන අතර සිදුවන විදේශීය මුදල් ගනුදෙනු සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් ව්‍යාපාර විදේශ ව්‍යාවහාර මුදල් ගිණුම් සහ එම ගිණුම් හිමියන්ට ණය පහසුකම් සැලසීම සම්බන්ධයෙන් වන විධිවිධානයන් නිකුත් කරන ලදී.

ඉදිරි දැක්ම

අනවසර විදේශ විනිමය ගනුදෙනු මැඩලීම සඳහා නියාමන බලතල ශක්තිමත් කිරීම ඇතුළුව විදේශ විනිමය පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් හඳුනා ගෙන ඇති ගැටලු කිහිපයක් නිවැරදි කිරීමේ අරමුණින්, විදේශ විනිමය පනතට සංශෝධනයන් සිදු කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. ඒ අනුව, විදේශ විනිමය පනතට යෝජිත එම සංශෝධන සඳහා දැනටමත් අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇත.

වාර්ෂික අපනයන ඉපැයීම් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන ඒමේ සහ පරිවර්තනය කිරීමේ දත්ත සැසඳීම: වෙළෙඳ හාණ්ඩ සහ සේවා (2022 සහ 2023)

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 132 වැනි වගන්තිය ප්‍රකාරව, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනය පිහිටුවීමට අදාළ පනත බලාත්මක වන තෙක්, රජය වෙනුවෙන් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් නිකුත් කිරීම සහ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව රජයේ නියෝජිතයා වශයෙන් කටයුතු කරනු ලබයි. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විවක්ෂණශීලී අවදානම් මට්ටමක් පවත්වා ගනිමින් අවම පිරිවැයක් යටතේ ප්‍රශස්ත ප්‍රමිතීන්ට හා පරිවෘත්ත අනුකූලව රාජ්‍ය මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීම, කාර්යක්ෂම රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළෙඳපොළක් සංවර්ධනය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යෑම, වෙළෙඳපොළ සහභාගීකරුවන් හා මහජනතාව සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා දීම සහතික කිරීම, රජය විසින් නිකුත් කරන ලද රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් සඳහා වන හිමිකම් ලේඛනය පවත්වාගෙන යෑම හා පවත්නා ප්‍රතිපත්තීන්ට අනුකූලව නියමිත කාලයට රාජ්‍ය ණය සේවාකරණය සිදු කිරීම යන සිය ප්‍රධාන වගකීම් අඛණ්ඩව ඉටු කරන ලදී.

රජයේ දළ ණය අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා අරමුදල් රැස් කිරීම

(අ) අඛණ්ඩව පැන නගින අභියෝගාත්මක සාර්ව ආර්ථික හා වෙළෙඳපොළ තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ වුවද, විවක්ෂණශීලී ණය කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ගවලට අනුකූල වෙමින් සහ ක්‍රමවත් වෙළෙඳපොළ තත්ත්වයන් පවත්වා ගෙන යමින් මහා භාණ්ඩාගාරයේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීය මූල්‍ය මගින් මූල්‍යනය කරන ලදී. 2023 වසර තුළ දී,

විදේශීය වාණිජ අරමුදල් සඳහා ප්‍රවේශය තවදුරටත් සීමා වී තිබුණි.

(ආ) දේශීය අංශය ගත් කල, ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණයේ පරාමිතීන් පිළිබඳව පැවති අවිනිශ්චිතතා හේතුවෙන් දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන නිවේදනය කිරීමට පෙරාතුව දිගු කාලීන ආයෝජන සඳහා පැවති අඩු නැඹුරුව, දේශීය වශයෙන් මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ දී කෙටි කාලීන භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම සඳහා යොමු වීමට හේතු විය. දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන අවසන් වීමත් සමගම ඇති වූ රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්ය සාධනයේ වර්ධනයත්, දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමිකව යථා තත්වයට පත්වීම, ස්ථායී උද්ධමන අපේක්ෂාවන් හා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ එකඟතාව මත මුදල් ස්චාරක්ෂකයක් ගොඩනැගීම ඇතුළුව අනුගමනය කරන ලද විවක්ෂණශීලී ණය කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග, වෙළෙඳපොළ තුළ ධනාත්මක අපේක්ෂාවන්ට මං පෑදූ අතර ඒ තුළින් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල සැලකිය යුතු මට්ටමක පැවති අවදානම් අධිමිල ක්‍රමයෙන් පහව ගියේය.

(ඇ) ඉහත වර්ධනයන් හේතුවෙන් 2023 වසරේ අග භාගය වන විට රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් ඵලදා අනුපාතිකයන්ගේ සැලකිය යුතු පහළ යෑමක් වාර්තා වූ අතර, එය 2024 වසරේදී ද දැක ගත හැකි වූ අතර, ඒ තුළින් වඩාත් හිතකර වෙළෙඳපොළ තත්ත්වයක් යටතේ රජයේ මූල්‍ය අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීමට අවස්ථාව සැලසිණි.

භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම - 2022 සහ 2023								
උපකරණය	2022				2023			
	නිකුත් කිරීම් (රු.බිලියන)	බර තබන ලද සාමාන්‍ය ඵලදා අනුපාතිකය (%)	සාමාන්‍ය පරිණත කාලය (වර්ෂ)	වෙන්දේසි ගණන	නිකුත් කිරීම් (රු.බිලියන)	බර තබන ලද සාමාන්‍ය ඵලදා අනුපාතිකය (%)	සාමාන්‍ය පරිණත කාලය (වර්ෂ)	වෙන්දේසි ගණන
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (අ)	9,942.8	25.21	0.33	52	15,446.3	22.36	0.34	52
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	2,373.0	21.24	5.15	24	7,614.52	21.00 (ආ)	8.56	14

(අ) මහ බැංකුවට නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඇතුළුව දළ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත් කිරීම.
 (ආ) දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන යටතේ නිකුත් කළ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ඇතුළත් නොවේ.

අමතර තොරතුරු

පාලනය

අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය

මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය

මූල්‍ය ප්‍රකාශ

(අ) මේ අතර, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීරණ ණය පහසුකම යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට අදාළ වන රජයට ලබා දුන් ශුද්ධ ණය ඉලක්ක ලඟා කර ගැනීම සහතික කර ගැනීම වෙනුවෙන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතුව තිබූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, වෙළෙඳපොළ වෙත බැහැර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී.

(ඉ) එක් එක් අරමුදල් ප්‍රභවය යටතේ සිදුකළ ක්‍රියාකාරකම් ඉහත සංක්ෂිප්ත සංඛ්‍යා සටහනෙහි දැක්වේ.

දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන

2023 මාර්තු 20 දින අනුමත කරන ලද ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීරණ ණය පහසුකම යටතේ හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රධාන අරමුණුවලින් එකක් වන ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ණය තිරසාරභාවය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේ අදහසින් මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් 2023 ජූලි 04 දින දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන පිළිබඳ සිය ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. එහිදී, සුදුසුකම් ලත් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර හිමිකරුවන් සතු සුදුසුකම් ලත් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර, මහ බැංකුව වෙත නිකුත් කර ඇති භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, මහ බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකා රජයට ලබා දී ඇති තාවකාලික අත්තිකාරම්, තනි පුද්ගල ආයෝජකයන් හැර අනෙකුත් ආයෝජකයන් සතු ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සහ දේශීය නීතිය යටතේ නිකුත් කර ඇති රජයේ විදේශ විනිමය බැංකු ණය යෝග්‍ය පරිදි දිගුකාලීන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර බවට පරිවර්තනය/හුවමාරු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරිණි.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ සහයෝගය ද සහිතව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන අදියර කිහිපයක් යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. සුදුසුකම්ලත් එක්සත් ජනපද ඩොලර් වලින් නාමනය කරන ලද ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර, 2023 අගෝස්තු 15 දින රුපියල් බිලියන 252.2ක වටිනාකමකින් යුතු ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලින් නාමනය කරන ලද නව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර බවට පරිවර්තනය කරන ලද අතර, එම ආයෝජකයන්ට අදාළ උපචිත සහ හිඟ පොලිය ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලින් පියවන ලදී. තවද, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර හුවමාරු යෝජනාව යටතේ සිදු කරන ලද පියවීම්වලට අමතරව, මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් මහ බැංකුව සමඟ එක්ව තව දුරටත් පියවීමට ඇති

ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර හිමිකරුවන් සඳහා විකල්ප පියවීම් ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඒ අනුව, 2023 වසරේ නොවැම්බර් මස අවසානය වන විට, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සියල්ල පියවා තිබුණි.

භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර හුවමාරුව 2023 සැප්තැම්බර් 14 දින ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, එහිදී සුදුසුකම් ලත් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර 49ක් රුපියල් බිලියන 3204.5ක් වටිනා නව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර 12කට හුවමාරු කිරීම සිදු විය. මෙහි දී තනි පුද්ගල ආයෝජකයන් සුදුසුකම් ලත් ආයෝජකයින්ගෙන් ඉවත් කරන ලද අතර, රජය විසින් හඳුන්වා දුන් බදු දිරිගැන්වීම හරහා විශ්‍රාම අරමුදල් මෙම හුවමාරුවට සහභාගී වීම දිරිමත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 129(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව, එම පනත බලාත්මක වූ 2023 සැප්තැම්බර් 15 දිනට පැවති රුපියල් බිලියන 2713.1ක් වටිනා මහ බැංකුව සතු රජයේ නොපියවූ අත්තිකාරම් සහ මහ බැංකුව විසින් ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළෙන් මිලදී ගෙන තිබූ නොපියවූ සුරැකුම්පත්, ක්‍රමයෙන් අඩුවන ස්ථාවර කුපන් පොලී අනුපාතික සහිත නව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර 10ක් සහ එවකට වෙළෙඳපොළේ පැවති භාණ්ඩාගාර බිල්පත් 12කට 2023 සැප්තැම්බර් 21 දින පරිවර්තනය කරන ලදී.

දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන, දැනට ක්‍රියාත්මක රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය සමඟ එක්ව, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීරණ ණය පහසුකම යටතේ හඳුනාගෙන ඇති අපේක්ෂිත ණය තිරසාරභාවය පිළිබඳ ඉලක්ක මධ්‍යකාලීන හා දිගුකාලීන වශයෙන් සාක්ෂාත් කර ගැනීම හරහා ණය තිරසාරභාවය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට දායක වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර රාජ්‍ය ණය තිරසාර භාවය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ ප්‍රයත්නයන් සඳහා මහ බැංකුව විසින් රජයට සහ එහි මූල්‍ය හා නීති උපදේශකයන්ට අවශ්‍ය සහයෝගය අඛණ්ඩව සපයන ලදී.

රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනයක් පිහිටුවීම

2022 වර්ෂය සඳහා වූ අතුරු අයවැය කතාවේ දක්වා ඇති පරිදි, ප්‍රධාන ආයතනික ප්‍රතිසංස්කරණවලින් එකක් ලෙස ස්වාධීන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනයක් පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාව රජය විසින් හඳුනාගෙන ඇත. තවද, 2023 මාර්තු මාසයේ දී ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීරණ ණය පහසුකම යටතේ රජය විසින් එකඟ වූ ආර්ථික

හා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අවබෝධතා ගිවිසුමට අනුකූලව, (i) මුදල් අමාත්‍යාංශයට වාර්තා කරන සහ වගකිව යුතු නමුත් සැලකිය යුතු මෙහෙයුම් ස්වාධීනත්වයක් සහිත; (ii) මධ්‍ය කාලීන ණය උපායමාර්ග සහ වාර්ෂික ණය සැලසුම් සකස් කිරීම මගින් ණය කළමනාකරණය පිළිබඳ සමස්ත ප්‍රතිපත්තිමය වගකීම සම්පූර්ණයෙන් භාර ගන්නා සහ; (iii) වෙන්දේසි කඩඉම් පිළිබඳ තීරණ ගැනීම ඇතුළුව වාර්ෂික ණය සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මඟ පෙන්වන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනයක් පිහිටුවීම සඳහා රජය කැප වී සිටී. රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනය ස්ථාපිත කිරීමෙන් පසු, එකී රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනය විසින් සියලුම දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළ පදනම් කර ගත් මූල්‍ය තීරණ අධීක්ෂණය කිරීමට සහ සියලු ණය, ව්‍යුත්පන්නයන් සහ ඇපකර ඇගයීම අධීක්ෂණය කරනැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මීට අදාළව, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනය පිහිටුවීම සඳහා වන නීතිමය රාමුව ඇතුළුව, සමස්ත රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යයන් සඳහා අදාළ වන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනතක් ඉදිරියේ දී බලාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත කෙටුම්පත් කිරීමට අවශ්‍ය දායකත්වය මහ බැංකුව විසින් සපයා ඇති අතර, අපේක්ෂිත රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනය සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන දැනුම, විශේෂඥතාව සහ මෙතෙක් ගොඩනගා ගත් යටිතල පහසුකම් අවශ්‍ය පරිදි පැවරීමට අදාළව මුදල් අමාත්‍යාංශය සමඟ අඛණ්ඩව කටයුතු කරනු ඇත.

රජයේ සුරැකුම්පත් හිමිකම් ලේඛනය පවත්වාගෙන යෑම සහ රාජ්‍ය ණය සේවාකරණය

රජයේ නිර්ලේඛිත සුරැකුම්පත් හිමිකම් ලේඛනය, මධ්‍යම තැන්පතු පද්ධතියෙහි වාර්තා වේ. ලංකාසෛක්‍ය පද්ධතිය, මධ්‍යම තැන්පතු පද්ධතියෙන් හා නිර්ලේඛිත සුරැකුම්පත් පියවීමේ පද්ධතියෙන් සමන්විත වේ. නිර්ලේඛිත සුරැකුම්පත් පියවීමේ පද්ධතිය රජයේ සුරැකුම්පත්වල ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනු සඳහා පියවීම් සේවා සපයයි. 2023 අවසානයේ දී නිර්ලේඛිත සුරැකුම්පත්වල මුළු හිමිකම් ප්‍රමාණයෙහි මුහුණත වටිනාකම රුපියල් බිලියන 16,136.8ක් විය. මෙය හාණ්ඩාගාර බිල්පත් රුපියල් බිලියන 4,092.5කින් සහ හාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර රුපියල් බිලියන 12,044.4කින්

සමන්විත විය. 2023 අවසානය වන විට මධ්‍යම තැන්පතු පද්ධතියෙහි ලියාපදිංචි ගිණුම් සංඛ්‍යාව 139,180ක් ලෙස සටහන් විය. 2023 වසර අවසාන වන විට ලංකාසෛක්‍ය පද්ධතිය අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවන් තිස් දෙදෙනෙකුගෙන් (බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු 24ක්, බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක් සහ ප්‍රාථමික අලෙවි සමාගම් 7ක්) සහ සෘජු සහභාගිකරුවන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය. ලංකාසෛක්‍ය පද්ධතිය රජයේ සුරැකුම්පත් ආයෝජනවල සුරක්ෂිතතාව උදෙසා, (i) විද්‍යුත් ප්‍රකාශන, (ii) තත්කාලීන දැනුම්දීම් සහ (iii) මාර්ගගත නිරීක්ෂණය කිරීමේ පහසුකම වැනි ආරක්ෂිත පහසුකම් කිහිපයක් සපයයි. එවැනි සියලු පහසුකම් 2023 වසර තුළ දී සාර්ථකව පවත්වාගෙන ගොස් ඇත.

2023 වසරේ දී මුළු ණය සේවාකරණ ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 4,263.3 සඳහා පහසුකම් සලසන ලද අතර එයට දේශීය හා විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් පිළිවෙලින් රුපියල් බිලියන 3,792.9ක් සහ රුපියල් බිලියන 470.5ක් ඇතුළත් විය. එහි දී, 2022 අප්‍රේල් 12 දිනැති විදේශ රාජ්‍ය ණය සේවාකරණය පිළිබඳ රජයේ අන්තර්වාර ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව විදේශ ණය සේවාකරණය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් නාමනය කරන ලද දේශීය ණය සේවාකරණය සම්බන්ධයෙන්, විකල්ප පියවීම් යාන්ත්‍රණයක් සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය, අදාළ පරිදි අනුගමනය කරන ලදී.

2023 වර්ෂයේ ණය කළමනාකරණ මූලපිරීම් සහ වෙළෙඳපොළ සංවර්ධනයන්

අ) ප්‍රාථමික වෙන්දේසිවල දී පිරිනැම් ප්‍රමාණයන් කළමනාකරණය කිරීම සහ ප්‍රමාණවත් මුදල් ස්චාරක්ෂකයක් පවත්වාගැනීමට පහසුකම් සැලසීම. 2023 වර්ෂයේ අවසාන භාගයේ දී, ප්‍රාථමික වෙන්දේසිවල දී පිරිනමන ලද මුදල් ප්‍රමාණයන් කළමනාකරණය කිරීම සහ ප්‍රමාණවත් මුදල් ස්චාරක්ෂකයක් පවත්වා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මහ බැංකුව, මුදල් අමාත්‍යාංශය සමඟ ක්‍රියාකාරීව කටයුතු කරන ලදී. වැඩි දියුණු කළ රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්ය සාධනයන් සහ අඩු උද්ධමන අපේක්ෂාවන් සමඟ එක්ව ගත් කල මෙම ක්‍රියාමාර්ග, අවදානම්

වාරිකය සැලකිය යුතු ලෙස පහළ දැමීමට දායක වූ අතර එමඟින් රජයේ සුරැකුම්පත්වල ඵලදා අනුපාතික සැලකිය යුතු පහළ යෑමක් සිදුවිය. මුදල් ස්චාරක්ෂකයක් පවත්වා ගෙන යෑම මඟින් අනවශ්‍ය පොලී අනුපාතික විචලනයන් සිදුවේ නම් ඒවාට මුහුණ දීම තවදුරටත් විධිමත් කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන අතර මෙම ප්‍රයත්නයේ දී අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී මුදල් අමාත්‍යාංශයට පහසුකම් සැලසීමට මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරනු ලබයි.

- අ) ලංකාසෙකයු මඟින් විද්‍යුත් ප්‍රකාශන පහසුකම ආරම්භ කිරීම. සහභාගිවන්නන්ට පහසු ආකාරයට කාර්යක්ෂමව සහ බාධාවකින් තොරව ප්‍රකාශයන් ලබා දීම අරමුණු කරගනිමින් ලංකාසෙකයු මඟින් නිකුත් කරන කාලීන මුද්‍රිත ප්‍රකාශන, විද්‍යුත් ප්‍රකාශන බවට සම්පූර්ණයෙන් පරිවර්තනය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.
- ආ) ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් සමඟ වෙන් වෙන්ව සාකච්ඡා කිරීම ආරම්භ කිරීම. මූලිකවම, දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහනින් පසුව ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ග සැකසීමේ දී, වෙළෙඳපොළ අපේක්ෂා සහ ආකල්ප හඳුනා ගැනීමේ වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින්, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් සමඟ වෙන වෙනම සාකච්ඡා පැවැත්වීම ආරම්භ කරන ලදී. ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ කටයුතු කිරීමේ දී එක් එක් ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සුවිශේෂී පද්ධති/මෙහෙයුම් සහ වෙළෙඳපොළ සංවර්ධනය සඳහා අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග මෙම රැස්වීම්වල දී සාකච්ඡාවට බඳුන් විය.
- ඇ) භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා අන්තර්ජාලය පදනම් කරගත් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුතු පද්ධතියක් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සඳහා අන්තර්ජාලය පදනම් කරගත් සෘජු නිකුතු කවුළුවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම. අදාළ

විධානයන් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2023 ජූනි 21 වන දින සිට සහ 2023 සැප්තැම්බර් 20 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පිළිවෙලින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා අන්තර්ජාලය පදනම් කරගත් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුතු පද්ධතියක් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සඳහා අන්තර්ජාලය පදනම් කරගත් සෘජු නිකුතු කවුළුවක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

ඉදිරි දැක්ම

අපේක්ෂා කළ ආකාරයට විදේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය කඩිනමින් අවසන් කිරීම මඟින් සුබවාදී රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉදිරි දැක්ම සහ ආයෝජකයන්ගේ ආකල්ප තව දුරටත් ශක්තිමත් කරනු ඇති අතර, එමඟින් දේශීය වෙළෙඳපොළ තුළ ඇති වන හිතකර බලපෑම මඟින්, ඵලදා අනුපාතිකයන් තව දුරටත් පහත වැටීමට දායක වනු ඇත. ඒ අනුව, විශේෂයෙන්ම ආදායම් රැස් කිරීමට අදාළව රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ සිදු වූ යහපත් වර්ධනයන් සැලකිල්ලට ගෙන, රජයේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරනු ලබන අතර, එමඟින්, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග තවදුරටත් විධිමත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා ක්‍රියාකාරී ද්විතියික වෙළෙඳපොළක් ඇති කිරීමෙහි පියවරක් ලෙස ප්‍රාථමික නිකුතුවලදී දැනට පවතින භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සමඟ විචල්‍ය සහ ක්‍රමයෙන් අඩුවන පොලී අනුපාතික සහිත නව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේ ශක්‍යතාව සොයා බැලීමට අදාළ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කර ඇත. ණය කළමනාකරණයෙහි මෑතකාලීනව නිරීක්ෂණය වූ යහපත් වර්ධනයන් තහවුරු කර ගැනීම සහ ඉදිරියේ දී රාජ්‍ය ණයෙහි අපේක්ෂිත තිරසාරත්වය සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත කඩිනමින් බලාත්මක කිරීම මඟින් සැලකිය යුතු මෙහෙයුම් ස්වාධීනත්වයක් සහිතව, පුළුල් ණය කළමනාකරණ ප්‍රවේශයකට අනුගත වූ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ ආයතනය පිහිටුවීම ඉතා වැදගත් වේ.

1958 අංක 15 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනතේ (සේ.අ.අ. පනත) විධිවිධානවලට අනුව, සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ (සේ.අ.අ./අරමුදල) පරිපාලන කටයුතු කමිකරු කොමසාරිස්වරයා වෙත පැවරී ඇති අතර, අරමුදල කළමනාකරණය සඳහා අදාළ වන බලතල ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය (නව මහ බැංකු පනත අනුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව) වෙත පැවරී ඇත. අරමුදලේ භාරකාරත්වය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතු වන අතර, එහි කටයුතු ඵලදායී ලෙස සිදු කිරීමට ප්‍රමුඛත්වයක් ලබාදේ.

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දෙපාර්තමේන්තුව (සේ.අ.අ. දෙපාර්තමේන්තුව), සේ.අ.අ. පනත ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත පවරන ලද බලතල සහ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කරයි. සේ. අ. අ. පනත යටතේ ගෙවන ලද සියලුම දායක මුදල්, අධිභාර සහ ගාස්තු සහ අරමුදලෙහි මුදල් යෙදවීමෙන් ලැබෙන ආදායම එක් රැස් කිරීම, මෙහි ප්‍රධාන වගකීම වන අතර අරමුදලෙහි මුදල්වල ආරක්ෂාව සහතික කිරීම, එක් එක් සාමාජිකයා වෙනුවෙන් වෙන වෙනම ගිණුම් පවත්වා ගැනීම, කමිකරු කොමසාරිස් විසින් සහතික කරනු ලැබූ තැනැත්තන්හට පනත යටතේ හිමි ප්‍රතිලාභ ගෙවීම, පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා වහාම අවශ්‍ය නොවන මුදල් ආයෝජනය කිරීම, අරමුදලේ ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම, අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීම, එහි පිටපතක් කමිකරු විෂය සම්බන්ධ ඇමතිතුමා වෙත ලබා දීම සහ එය විගණකාධිපතිවරයාට ඉදිරිපත් කිරීම යන කාර්යයන් සේ. අ. අ. දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරනු ලබයි.

අරමුදලේ හොඳ ගිණුම් සහ සාමාජික ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම

2023 වසර අවසානයේ දී, අරමුදලේ මුළු වටිනාකම රුපියල් බිලියන 3,857.4ක් වූ අතර, එය 2022 වසර අවසානයේ වූ රුපියල් බිලියන 3,459.9 හා සසඳන විට සියයට 11.5ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. ආයෝජන තුළින් ඉපැයූ ආදායම ප්‍රධාන වශයෙන් අරමුදලේ වර්ධනයට හේතු විය. 2022 වසරේ රුපියල් බිලියන 3,380.6ක් ව පැවති අරමුදලේ සාමාජිකයන් වෙත වූ මුළු වගකීම (සාමාජික ශේෂය) 2023 අවසන් වන විට රුපියල් බිලියන 3,817.9 දක්වා සියයට 12.9කින් වර්ධනය විය.

දායක මුදල් ලැබීම් සහ හිමිකම් ඇති අයට ප්‍රතිලාභ ගෙවීම්

2023 වසරේ දායක මුදල් ලැබීම් රුපියල් බිලියන 210.6 දක්වා පෙර වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 194.6 සිට සියයට 8.2කින් වැඩි වූ අතර, අරමුදලේ සාමාජිකයන් සහ ඔවුන්ගේ නෛතික උරුමකරුවන් වෙත ගෙවූ ප්‍රතිලාභ ද රුපියල් බිලියන 215.9ක් දක්වා 2022 වසරේදී ගෙවූ රුපියල් බිලියන 163ට සාපේක්ෂව සියයට 32.4කින් වැඩි විය. ඒ අනුව, 2023 වසරේ දී ශුද්ධ දායකත්වය (දායක මුදල් ලැබීම්වලින් ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් අඩු කළ පසු), රුපියල් බිලියන 5.3ක් වූ අතර 2022 වසරේ දී එය රුපියල් බිලියන 31.6ක් විය.

අරමුදලේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්

2023 වසර තුළ දී, සේ.අ.අ. විසින් සාමාජිකයින්ට දිගුකාලීන ධනාත්මක මූර්ත ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සහ සාමාජික දායක මුදල්වල ආරක්ෂාව සහතික කිරීමේ

අරමුදල පිළිබඳ මූලික දත්ත			
අයිතමය	2022	2023 (අ)	වෙනස (%)
අරමුදලෙහි සමස්ත වටිනාකම (රු.බිලියන)	3,459.9	3,857.4	11.5
සාමාජිකයන් සඳහා වන සමස්ත වගකීම (රු.බිලියන)	3,380.6	3,817.9	12.9
මුළු දායක මුදල් ලැබීම් (රු.බිලියන)	194.6	210.6	8.2
මුළු ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් (රු.බිලියන)	163.0	215.9	32.4
ශුද්ධ දායක මුදල් (රු.බිලියන)	31.6	(5.3)	(116.8)

(අ) තාවකාලික

මූලය : සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

අරමුණින්, ස්ථාපිත පාලන රාමුව තුළ සිය අරමුදල් කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී. 2023 අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 3,867.6ක් වූ සමස්ත ආයෝජන කළඹින් සියයට 96.2ක් රජයේ සුරැකුම්පත්වල ද, සියයට 2.7ක් කොටස් ආයෝජන මත ද සියයට 0.4ක් සාංගමික ණයකරුවල සහ ඉතිරි සියයට 0.7 ප්‍රතිමිලදී ගැණුම් ගිවිසුම්වලින් ද සමන්විත විය.

සාමාජික ශේෂ සඳහා පොලී ගෙවීම්

බෙදාහැරීම සඳහා පවතින ලාභය මත පදනම්ව, 2023 වර්ෂය අවසාන වන විට පවතින සාමාජික ගිණුම් ශේෂයන් සඳහා සාධාරණ පොලී අනුපාතයක් පාලක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සහිතව සහ මුදල් හා කම්කරු අමාත්‍යවරුන්ගේ එකඟත්වයට යටත්ව ගෙවීමට බලාපොරොත්තු වේ.

සාමාජික ගිණුම් ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම

සේ.අ.අ. පනතට අනුකූලව, අරමුදලට දායක මුදල් ගෙවන ලද සාමාජිකයින්ගේ සාමාජික ගිණුම්වල ශේෂයන් ඇතුළත් ගිණුම් ප්‍රකාශන අදාළ සේවා යෝජකයන් හරහා බෙදා හැරීමට කටයුතු කරන ලදී. ඒ අනුව, 2022 පළමු හා දෙවන භාගයට අදාළ සාමාජික ගිණුම් ප්‍රකාශන 2023 වර්ෂය තුළ බෙදා හරින ලදී. අදාළ සාමාජික ගිණුම් ප්‍රකාශන බෙදාහැරීමෙන් පසු සේ.අ.අ. විසින් මාධ්‍ය නිවේදනයක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

නිකුත් කරන ලද සාමාජික ගිණුම් ප්‍රකාශන තොරතුරු		
කාල සීමාව	සේවා යෝජකයින් සංඛ්‍යාව	සාමාජික ගිණුම් ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව (දායක මුදල් ගෙවන ලද සාමාජිකයින්)
2022 පළමු භාගය	63,831	2,176,751
2022 දෙවන භාගය	72,000	2,579,208

මූලය : සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

අරමුදලේ වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ 2022 වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, අදාළ විගණකාධිපති වාර්තාව ලැබීමෙන්

අනතුරුව එහි නිල වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

සාමාජිකයින්ට සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ට සේවා සැපයීම

සේ.අ.අ. දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිය සාමාජිකයින්ගේ සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා වඩාත් කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ලෙස සපුරාලීම සඳහා සිය සේවාවන් 2023 වර්ෂයේ දී ද අඛණ්ඩව ලබා දෙන ලදී.

නිවාස ණය ලබා ගැනීම සඳහා ඇප ශේෂ සහතික නිකුත් කිරීම

සේ.අ.අ. දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2023 වර්ෂයේ දී අරමුදලේ සාමාජිකයින් වෙනුවෙන් නිවාස ණය ඇප ශේෂ සහතික 13,784ක් නිකුත් කර ඇති අතර සාමාජිකයින් විසින් අනුමත ණය දෙන ආයතනවලින් ලබා ගෙන ඇති ණය ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 10,240කි. තවද, 2022 වර්ෂය සඳහා ගෙවීම් පැහැර හරින ලද නිවාස ණය වාරික පියවීම සඳහා අදාළ සාමාජික ගිණුම්වලින් රුපියල් මිලියන 4,236ක් අඩු කර 2023 වර්ෂයේ දී අනුමත ණය දෙන ආයතන වෙත ප්‍රේෂණය කරන ලදී.

පූර්ව විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ ආපසු ගෙවීමේ යෝජනා ක්‍රමය

සාමාජික ශේෂයෙන් සියයට 30ක් ආපසු ගෙවීමේ පූර්ව විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ 2023 වර්ෂය තුළ සාමාජිකයින් 42,603ක් සඳහා රුපියල් බිලියන 25.8ක් මුදා හැර ඇති අතර මෙම යෝජනා ක්‍රමය 2015 ජූලි 1 දින සිට ක්‍රියාත්මක විය.

වාර්තා සංශෝධනය

2023 වර්ෂයේ දී සාමාජික ගිණුම්වලට අදාළව සේ.අ.අ. දෙපාර්තමේන්තුව වාර්තා 105,627ක් පමණ සංශෝධනය කළේය. මෙම සංශෝධන අතරින් 97,998ක් නම්/ජාතික හැඳුනුම්පත් සංශෝධනවලට සම්බන්ධ වූ අතර 7,629ක් ගිණුම් සංශෝධනවලට සම්බන්ධ වූ ඒවා වීම විශේෂත්වයකි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල හරහා ලැබුණු සංශෝධන සඳහා ඉල්ලීම් 23,571ක් වැනි ප්‍රමාණයක් මෙයට ඇතුළත් විය.

විමසීම් මෙහෙයවීම

සේ.අ.අ. දෙපාර්තමේන්තුවේ මහජන සම්බන්ධතා සහ විමසීම් කවුළුව වෙත පැමිණෙන සාමාජිකයින්ගේ/සේවා යෝජකයින්ගේ සේවා ඉල්ලීම් ඉටුකරමින් සහ දුරකථන, තැපැල් සහ විද්‍යුත් තැපෑල හරහා ඉදිරිපත් කරන අනෙකුත් සියලුම විමසීම් සඳහා පිළිතුරු සපයමින් සේ.අ.අ. සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් වෙත වටිනා සේවාවක් සපයන ලදී.

සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දැනුම්වත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීම

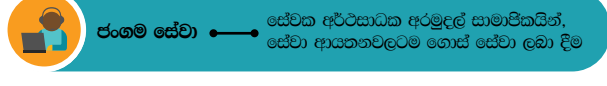
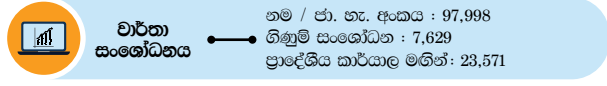
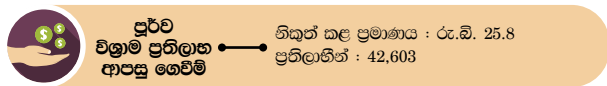
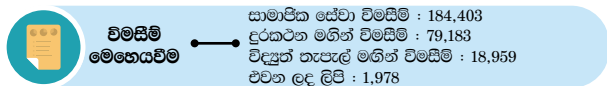
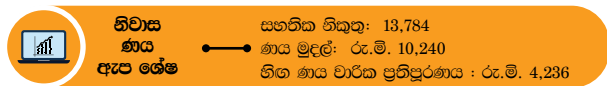
සේ.අ.අ. දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අරමුදලේ පාර්ශ්වකරුවන්හට තමන් සපයන සේවාවන් පිළිබඳ දැනුම්වත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2023 දී වැඩසටහන් මාලාවක් සංවිධානය කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන්වලට කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත මණ්ඩලය සහ වෙළෙඳ වාණිජ හා ආහාර සුරක්ෂිතතා අමාත්‍යාංශය වැනි ආයතන සමඟ ඒකාබද්ධව පවත්වන ලද ජංගම සේවා සහ මහජන ප්‍රදර්ශන ඇතුළත් වේ. තවද, පෝස්ටර්, පත්‍රිකා, විඩියෝ දර්ශන සහ ඉදිරිපත් කිරීම් ඇතුළු විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍යයන් හරහා සේවයෝජකයින්, සාමාජිකයින් සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා දැනුම්වත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් රාශියක් වසර තුළ දී සිදු කරන ලදී.

2023 වර්ෂයේ දී මුහුණ දුන් අභියෝග

ස්වෛරීත්ව, ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය හා බැඳුණු අවිනිශ්චිතතාවන් හමුවේ අභියෝගාත්මක වෙළෙඳපොළ තත්ත්වයකට මුහුණ දෙන ලද අතර භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වලට ප්‍රමුඛතාව දෙමින්, සේ.අ.අ. රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කරන ලදී. කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු උච්චාවචනයන් හමුවේ සේ.අ.අ. කොටස් ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් සාපේක්ෂව ආරක්ෂාකාරී පිළිවෙතක් අනුගමනය කරන ලදී. අයහපත් සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සාංගමික ණයකරවල ආයෝජන අවස්ථා ද සීමා විය.

මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් 2023 ජූලි 04 දින දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ වැඩසටහන ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර, ඒ යටතේ විශ්‍රාම අරමුදල්වලට විකල්ප දෙකක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. පළමු විකල්පය යටතේ, සේ.අ.අ. හි දැනට පවතින භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර කළඹින් නිශ්චිත අවම ප්‍රමාණය 2027 සිට 2038 දක්වා කාලය තුළ කල්පිරෙන නව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර 12ක් සමඟ හුවමාරු කළ හැකි විය. මෙම හුවමාරුව යටතේ සේ.අ.අ. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල ආයෝජනයෙන් උපයන ආදායම සඳහා සියයට 14ක ආදායම් බද්දකට යටත් වනු ඇත. සේ.අ.අ. දැනට පවතින භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර හුවමාරු

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල මගින් සාමාජිකයින්ට සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ට සේවා සැපයීම - 2023

නොකිරීමට තීරණය කළේ නම්, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ආයෝජන මගින් උපයන ආදායම සියයට 30ක ස්ථිර බදු අනුපාතිකයට යටත් වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය, සේ.අ.අ. භාරකරු වශයෙන්, මෙම විකල්පයන් හොඳින් සලකා බලා, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර හුවමාරුවට සහභාගී වීමට තීරණය කරන ලදී. දිගුකාලීන දැක්මක් සහිතව අරමුදලේ සාමාජිකයින්ගේ යහපත පිණිස ගනු ලැබූ මෙම තීරණයට අනුව, සේ.අ.අ. විසින් රුපියල් බිලියන 2667.5ක මුහුණත අගයක් ඇති භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර හුවමාරුව සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

තවද, සේ. අ. අ. හි වත්කම් රු. ට්‍රිලියන 3.9 ට ළඟා වීමත් සමඟ, සාපේක්ෂව කුඩා හා ද්‍රවශීලත්වයෙන් අඩු දේශීය මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ තුළ ආයෝජන ඵලදායී ලෙස විවිධාංගීකරණය කිරීම අභියෝගයක් විය. මීට අමතරව, විශේෂයෙන් සාමාජික ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් සහ සාමාජික විමසීම්වලට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් වැඩි වූ අතර සම්පත්වල හිඟතාව මධ්‍යයේ වුව ද අමතර උත්සාහයක් දැරීම තුළින් සේවා කාර්යක්ෂමතාව පවත්වා ගැනීමට සේ.අ.අ. දෙපාර්තමේන්තුවට හැකි විය.

ඉදිරි දැක්ම

තාක්ෂණය භාවිතා කරමින් ඉහළ ගිය කාර්යයන් ප්‍රමාණය, සාමාජික ගිණුම් කටයුතු හා වාර්තාකරණ කාර්යයන්ට අදාළ අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීම සේ. අ.අ. හි අරමුණ වේ. මෙම ප්‍රයත්නයේ එක් පියවරක් වන්නේ බාහිර උපදේශන ආයතනයක සහාය ඇතිව දැනටමත් මූලික පියවර අවසන් කර ඇති සාමාජික වගකීම් කළමනාකරණය, ගිණුම්කරණය සහ ආයෝජන ඇතුළු පුළුල් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ විසඳුමෙහි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදු කිරීමයි. මෙහි දී සාමාජිකයින්ගේ දායකත්ව මුදල් සහ ඔවුන්ගේ දත්ත රැස්කිරීම සඳහා ඩිජිටල්/විද්‍යුත් මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම, ජාතික හැඳුනුම්පත් දත්තවලට අනුකූලව සේ. අ.අ. හි සාමාජිකයන් නැවත ලියාපදිංචි කිරීම අවසන් කිරීම තුළින් සාමාජිකයන්ගේ අනන්‍යතාව තහවුරු කරන දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම අවධානය යොමු කරන ලද අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර වේ. ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලීමේ දී, ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළෙහි නව ප්‍රවණතාවන් සමඟ විවිධ ආයෝජන උපකරණ බිහිවෙතැයි බලාපොරොත්තු වන අතර, එමඟින් සේ.අ.අ. හට එහි ආයෝජන කළඹ ඵලදායී ලෙස විවිධාංගීකරණය කිරීමට හැකි වෙතැයි බලාපොරොත්තු වේ.

2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන ආයතනය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය, මුදල් අමාත්‍යවරයා ලෙස ගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් නිකුත් කරන ලද නියමයක් මගින් නම් කරන ලදී. සිය ව්‍යවස්ථාපිත බලතල හා කාර්යයන් කාර්යක්ෂමව ඉටු කරමින් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය 2007 වසරේ සිට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පරිපාලනමය ව්‍යුහය තුළ ස්වාධීන දෙපාර්තමේන්තුවක් ලෙස ක්‍රියාත්මක විය.

තොරතුරු විශ්ලේෂණය සහ මූල්‍ය බුද්ධි කළමනාකරණය

ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත වාර්තාකරණ ආයතනවලින් සහ මහජනතාවගෙන් ලැබෙන සැක කටයුතු ගනුදෙනු වාර්තා විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පසු, අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී, වැඩි දුර විමර්ශනය සඳහා නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන සහ නියාමන අධිකාරීන් වෙත යොමු කෙරේ. 2023 වසරේ දී, ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත සැක කටයුතු ගනුදෙනු වාර්තා 1,369ක් ලැබුණු අතර වැඩිදුර විමර්ශනය සඳහා වාර්තා 236ක් නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන සහ නියාමන අධිකාරීන් වෙත යොමු කරන ලදී.

මූල්‍ය දත්ත කළමනාකරණය

වාර්තාකරණ ආයතන විසින් නියමිත සීමාවට ඉහළ අගයන්ගෙන් සිදු කරනු ලබන ගනුදෙනු වාර්තා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත වාර්තා කරනු ලබයි. 2023 වසර තුළ වාර්තාකරණ ආයතන විසින් 'goAML' වාර්තාකරණ පද්ධතිය හරහා නියමිත සීමාව ඉක්මවා කරන ලද මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා මිලියන 5.4ක් (තාවකාලික), විද්‍යුත් අරමුදල් හුවමාරු වාර්තා මිලියන 13.4ක් (තාවකාලික) සහ ජාත්‍යන්තර අරමුදල් හුවමාරු වාර්තා මිලියන 0.5ක් (තාවකාලික) වාර්තා කරන ලදී.

මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් අවදානම් මත පදනම් වූ අධීක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් වාර්තාකරණ ආයතන එනම් මූල්‍ය ආයතන සහ නම් කරන ලද මූල්‍ය නොවන

ව්‍යාපාර සහ වෘත්තීන් සම්බන්ධයෙන් අධීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් අනුකූලතාව බලාත්මක කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සහ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය හෝ නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන විසින් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරන විමර්ශන සඳහා පහසුකම් සලස්වනු පිණිස වාර්තාකරණ ආයතනවල නියාමන අධිකාරීන් සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි. මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් 2023 වසර තුළ දී මූල්‍ය ආයතන පිළිබඳව එතැන් පරීක්ෂණ 23ක්, එතැන් ස්ථානීය පරීක්ෂණ 6ක්, විතැන් ස්ථානීය පරීක්ෂණයක් සහ තේමාත්මක සමාලෝචන 4ක් පවත්වන ලදී.

මුදල් විශුද්ධිකරණය/ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම සඳහා වන ජාතික අවදානම් ඇගයීම

රටේ මුදල් විශුද්ධිකරණය/ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම සඳහා වන දෙවන ජාතික අවදානම් ඇගයීම 2021/2022 වර්ෂ තුළ සාර්ථකව සිදු කරන ලද අතර 2023 වසර තුළ එම කාර්යය සම්පූර්ණ කරන ලදී. එම ඇගයීම මගින් හඳුනා ගන්නා ලද ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන ඉහළ අවධානයක් යොමු කළ යුතු මුදල් විශුද්ධිකරණ/ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම සම්බන්ධ තර්ජන, ඊට නතු වීමට ඇති ඉඩකඩ සහ අවදානම් ඉස්මතු කරන අතර එහි සංක්ෂිප්ත වාර්තාව ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයෙහි වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. තවද, 2021/2022 ජාතික අවදානම් ඇගයීමේ ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව 2023-2028 කාලසීමාව සඳහා සකස් කරන ලද මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීම සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී.

මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීමේ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කළ කාර්ය සාධක බලකායේ ලේකම් කාර්යාලය ලෙස කටයුතු කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීමේ රාමුව සම්බන්ධයෙන් උපදේශන මණ්ඩලය ලෙස ක්‍රියා කරන

අමතර තොරතුරු

සාලනය

අත්‍යන්තර කළමනාකරණය

මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය

මූල්‍ය ප්‍රකාශ

මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීමේ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ ලේකම් කාර්යාලය ලෙස ද මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය කටයුතු කරනු ලැබේ. මෙම ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නියෝජිතයින්ගෙන් සමන්විත වේ. තවද, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීම සඳහා වන කාර්ය සාධක බලකායේ ලේකම් කාර්යාලය ලෙස ද ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය 2023 දෙසැම්බර් මාසයේ සිට ක්‍රියා කරනු ලබයි. 2025 වර්ෂයේ දී පැවැත්වීමට නියමිත අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර සුදානම සහතික කිරීම පිණිස අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද පාර්ශ්වකරුවන් 24 දෙනෙකුට අයත්වන ක්‍රියාකාරී සැලසුම්වල ප්‍රගතිය පිළිබඳ අධීක්ෂණය කිරීම මෙම කාර්ය සාධක බලකාය මගින් අපේක්ෂා කෙරේ.

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම

ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් 2023 වර්ෂයේ දී දෙවන ජාතික අවදානම් ඇගයීමෙහි ප්‍රතිඵල, මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීම සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීම සඳහා වන අනුකූලතාව සහ නෛතික රාමුව, තහනම් යෝජනා ක්‍රම සහ වංචා, අතරා මුදල් සම්බන්ධ විමර්ශන, goAML පද්ධතිය වෙත වාර්තා කිරීම යනාදිය සම්බන්ධයෙන් පුහුණු වැඩසටහන් අඛණ්ඩව පවත්වන ලද අතර මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ සැසි ද සිදු කරන ලදී.

ඉදිරි දැක්ම

මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීමේ රාමුව සම්බන්ධයෙන් 2025 මාර්තු මාසයේ දී ඇරඹෙන අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමට මුහුණ දීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර සුදානමක් ඇති කරමින්,

ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා වන ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධීකරණය කරයි. මේ අනුව, රටේ මුදල් විශුද්ධීකරණ සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම සම්බන්ධ අවදානම් පැතිකඩ පිළිබිඹු වන පරිදි ජාතික අවදානම් ඇගයීම යාවත්කාලීන කරනු ඇති අතර මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීමේ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ද ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත. 2006 අංක 5 දරන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ පනත, 2006 අංක 6 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත සහ 2005 අංක 25 දරන ක්‍රස්තවාදීන්ට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීමේ සම්මුති පනත යන මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ කාර්යයන්ට අදාළ ප්‍රධාන පනත් සඳහා යෝජිත සංශෝධන සම්පූර්ණ කිරීමට මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය අපේක්ෂා කරයි.

නීතිමය සංශෝධන මගින් පනවනු ලබන දණ්ඩන තත්ත්‍වය, වඩාත් සමානුපාතික වන අයුරින් සහ අනාගත අනුකූලතාවන් වළක්වන අයුරින් ශක්තිමත් කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලබයි. ක්‍රමයෙන් විකාශය වන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම හා ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම පිළිබඳ වන ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට හා නිර්දේශයන්ට අනුකූල වන පරිදි, 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත, 1917 අංක 09 දරන භාර ආඥා පනත, 2014 අංක 33 දරන ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන පනත යන පනත් සංශෝධනය කිරීමට සහ යෝජිත සුදු නියාමන අධිකාරී පනත් කෙටුම්පත සහ අපරාධමය ඉපයීම් පිළිබඳ යෝජිත නීතිය යන නව නීති ගෙන ඒමට ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය සිය සහාය සලසමින් සිටියි. තවද, මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගත හැකි බුද්ධි තොරතුරු ජනනය සඳහා මෙහෙයුම් සහ උපායමාර්ගික විශ්ලේෂණ අඛණ්ඩව සිදු කරනු ඇත. එමෙන්ම, මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් වාර්තාකරණ ආයතනයන්හි මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ක්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩ පැවැත්වීමේ අනුකූලතා වගකීම් සපුරාලීම සහතික කිරීම සඳහා අවදානම් මත පදනම් වූ අධීක්ෂණ ද තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාව

මහ බැංකුකරණයේ ගතික වපසරිය තුළ, ඵලදායී අවදානම් කළමනාකරණය, අනුකූලතාව සහ අභ්‍යන්තර පාලනය විසින් ස්ථාවරත්වයේ සහ ප්‍රතිපත්තිමය විසඳුම්වල පදනම සකසනු ලබයි. ඒ අනුව, අවදානම් කළමනාකරණය, අනුකූලතාව සහ අභ්‍යන්තර පාලන භාවිතයන්හි ඉහළම ප්‍රමිතීන් ආරක්ෂා කිරීම මහ බැංකුවේ වගකීම වෙයි. අවදානම් හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම සහ අවම කිරීම සඳහා වූ ක්‍රියාකාරී ප්‍රවේශයන් මෙන්ම, අනුකූලතා ක්‍රියාමාර්ග සහ ශක්තිමත් අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාමාර්ග තුළින් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කිරීම, විනිවිදභාවය සහතික කිරීම සහ මහජනතාවගේ විශ්වාසය පවත්වා ගැනීම සඳහා මහ බැංකුව කටයුතු කරයි. එමෙන්ම යහපාලනය, අවදානම් සහ අනුකූලතා හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීම ඉලක්ක කරගත් නව උපායමාර්ග සහ තාක්ෂණ ක්‍රමවේද හඳුන්වා දීම් සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

අවදානම් පාලන රාමුව

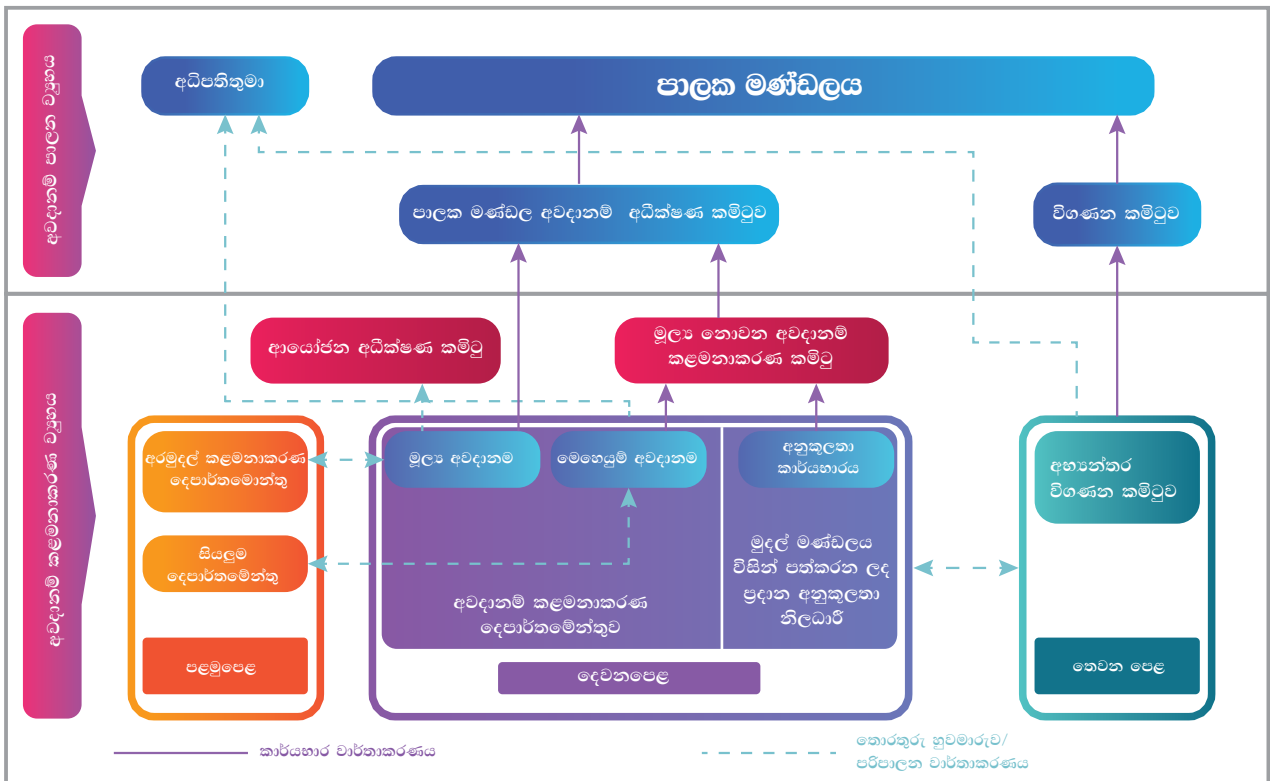
අවදානම් පාලන රාමුව ප්‍රධාන ස්ථර දෙකකින් සමන්විත වේ:

අවදානම් පාලන ව්‍යුහය, පාලක මණ්ඩලයේ, පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවේ සහ විගණන කමිටුවේ භූමිකාවන් සහ වගකීම් ගෙන හැර දක්වයි. එය වගවීම සහ තීරණ ගැනීම සඳහා වූ විනිවිද පෙනෙන රාමුවක් ස්ථාපිත කරයි.

අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය තුළ මහ බැංකුවේ සියලුම ක්‍රියාකාරකම් හරහා අවදානම් හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම, අවම කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා නිර්මාණය කර ඇති පුළුල් මාර්ගෝපදේශ, ක්‍රියා පටිපාටි සහ මෙවලම් සමූහයක් ඇතුළත් වේ. එමෙන්ම අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය මඟින් මූල්‍ය නොවන අවදානම් කළමනාකරණ සහ ආයෝජන අධීක්ෂණ කමිටුවල භූමිකාවන් සහ වගකීම් ගෙන හැර දක්වයි.

මහ බැංකුව සිය අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා තෙවැදෑරුම් ආකෘතියක් අනුගමනය කරයි. පළමු පෙළ ක්‍රමවේදයට අවදානම් දැරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වගකිව යුතු දෙපාර්තමේන්තු ඇතුළත් වන අතර, ඒවායේ ක්‍රියාකාරී ක්ෂේත්‍ර තුළ අවදානම් හඳුනා ගැනීම,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවදානම් පාලන රාමුව

තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු වේ. දෙවන පෙළ ක්‍රමවේදයට අනුකූලතාව සහ අවදානම් අධීක්ෂණය වැනි අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයන් ඇතුළත් වන අතර එමඟින් බැංකුව හරහා ඵලදායී අවදානම් කළමනාකරණ පිළිවෙත් ක්‍රියාත්මක කිරීම, සහතික කිරීම සඳහා ස්වාධීන අධීක්ෂණය සහ මග පෙන්වීම සිදු කරයි. තෙවන පෙළ ක්‍රමවේදය අභ්‍යන්තර විගණනයෙන් සමන්විත වන අතර, අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලීන් සහ පාලනයන් පිළිබඳ ස්වාධීන තක්සේරුවක් ලබා දීම, අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවේ සඵලතාව පිළිබඳව කළමනාකාරීත්වයට සහතිකයක් ලබා දීම සිදු කරයි. තෙවැන්නේ ආකෘතියට අනුගත වෙමින්, විවිධ අවිනිශ්චිතතා සහ අභියෝග හමුවේ සිය අවදානම් කළමනාකරණ හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීම සහ සමස්ත ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම මහ බැංකුවේ අරමුණයි.

අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම

දෙවන පෙළ ක්‍රමවේදය තුළ, ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් අවදානම් ඉලක්ක කර ගනිමින්, කේන්ද්‍රගත වූ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයක් මහ බැංකුව විසින් සිදු කරයි. මහ බැංකුව සිය මෙහෙයුම්වල අඛණ්ඩතාව සහතික කිරීම, නියාමන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සහ වගවීම, සහ විනිවිදභාවය පිළිබඳ ප්‍රමිතීන් තහවුරු කිරීම සඳහා ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ පිළිවෙත්වලට අනුගත වේ. විවිධ මූල්‍ය අවදානම්, එනම් ණය, වෙළෙඳපොළ සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම්, සහ

මෙහෙයුම් අවදානම් වැනි අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පහසුකම් සම්පාදනය කරනු ලබන්නේ අවදානම් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව විසිනි. විනිවිද පෙනෙන සන්නිවේදනය සහ වාර්තාකරණය, දැනුවත් තීරණ ගැනීමට සහ ඵලදායී අවදානම් පාලනයට උපකාරී වේ. ඉදිරියේ දී, මෙහෙයුම් අවදානම් තක්සේරු කිරීමේ පද්ධතියක් හඳුන්වාදීම, අවදානම් දැරීමේ ව්‍යුහය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අවදානම් සහ අනුකූලතා මෙහෙයවීම සඳහා ස්වයංක්‍රීය පද්ධතියක් යෙදවීම සහ මහ බැංකුවේ ශේෂ පත්‍රයේ ආතතිය නිරන්තර පරීක්ෂා කිරීම යනාදිය සඳහා මූලපිරීම් මේ වනවිටත් ගනිමින් පවතී.

අනුකූලතාව අධීක්ෂණය සහ වාර්තා කිරීම

මහ බැංකුවේ අනුකූලතා කාර්යභාරය හරහා, නීතිමය සහ නියාමන අනුකූලතා අවශ්‍යතා සහ ඉදිරියේ දී ඇතිවිය හැකි අනුකූල නොවන අවස්ථාවන් එක් කිරීම, විශ්ලේෂණය කිරීම සහ වාර්තා කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. තව ද, ආයතනය පුරා නියාමන අනුකූලතා මූලධර්ම ස්ථාපනය කිරීමට සහ සෑම තරාතිරමකම වගකීම් සහිත වෙළෙඳපොළ හැසිරීම සහතික කිරීමටත් සුදුසු අනුකූලතා සංස්කෘතියක් මහ බැංකුව තුළ ප්‍රවර්ධනය කෙරේ. මේ සඳහා නියාමන බැඳීම් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම, කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා විස්තීර්ණ අනුකූලතා පුහුණුවක් ලබා දීම සහ අඛණ්ඩතාව සහ වගවීම සඳහා දැඩි කැපවීමක් වර්ධනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී උත්සාහයන් සිදු කෙරෙනු ඇත. මෙවැනි අනුකූලතා සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම හරහා බැංකුව තුළ නියාමන පිළිපැදීම අනුකූල කරගත් ආයතනික පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම මහ බැංකුවේ අරමුණයි.

අවදානම් කළමනාකරණයේ සහ පාලන ක්‍රියාවලීන්ගේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ ඇගයීම සඳහා පද්ධතිමය සහ ක්‍රමානුකූල ප්‍රවේශයක් ගැනීම තුළින් මහ බැංකුවේ වටිනාකම් වැඩි දියුණු කිරීමට සහ ආරක්ෂා කිරීමට මෙන්ම බැංකුවේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අවදානම් පදනම් කරගත් වාස්තවික තහවුරුවක්, උපදෙස් සහ දෘෂ්ඨීන් අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යය මගින් ලබා දෙනු ලැබේ. අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව, අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවේ තෙවන පෙළ ලෙස කටයුතු කරමින් මහ බැංකුවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලට වටිනාකම් එකතු කිරීමට සහ ඒවා වැඩි දියුණු කිරීමට නිර්දේශ සහ ස්වාධීන සහ වාස්තවික තහවුරුවන් ලබා දෙයි. මහ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයේ ස්වාධීනත්වය තහවුරු කරනු පිණිස ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණකවරයා, අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානී ලෙස කාර්යමය වශයෙන් විගණන කමිටුව හරහා පාලක මණ්ඩලයට ද, පරිපාලනමය වශයෙන් අධිපතිතුමාට ද වාර්තා කරයි.

අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණ සහ මෙහෙවර, ප්‍රමිතීන්, කාර්යය වපසරිය, අධිකාරී බලය, වගකීම, ස්වාධීනත්වය සහ වාස්තවිකත්වය මුදල් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අභ්‍යන්තර විගණන අධිකාරී පත්‍රයේ අන්තර්ගතව ඇත. එය අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාවලියේ ඵලදායීතාව සහ සුපිළිපත්තාව තහවුරු කිරීමට ඉවහල් වේ. එය විනිවිදභාවය සහ යහපාලනයකින් යුතු බව සඳහා වන කැපවීම පෙන්නුම් කරමින් පාර්ශ්වකරුවන් අතර විශ්වාසය සහ විගණන පරිචයේ ඒකාග්‍රතාව ඉහළ නැංවීමට ද ඉවහල් වෙයි.

2023 අංක 16 දරන මහ බැංකු පනත යටතේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්ය සඳහා සිදු කළ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ

අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයේ වැදගත්කම මහ බැංකු පනතේ 102 වන වගන්තියෙන් මනාව පිළිගෙන ඇත. එමඟින් අන්තර්ජාතික වෘත්තීමය පරිචය රාමුවට (International Professional Practices Framework) අනුකූලව ස්ථාපිත කොට ඇති විගණන අධිකාරී පත්‍රයෙහි සඳහන් අභ්‍යන්තර විගණනයට අදාළ බලතල, රාජකාරීන් සහ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණකවරයා පත් කිරීමේ ප්‍රතිපාදන පාලක මණ්ඩලය වෙත ලබාදී ඇත.

විගණනයන් සිදු කිරීම, විගණන ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම සහ විගණන නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තත්ත්වය පසු විපරම් කිරීම

පරිපූර්ණ වශයෙන් අවදානම් පදනම් කරගත් ක්‍රමවේදයක් තුළින් වාර්ෂිකව මහ බැංකුවේ විගණනය කළ හැකි ක්‍රියාකරකම් සියල්ල යාවත්කාලීන කරමින් අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරි වසර හතර සඳහා වන උපාය මාර්ගික විගණන සැලැස්ම සහ ඉදිරි වසර සඳහා වන වාර්ෂික විගණන සැලැස්ම සකස් කරයි.

ඒ අනුව, 2023 වසර තුළ දී, මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් ආවරණය වීම තහවුරු කරමින් අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව එහි අවදානම් පදනම් කර ගත් වාර්ෂික විගණන සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ අතර ප්‍රතිපත්ති, අනුකූලතා, මෙහෙයුම්, නෛතික සහ අනෙකුත් අවදානම් ආවරණය වන ලෙස බැංකුවේ උපායමාර්ගික අරමුණු ළඟා කර ගැනීම සඳහා බැංකුවේ මෙහෙයුම් කටයුතු වැඩි දියුණු කිරීමට විගණන නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී. සිදු කරන ලද විගණන පැවරුම්වල ප්‍රගතිය සහ විගණන නිර්දේශවල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තත්ත්වය, විගණන කමිටුව හරහා මුදල් මණ්ඩලයට/පාලක මණ්ඩලයට වාර්තා කරන ලදී.

තත්ත්ව තහවුරු කිරීමේ සහ වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩසටහන

ඵලදායීතාව සහ වඩා හොඳ පරිචයන්ට අනුගත වීම තහවුරු කිරීම උදෙසා බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන් ගෝලීයව පිළිගත් ප්‍රමිතීන්ට සහ රාමුවලට අනුගතව සිදු කරනු ලබයි. අභ්‍යන්තර විගණකවරුන්ගේ ආයතනයේ (Institute of Internal Auditors) අන්තර්ජාතික වෘත්තීමය පරිචය රාමුව අනුගමනය කිරීම මගින් අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව එහි මෙහෙයුම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඉහළ තත්ත්වයේ වෘත්තීමයභාවයකින්, සුපිළිපත්තාවකින් සහ සාදාචාරාත්මකව ක්‍රියා කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

අන්තර්ජාතික වෘත්තීමය පරිචය රාමුව සමඟ වන අනුකූලතාව තහවුරු කරනු වස් අභ්‍යන්තර තක්සේරුකරණයන් සිදු කරන ලද අතර ඊට 2023 වසරේ දී සිදු කරන ලද අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන්වල අඛණ්ඩ

කාර්යසාධන අධීක්ෂණයන් (Ongoing Monitoring of Performance) සහ කාලච්ඡේදමය ස්වයං තක්සේරුකරණය (Periodic Self-Assessment) ඇතුළත් වන අතර ඒවායේ ප්‍රතිඵල විගණන කමිටුව හරහා පාලක මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරන ලදී.

2023 වසර තුළ දී, මහ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු ගැඹුරින් සිදු කරන ලද බාහිර තත්ව තක්සේරුකරණයකට (External Quality Assessment) ලක් වූ අතර ඒ සඳහා ආර්මේනියාවේ සහ නෙදර්ලන්තයේ අභ්‍යන්තර විගණනය පිළිබඳ ප්‍රවීණයන් කණ්ඩායමක් සහභාගී විය.

මෙහි දී මහ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු අන්තර්ජාතික වෘත්තීමය පරිචය රාමුවට අනුකූලව සිදු වනවාද යන්න පූර්ණ වශයෙන් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. ඒ අනුව, මහ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන්

අන්තර්ජාතික වෘත්තීමය පරිචය රාමුව සමග පූර්ණ වශයෙන් අනුකූල වන බව මෙම තක්සේරුවෙන් තහවුරු කරන ලදී.

තවද, පාර්ශ්වකරුවන්ට අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාවලිය හා වන සබඳතාවන් වැඩි දියුණු කිරීමට සියලුම දෙපාර්තමේන්තුවල නියෝජිතයින් සඳහා දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

විගණන කමිටුව සඳහා පහසුකම් සැලසීම

ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණකවරයා විගණන කමිටුවේ සහකාර ලේකම් ලෙස කටයුතු කරන අතර විගණන කමිටුවේ ලේකම් කටයුතු සඳහා පහසුකම් සපයයි.

ඒ අනුව විගණන කමිටුවේ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ පසු විපරම් සිදු කරන අතර ඒවා වසර තුළ දී වාර්තා කරන ලදී.

මානව ප්‍රාග්ධනය සහ පරිපාලනය

වගකිවයුතු සේවයෝජකයෙකු වශයෙන් මහ බැංකුව, කැපවීමෙන් රාජකාරි කටයුතු කරන තම කාර්ය මණ්ඩලය ආර්ථිකයට සහ මූල්‍ය පද්ධතියට සිය දායකත්වය අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම ලබා දිය යුතු බව පිළිගනී. දෙපාර්තමේන්තු 29 ක් සහ සේවකයින් 1,226 කින් සමන්විත බැංකුවේ සාර්ථකත්වය රඳා පවතින්නේ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ අඛණ්ඩ වෘත්තීයභාවය, තාක්ෂණික නිපුණත්වය, අවංකභාවය සහ උද්යෝගය මතය.

සේවයේ නියුතු ව සිටි කාර්ය මණ්ඩලය මත දැඩි පීඩනයක් ඇති කළ සහ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවට බාධා මතු කළ සේවය හැර යාමේ ඉහළ අනුපාතිකය සහ නිසි කලට පෙර විශ්‍රාම යාම ඇතුළු විශාල අභියෝග රැසකට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2023 වසරේ දී මුහුණ දුන්නේය. මෙම අභියෝගවලට පිළියම් යෙදීමේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සේවක තෘප්තිය ඉහළ නැංවීමට අවශ්‍ය පියවර සේම අලුතින් සේවකයින් බඳවා ගැනීම කඩිනම් කිරීම සඳහා ද අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කළේ ය.

කුසලතා අත්පත් කර ගැනීම

දේශීය මිල ස්ථායීතාව ළඟා කර ගැනීම හා පවත්වා ගෙන යාම, සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව සුරක්ෂිත කිරීම යන මහ බැංකුවේ මූලික කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සඳහා ඉහළ සුදුසුකම් සහිත වඩාත් යෝග්‍ය අපේක්ෂකයින් ආකර්ෂණය කර ගැනීමටත් බඳවා ගැනීමටත් අවශ්‍ය වන සුවිශේෂිත වූ කුසලතා අත්පත් කර ගැනීමේ උපායමාර්ගයක් මහ බැංකුව අනුගමනය කරයි.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ කුසලතා අත්පත් කර ගැනීමේ ප්‍රයත්නයන්හි දී ඉහළ අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් සහිත අපේක්ෂකයින් හඳුනා ගැනීමට පමණක් නොව විවාරාත්මක චින්තනයක් ඇති, ගැටලු විසඳීමේ මෙන්ම අනුවර්තනය වීමේ හැකියාව ද විද්‍යා දක්වන අපේක්ෂකයින් හඳුනා ගැනීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දෙනු ලැබේ. ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ පවතින සංකීර්ණතා මඟහරවා ගැනීමට සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව පවත්වා ගැනීමට මෙම සුදුසුකම් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

2023 දී, කළමනාකරණ අභ්‍යාසලාභීන් බඳවා ගැනීමේ සහ අභ්‍යන්තර අයදුම්කරුවන් පරිවාසික මාණ්ඩලික නිලධාරීන් ලෙස උසස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ද කඩිනම් කරන ලදී.

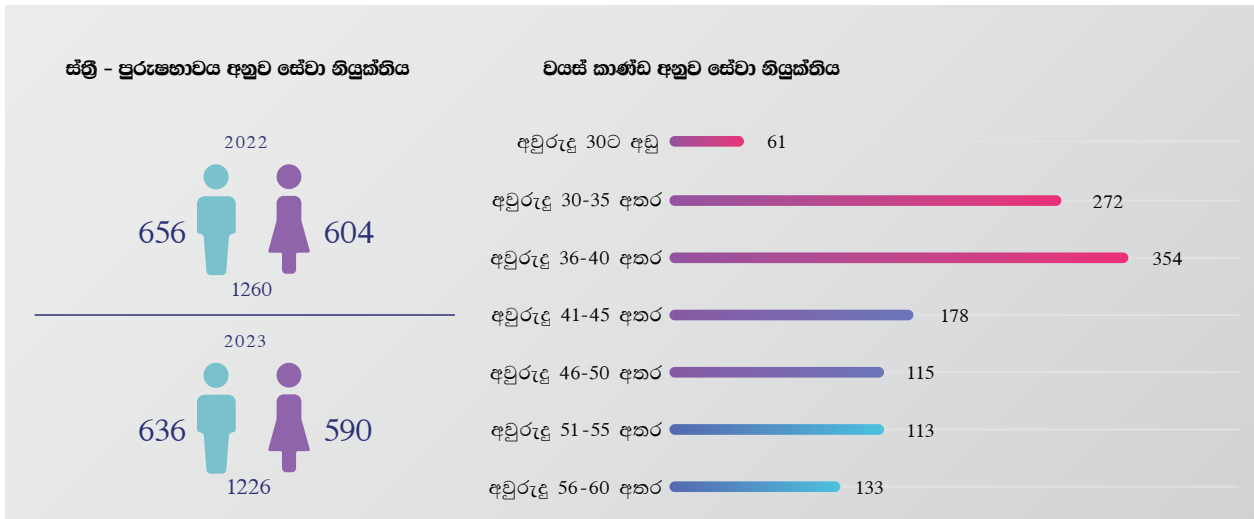
තවද, 2023 වසර තුළ දී, විවිධ සේවක උසස්වීම් යෝජනා ක්‍රම යටතේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 163 දෙනෙකුට ඔවුන්ගේ වෘත්තීය ප්‍රගතිය සහතික කරමින් ඉහළ තනතුරු සඳහා උසස්වීම් ලබා දෙන ලදී. කළමනාකාරිත්වය සහ සේවකයින් එක්ව සහයෝගයෙන් ගැටලු විසඳීම දිරිමත් කිරීමේ අරමුණින් "Townhall" සංවාද මණ්ඩපය වැනි මූලාරම්භයන් හරහා විවිධ සංවාදයක් බැංකුව තුළ ඇති කිරීමට ද පියවර ගන්නා ලදී.

පුහුණුව හා සංවර්ධනය

මහ බැංකුව, සිය පුහුණු ආයතනය වන බැංකු විදු පියස හරහා 2023 දී ශ්‍රම බලකායේ කුසලතා සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන් අඛණ්ඩ ව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. තවද, මානව සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව කාර්ය මණ්ඩලයේ කුසලතා, දැනුම සහ වෘත්තීය ප්‍රවීණත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතුවල නියැලීමට, වෘත්තීය සුදුසුකම් අත්පත් කර ගැනීමට සහ ජාත්‍යන්තර ආයතන විසින් පවත්වනු ලබන පුහුණු සැසිවලට සහභාගි වීමෙන් මහ බැංකු සහ සම්බන්ධිත ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ දැනුම යාවත්කාලීන කර ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා සලසා දෙන ලදී.

සේවකයින්ගේ යහපැවැත්ම සඳහා ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග

විදේශීය වෙළෙඳපොළ තුළ තරගකාරී රැකියා සුලබ වීම සහ රටෙහි පවතින ආර්ථික තත්ත්වය හේතුවෙන් පසුගිය වසර කිහිපය තුළ සිය පළපුරුදු සහ දක්ෂ කාර්ය මණ්ඩලය රඳවා ගැනීම මහ බැංකුවට සැලකිය යුතු අභියෝගයක් විය. මෙම අභියෝගවලට එලදායි ලෙස මුහුණ දීම සහ එම අභියෝග නිසා බැංකුවේ ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි ඇති විශ්වාස හැකි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා සේවක තෘප්තිය ඉහළ නැංවීමට, වෘත්තීය වර්ධනය සහ සංවර්ධනය සඳහා අවස්ථා ලබා දීමට සහ කාර්ය මණ්ඩලය තුළ ආයතනය වෙනුවෙන් ඇති පක්ෂපාතිත්වය සහ කැපවීම ඉහළ නැංවීමට උපකාරී වන සමස්ත ආයතනික වටපිටාව සංවර්ධනය කිරීමේ ක්‍රමෝපායන් මහ බැංකු කළමනාකාරිත්වය විසින් ක්‍රියාත්මක කළේය. සේවක තෘප්තිය ඇති කරලීම වෙනුවෙන් කළමනාකාරිත්වය දැක් වූ කැපවීමේ එක් පියවරක් ලෙස මහ බැංකුවේ විවිධ කාර්ය මණ්ඩල ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රම යටතේ සේවා

නියුක්තිකයින්ට වෛද්‍ය පහසුකම් සහ කාර්ය මණ්ඩල ණය පහසුකම් ඇතුළු සේවක දිරිගැන්වීම් අඛණ්ඩව ලබා දෙන ලදී.

වැටුප් හා සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, 2000 වසරේ සිට මුදල් මණ්ඩලය හා මහ බැංකුවේ ක්‍රියාත්මක වන වෘත්තීය සමිති සියල්ල අත්සන් කරනු ලබන සාමූහික ගිවිසුමක් යටතේ සෑම වසර තුනකට ම වරක් මහ බැංකු සේවා නියුක්තිකයින්ගේ වැටුප් සංශෝධනය කෙරේ. ඒ අනුව, 2024-2026 කාල පරිච්ඡේදයට අදාළ ව කාර්ය මණ්ඩලයේ වැටුප් ඉහළ නැංවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2023 ජනවාරි මාසයේ දී සාමූහික එකඟතාවකට එළඹියේ ය. කෙසේ වුව ද, රාජ්‍ය මුදල් කාරක සභාවේ නිර්දේශයකට අනුව මුදල් අමාත්‍යවරයා වශයෙන් අතිගරු ජනාධිපතිතුමන් විසින් පත් කළ ස්වාධීන කමිටුවක් මගින් වර්තමානයේ දී මෙම වැටුප් සංශෝධනය සමාලෝචනය කෙරෙමින් පවතී.

සමස්ත ආයතනික පරිපාලනය

වගවීම සහ යහපාලනයේ අනෙකුත් ප්‍රධාන මූලිකාංග එලෙසම පවතින බව සහතික කරමින්, 2023 වසර තුළ දී, අදාළ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව සමස්ත ආයතනික පරිපාලනය සිදු කරන ලදී.

ප්‍රසම්පාදන, දේපළ හා සම්බන්ධිත සමීක්ෂණ, විස්තීර්ණ රක්ෂණ ආවරණ, කැපැල් සේවා, වැඩසටහන් සංවිධානය

සහ ගිවිසුම් කළමනාකරණය යනාදිය එම ආයතනික පරිපාලනය ක්‍රියාකාරකම් වේ.

පහසුකම් කළමනාකරණය

මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව සහ පිරිවැය ඵලදායීතාව පවත්වා ගනිමින් කාර්ය මණ්ඩලයට සහ අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ට හිතකර සේවා පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම ඉලක්ක කර ගත් පුළුල් පරාසයක රාජකාරී කටයුතු, පහසුකම් කළමනාකරණය මගින් ආවරණය කරයි. ඒ අනුව, ඉඩකඩ කළමනාකරණය, යටිතල පහසුකම් නඩත්තු කිරීම, ප්‍රවාහනය සහ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව යන ක්‍රියාකාරකම් 2023 වසරේ පහසුකම් කළමනාකරණය තුළ ඇතුළත් විය.

පුද්ගල සහ දේපළ ආරක්ෂාව

මහ බැංකුවේ පුද්ගලයින්ගේ සහ වත්කම්වල ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා ශක්තිමත් ආරක්ෂක ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපිත කර ඇත. ප්‍රවේශ පාලනය, නිරීක්ෂණ පද්ධතින් ස්ථාපිත කිරීම, ආරක්ෂක නිලධාරීන් නිසි පරිදි යෙදවීම සහ හදිසි අවස්ථා සඳහා ප්‍රතිවාර දැක්වීමේ පටිපාටීන් හරහා මෙම ආරක්ෂක ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කරයි. මෙලෙස සුරක්ෂිත වූ පරිසරයක් තුළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව තම මෙහෙයුම් කටයුතු පමණක් නොව මහජන විශ්වාසය ද තහවුරු කර ඇත.

තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති වැඩි දියුණු කිරීම

මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව, නියාමන අධීක්ෂණය සහ මූල්‍ය ස්ථායීතා ඉලක්කවලට සහාය වීම සඳහා මහ බැංකුවේ තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති 2023 දී සැලකිය යුතු වැඩි දියුණු කිරීම්වලට භාජනය විය.

අපනයන ආදායම සහ මූල්‍ය යෝජනා ක්‍රම සඳහා විධිමත් අධීක්ෂණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සහ ස්වයංක්‍රීය අවදානම් මත පදනම් වූ අධීක්ෂණ මෙවලම් සහ වැඩි දියුණු කළ දත්ත රැස්කිරීම් සහ නියාමන වාර්තාකරණ යාන්ත්‍රණයන් මෙයට ඇතුළත් වේ. මීට අමතරව, මාර්ගගත සේවක බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය වැඩි දියුණු කිරීම, බාහිර ආයතන වෙත දත්ත බෙදා හැරීම වැඩි දියුණු කිරීම සහ මූල්‍ය දත්ත සම්ප්‍රේෂණය සඳහා ගෝලීය ප්‍රමිතීන් සමඟ පෙළගැස්වීම සඳහා මුලපිරීම් ද මෙම වසර තුළ දී දියත් කරන ලදී. තවද, සයිබර් ආරක්ෂණ පියවරයන් ශක්තිමත් කරමින් TIA 942-B(2017 rated 3) දත්ත මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීමත් සමඟ තොරතුරු තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කරන ලදී.

මෙසේ, නවීන තොරතුරු තාක්ෂණික උපායමාර්ග භාවිතය හරහා මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වඩා හොඳ පාලනයක්, විනිවිදභාවයක් සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් පවත්වා ගැනීමට ද මහ බැංකුව සමත් විය.

හඬු සහ හිඟි ප්‍රතිසංස්කරණය

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සමඟ එකඟ වී ඇති වැඩසටහනට අනුබද්ධිත පූර්ව ක්‍රියාකාරකම් සපුරාලීම අරමුණු කොටගෙන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2023 වසර තුළ දී පුළුල් වශයෙන් නීති ප්‍රතිසංස්කරණවලට සම්බන්ධව කටයුතු කරන ලදී. එම ප්‍රධාන නීති සම්පාදක පියවරයන් අතර, පිළිවෙලින් 2023 සැප්තැම්බර් මස 15 වන දින හා 2023 නොවැම්බර් මස 15 වන දින ක්‍රියාත්මක වූ 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනත සහ 2023 අංක 17 දරන බැංකු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත ඇතුළත් වේ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වැඩිදුරටත්

- 2024 අප්‍රේල් මස පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරන ලද 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතට කරන ලද සංශෝධන
- 2011 අංක 42 දරන මුදල් ව්‍යාපාර පනත සඳහා වන සංශෝධන

- 2000 අංක 56 දරන මූල්‍ය කල්බදු පනත සඳහා වන සංශෝධන
- 2005 අංක 28 දරන ගෙවීම් හා පියවීම් පද්ධති පිළිබඳ පනත සඳහා වන සංශෝධන
- 2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනත සඳහා වන සංශෝධන සහ
- වෙළෙඳ නිෂ්කාශන හා පියවීම් පිළිබඳ පනත

ආදී නීති ප්‍රතිසංස්කරණ රැසක් සඳහා කටයුතු සම්පාදනය කරන ලදී.

තව ද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පහත සඳහන් නීති කෙටුම්පත් කිරීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙත තාක්ෂණික සහාය ලබා දෙන ලදී.

- ශ්‍රී ලංකා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය හා ණය නියාමන අධිකාරිය පනත් කෙටුම්පත
- මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණ සමාගම් පනත

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නෛතික සුරක්ෂිතභාවය සහතික කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරි ව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විවිධ නෛතික කාරණා උදෙසා සිය නියෝජනය ඵලදායී ලෙස සිදුකරන ලදී. එසේම, 2023 වසර තුළ දී 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු ඉල්ලීම් 290ක්, අභියාචනා 45ක්, සහ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කොමිසම ඉදිරියේ පැවති විමර්ශන 4ක් සම්බන්ධයෙන් ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කටයුතු කරන ලදී.

ආයතනික කටයුතු ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

2023 වසරේ දී මහ බැංකුව අදාළ දෙපාර්තමේන්තුවල ආයතනික කටයුතු ශක්තිමත් අයුරින් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රයත්නයක් ගන්නා ලදී. දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම, සංවර්ධනය කළ හැකි අංශ හඳුනා ගැනීම සහ පිරිවැය ඵලදායී, ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් ඉහළ මෙන්ම මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂම ඒකාබද්ධ රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීම හරහා මානව සම්පත් ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම කෙරෙහි මෙම ක්‍රියාවලියේ දී අවධානය යොමු වේ. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ මානව සම්පත් කළමනාකරණ කාර්යයන් සිදු කිරීමේ ක්‍රමවේදය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, සම්පත් ප්‍රශස්ත ලෙස යෙදවීම සහතික කිරීම සහ මහ බැංකුවේ අරමුණු සපුරාලීමේ දී ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවකින් යුතු ව කටයුතු කිරීමයි.

ඉදිරි මග

බැංකුවේ මානව සම්පත් උපායමාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

මානව සම්පත් රාමුව සඳහා වැදගත්වන ප්‍රධාන අවශ්‍යතා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් මානව සම්පත් පරිචයන් ඉහළ නැංවීම උදෙසා වෙනත් මහ බැංකු සඳහා සමාන සේවා සපයන ලද ජ්‍යෙෂ්ඨතර සමාගමක විශේෂඥ දැනුම ලබා ගනිමින් මානව සම්පත් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩපිළිවෙලකට මහ බැංකුව අවතීර්ණ වී ඇත. කාර්ය මණ්ඩල අනුප්‍රාප්තික සැලසුම්කරණය, කඩිනමින් පිළියම්

යෙදිය යුතු මානව සම්පත් ගැටලුවලට විසඳුම් ලබා දීම සහ කැපවීමෙන් රාජකාරි කටයුතු ඉටු කිරීම සඳහා පෙළඹවීම යනාදියට උපාය මාර්ගිකව නැඹුරු වීම මේ තුළ ඇතුළත් ය. මේ සඳහා නවීකරණයන්, මානව සම්පත් පරිචයන් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුගත කිරීමත් අරමුණු කර ගනිමින් මහ බැංකුවේ මානව සම්පත් උපාය මාර්ග යන් පරිපූර්ණ ලෙස ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සිදු කරමින් පවතී. ඉතාමත් වැදගත් මෙම ක්‍රමෝපායන් තුළින් රැකියාව සඳහා නැඹුරු වූ, ප්‍රවීණ සහ කඩිසර කාර්ය මණ්ඩලයක් බිහි කිරීම මහ බැංකුවේ අරමුණයි.

පාලක සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩල සාමාජිකයින්

(2024 මාර්තු 31 දිනට)

ආචාර්ය පී. නන්දලාල් විරසිංහ

අධ්‍යක්ෂ/ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන අනෙකුත් තනතුරු

සභාපති - පාලක මණ්ඩලය

සභාපති - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය

අධ්‍යාපනික පසුබිම

ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධිය, ඕස්ට්‍රේලියානු ජාතික විශ්ව විද්‍යාලය

ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය, ඕස්ට්‍රේලියානු ජාතික විශ්ව විද්‍යාලය

විද්‍යාවේදී උපාධිය, කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය

වර්තමාන කටයුතු:

ආචාර්ය විරසිංහ මහතා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 17 වන අධිපතිවරයා ලෙස කටයුතු කරන අතර උපායමාර්ගික නායකත්වය සපයමින් රටේ මුදල් ප්‍රතිපත්තිය, මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සහ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා හඳුන්වාදෙන නව ප්‍රතිපත්ති අධීක්ෂණය කරයි.

පළපුරුද්ද:

ආචාර්ය විරසිංහ මුදල් සහ විනිමය අනුපාත ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ පෘථුල පළපුරුද්දක් ඇති වෘත්තීමය මහ බැංකුකරුවකු වේ. මහ බැංකුවේ වෘත්තීමය කාල පරාසය තුළ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, සහකාර අධ්‍යක්ෂ සහ ප්‍රධාන අර්ථ ශාස්ත්‍රඥ යනාදී තනතුරු ඔහු විසින් දරන ලදී. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විකල්ප විධායක අධ්‍යක්ෂ ලෙස කටයුතු කරමින් ජාත්‍යන්තර අන්දැකීම් ද ලබා ගෙන ඇත.

ඔහු අර්ථ ශාස්ත්‍රඥයෙකු ලෙස ආර්ථික කටයුතු හා සම්බන්ධ විවිධ කැබිනට් උප කමිටු නියෝජනය කරමින් ඒවාට උපදෙස් ලබා දී ඇත. ආචාර්ය විරසිංහ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාවේ ආරාධිත කථිකාචාර්යවරයෙකු, මැලේසියාවේ අග්නිදිග ආසියානු මහ බැංකු පර්යේෂණ සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ ආරාධිත පර්යේෂණ අර්ථ ශාස්ත්‍රඥයෙකු හා ඕස්ට්‍රේලියානු ජාතික විශ්ව විද්‍යාලයේ ආරාධිත ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂකයෙකු ලෙස සිය දායකත්වය ලබා දී ඇත.

මෙකී පුළුල් පසුබිමක් සහිත විවිධ අංශ සඳහා සිය දායකත්වය සැපයූ ආචාර්ය විරසිංහ මුදල් සහ ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති වැඩි දියුණු කිරීම උදෙසා ඉතා වැදගත් කාර්ය භාරයක් සිදු කරයි.

අමතර තොරතුරු
පාලනය
අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
මූල්‍ය ප්‍රකාශ

නිහාල් ෆෝන්සේකා මහතා

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන තනතුරු

පත් කළ සාමාජික - පාලක මණ්ඩලය
 පත් කළ සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය
 සභාපති - පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුව

අධ්‍යාපනික පසුබිම

විද්‍යාවේදී උපාධිය, ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව
 ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජික, බැංකුකරුවන්ගේ වරලත් ආයතනය, එක්සත් ජනපදය (FCIB)
 ගරු සාමාජික, සුකුම්පත් සහ ආයෝජන පිළිබඳ වරලත් ආයතනය, එක්සත් ජනපදය (FCSI)

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය

වර්තමාන කටයුතු :

නිහාල් ෆෝන්සේකා මහතා ප්‍රධාන පෙළේ ආයතනවල ඉහළ තනතුරු ගණනාවක් හොබවයි. ජෝන් කීල්ස් හෝල්ඩිංග්ස් පීඑල්සී හි ජ්‍යෙෂ්ඨ ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ සහ සමූහ විගණන කමිටුවේ සභාපතිවරයා ලෙස කටයුතු කරයි. මීට අමතරව ෆීනික්ස් ඉන්ඩස්ට්‍රීස් ලිමිටඩ් හි සභාපතිවරයා ලෙස ද, මුන්ඩ්කිස් ලංකා සමාගමේ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ සහ විගණන කමිටුවේ සභාපතිවරයා ලෙස ද කටයුතු කරයි. තවද, ෆීනික්ස් වෙන්චර්ස් ලිමිටඩ් හි විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ සහ ආයෝජන කමිටුවේ සභාපති තනතුර ද දරයි.

පළපුරුද්ද :

නිහාල් ෆෝන්සේකා මහතා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ දේශීයවයෙහිම වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කළ අතර මූල්‍ය පාලනයට සහ සංවර්ධනයට විශාල දායකත්වයක් ලබා දී ඇත. මූල්‍ය අංශය තුළ ඔහුගේ නායකත්වය සහ පළපුරුද්ද ෆෝන්සේකා මහතාගේ වාර්තාවල මනාව දිස්වේ. ඔහු 2016 සිට 2020 දක්වා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කර ඇත. 2016 වසරේ දී, සේවා නියුක්තියන්ගේ භාර අරමුදල් මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස ද එම වසරේදී ම ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ද කටයුතු කරමින් රජය සේවයට ඇති සිය කැපවීම විදහා දැක්වූයේය. පෞද්ගලික අංශය සඳහා ඔහුගේ දායකත්වය ගත් කල, 2000 සිට 2013 දක්වා DFCC බැංකුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී/ අධ්‍යක්ෂ ලෙස සේවය කරමින් එහි මෙහෙයුම් සහ උපායමාර්ගික දිශානතිය අධීක්ෂණය කළේය. ෆෝන්සේකා මහතා 2011 සිට 2012 දක්වා මැනිලා හි ආසියානු සහ පැසිෆික් කලාපයේ සංවර්ධන මූල්‍ය ආයතන සංගමයේ සභාපති ලෙස ද 2005 සිට 2009 දක්වා කොළඹ කොටස් හුවමාරුවේ සභාපති ලෙස ද ප්‍රමුඛ තනතුරු හොබවා ඇත. 2000 සිට 2009 දක්වා කොමර්ෂල් බැංකුව පීඑල්සී හි අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීම ඇතුළු විවිධ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සඳහා සිය විශේෂඥ දායකත්වය ද ලබා දී ඇත. මීට අමතරව, ඔහු 2009 දී බදුකරණය පිළිබඳ ජනාධිපති කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් සිය දායකත්වය ලබා දුන් අතර 1990 සිට 1999 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ HSBC හි නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ලෙස සේවය සපයා ඇත.

ආචාර්ය රවී රත්නායක මහතා

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන තනතුරු

පත් කළ සාමාජික - පාලක මණ්ඩලය
 පත් කළ සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය
 පත් කළ සාමාජික - විගණන කමිටුව

අධ්‍යාපනික පසුබිම

ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධිය, ලා ට්‍රෝබී විශ්ව විද්‍යාලය, ඔස්ට්‍රේලියාව
 ආර්ථික විද්‍යා සංවර්ධනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
 පරිගණක විද්‍යාව පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව, ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරීත්ව ආයතනය
 ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ කලාවේදී උපාධිය, පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

වර්තමාන කටයුතු :

ආචාර්ය රත්නායක ජාත්‍යන්තර ආර්ථික සහ ව්‍යාපාර උපදේශන කටයුතුවල නිරත වේ. මීට අමතරව, ඔහු බ්‍රිජ්න් ද ගැප් පදනමේ (BGF) මහලේකම් ලෙස සේවය කරයි.

පළපුරුද්ද :

ආචාර්ය රත්නායක UNESCAP හි ප්‍රධාන අර්ථ ශාස්ත්‍රඥ සහ වෙළෙඳ හා ආයෝජන අධ්‍යක්ෂ ලෙස වසර 40 කට අධික පුළුල් ජාත්‍යන්තර අත්දැකීම් සහිත වන අතර, මහාචාර්යවරයෙකු, ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්යවරයෙකු සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ ආර්ථික පර්යේෂකයෙකු ලෙස සිය දායකත්වය සපයා ඇත. ඔහු සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් 25 කට අධික ප්‍රමාණයක රජයන්ට උපදෙස් දී ඇත. පරිශීලනය කළ යුතු සමහරවල ලිපි 100කට අධික ප්‍රකාශන ප්‍රමාණයක් නිකුත් කර ඇති ඔහු වෙළෙඳ හා ආයෝජන ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ කලාපීය ව්‍යාපෘති ද සම්බන්ධීකරණය කර ඇත. ආචාර්ය රත්නායක මහතා UNESCAP හි වැදගත් මූලාරම්භයන් සඳහා මූලිකත්වය ගෙන ඇති අතර කීර්තිමත් ජාත්‍යන්තර ආයතන සඳහා උපදේශන සේවා ලබා දී ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ දී සහ ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡාවල දී සැලකිය යුතු තනතුරු රැසක් හොබවා ඇත.

අනුෂ්ඨ විජේසිංහ මහතා

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන තනතුරු

පත් කළ සාමාජික - පාලක මණ්ඩලය
පත් කළ සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය
සභාපති - ආචාර ධර්ම කමිටුව

අධ්‍යක්ෂක පසුබිම

ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය, ලීඩ්ස් විශ්ව විද්‍යාලය, එක්සත් ජනපදය
ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාවේදී උපාධිය, යුනිවර්සිටි කොලේජ්, ලන්ඩන්, එක්සත් ජනපදය
හාවර්ඩ් කෙනඩි පාසලේ ආදි ශිෂ්‍ය (විධායක අධ්‍යාපන)

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

වර්තමාන කටයුතු :

විජේසිංහ මහතා විවිධ විෂය හා සම්බන්ධ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා ඒවාට අදාළ කටයුතු අධීක්ෂණය කරමින් ස්මාර්ට් ෆියුචර් සඳහා වූ මධ්‍යස්ථානයේ (CSF) සම-නිර්මාතෘ සහ අධ්‍යක්ෂ ලෙස කටයුතු කරයි. ඔහු ජනාධිපති කාර්යාලයේ අපනයන හා සෘජු විදේශ ආයෝජන පිළිබඳ අධීක්ෂණ කාරක සභාවේ ද කටයුතු කරයි. මීට අමතරව, විජේසිංහ මහතා ෆෙඩරල් රිසර්ව්වරින්ස් ලිමිටඩ් සහ ශුචි ලයිෆ් එක්ස් (පෞද්) සමාගමේ ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස ද තනතුරු දරයි.

පළපුරුද්ද :

විජේසිංහ මහතා පුළුල් ජාත්‍යන්තර හා දේශීය අත්දැකීම් සහිත දක්ෂ වෘත්තිකයෙකි. ආසියාවේ සහ මැදපෙරදිග උපදේශන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර උපදේශකවරයෙකු ලෙස කටයුතු කර ඇති ඔහු සෙලාන් බැංකු පීඑල්සී සහ එච් එන් බී ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී හි ජ්‍යෙෂ්ඨ ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ ආතුළු මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ තනතුරු රැසක් හොබවා ඇත. ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජිතායතනය වැනි විවිධ මණ්ඩල සහ සභාවල සේවය කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ නවෝත්පාදන හා ආර්ථික සංවර්ධනය පෝෂණය කිරීම සඳහා විජේසිංහ මහතා සක්‍රීය ව දායක වේ. ලංකා වාණිජ මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන අර්ථ ශාස්ත්‍රඥවරයා ලෙස ද ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනයේ පර්යේෂණ අර්ථ ශාස්ත්‍රඥවරයෙකු ලෙස ද කටයුතු කරන ඔහු සෝල් නගරයෙහි කොරියානු සංවර්ධන ආයතනයේ ආරාධිත පර්යේෂකයෙකු ලෙස ද පර්යේෂණ සඳහා දායක වී ඇත.

විශ් ගෝවින්දසාමි මහතා

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන තනතුරු

පත් කළ සාමාජික - පාලක මණ්ඩලය
පත් කළ සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය

අධ්‍යක්ෂක පසුබිම

ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය, හාර්වර්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලය, එක්සත් ජනපදය
විදුලි ඉංජිනේරු විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාවේදී උපාධිය, හාර්වර්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලය, එක්සත් ජනපදය
ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජික, සහතිකලත් වෘත්තීය කළමනාකරුවන්ගේ ආයතනය, ශ්‍රී ලංකාව

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

වර්තමාන කටයුතු :

නියෝජ්‍ය සභාපති, සන්සයින හෝල්ඩිංස් පීඑල්සී

පළපුරුද්ද :

ලංකා වාණිජ මණ්ඩලයේ සහ ලංකා සේව්‍යෝජකයින්ගේ සම්මේලනයේ හිටපු සභාපතිවරයා වූ ගෝවින්දසාමි මහතා ව්‍යාපාරික ක්ෂේත්‍රයට සුවිශේෂී දායකත්වයක් සපයා ඇත. සෙස්ටා, වට්ටල සහ රත්කහට වැනි ජනප්‍රිය තේ සන්නාම නිර්මාණය කිරීමේ ගෞරවය ඔහුට හිමි වන අතර, ඔහුගේ පරිණත ව්‍යවසායකත්ව බුද්ධිය සහ අලෙවිකරණ හැකියාව එමඟින් විදහා දක්වයි. සාංගමික යහපාලන ක්ෂේත්‍රය තුළ ඔහුගේ ප්‍රවීණතාව ප්‍රකට වන අතර ඔහු ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස බොහෝ ලැයිස්තුගත සමාගම්වල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලවල සේවය කර ඇත.

රජීව් අමරසූරිය මහතා

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන තනතුරු

පත් කළ සාමාජික - පාලක මණ්ඩලය
පත් කළ සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය
පත් කළ සාමාජික - විගණන කමිටුව

අධ්‍යයන පසුබිම

නීතිවේදී ගෞරව උපාධිය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ නීතිඥ
ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජික, වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය, එක්සත් රාජධානිය
ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජික, සහතිකලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය, ශ්‍රී ලංකාව
වරලත් ගෝලීය කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී ආයතනය
හාවඩ් කෙනඩි පාසලේ ආදි ශිෂ්‍ය (විධායක අධ්‍යාපන)
රයිසිනා සාමාජික, තරුණ AFGG

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

වර්තමාන කටයුතු :

අමරසූරිය මහතා අභියාචනාධිකරණයේ රාජ්‍ය නීතිය සහ සිවිල් නඩු පැවරීම හා සම්බන්ධ විවිධ අංශයන්හි ප්‍රවීණ නීතිඥවරයෙකු ලෙස කටයුතු කරයි. ඔහු ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ හා විගණන ප්‍රමිති අධීක්ෂණ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු ලෙසත්, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ කවුන්සිල සාමාජිකයෙකු ලෙසත් කටයුතු කරයි. මීට අමතරව අමරසූරිය මහතා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාවේ නීති අධ්‍යයන පිළිබඳ ස්ථාවර කාරක සභාවේ සාමාජිකයෙකු වන අතර නීති අධ්‍යාපන සංගමයේ ශ්‍රී ලංකාවේ නියෝජිතයා ලෙස ද කටයුතු කරයි. ඔහු LAWASIA හි විධායක කමිටුවේ ද සාමාජිකයෙකි.

පළපුරුද්ද :

අමරසූරිය මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ නීති හා වෘත්තීය ආයතනවල ප්‍රධාන තනතුරු හොබවයි. ඔහු නීතිඥ සංගමයේ ලේකම්, හා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාවේ කොමසාරිස් ලෙස සේවය කරන අතර නීති අධ්‍යයන සභාවේ ද සාමාජිකයෙකි. මීට අමතරව, අමරසූරිය මහතා ශ්‍රී ලංකා ජාතික බේරුම්කරණ මධ්‍යස්ථානයේ සාමාජිකයෙකු සහ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ආදි ශිෂ්‍ය සංගමයේ හිටපු සභාපතිවරයෙකු ද වේ.

මහින්ද ජයසිංහ මහතා

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන තනතුරු

පත් කළ සාමාජික - පාලක මණ්ඩලය
පත් කළ සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය
සභාපති - විගණන කමිටුව

අධ්‍යයන පසුබිම

ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජික, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය
ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජික, වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී ආයතනය (එක්සත් රාජධානිය)
ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජික, ශ්‍රී ලංකා සහතිකලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී ආයතනය
සාමාජික, වරලත් රාජ්‍ය මූල්‍ය හා ගණකාධිකරණ ආයතන

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

වර්තමාන කටයුතු :

ජයසිංහ මහතා විවිධ ආයතනවල ප්‍රධාන තනතුරු හොබවයි. ඔහු ව්‍යවස්ථාපිත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති කමිටුවේ සභාපතිවරයා වන අතර SAFA හි ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති කමිටුවේ සභාපතිවරයා ද වේ. මීට අමතරව, ඔහු ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාවේ සහ ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට ඔහුගේ සේවය ලබා දෙයි. තවද ජයසිංහ මහතා ඩිමෝ සහ සිලෝන් හොස්පිටල්ස් ඇතුළු ප්‍රධාන පෙළේ සමාගම් රැසක ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස ද කටයුතු කරයි.

පළපුරුද්ද :

ජයසිංහ මහතාට අර්නස්ට් ඇන්ඩ් යන්ග් හි වසර 30ක කීර්තිමත් සේවා කාලයක් ඇති අතර එහි දී ඔහු ශ්‍රී ලංකාව සහ මාලදිවයින සඳහා හවුල්කරු ලෙස සහ එම රටවල නියෝජිත කළමනාකරණ හවුල්කරු ලෙස ද සේවය කර ඇත. සහතික කිරීමේ පරිච්ඡේද ප්‍රධානී සහ වෘත්තීය පුහුණු අධ්‍යක්ෂක ඇතුළු ප්‍රධාන නායකත්ව භූමිකාවන් සඳහා ඔහු සිය දායකත්වය සපයා ඇති අතර, ජයසිංහ මහතා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති පිළිබඳ විශේෂඥයෙකු වන අතර ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ සභාපතිවරයා ලෙස ගිණුම්කරණ වෘත්තීයට සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබා දී ඇත. ජාතික වාණිජ මණ්ඩලය සහ ශ්‍රී ලංකා වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී සභාව වැනි වෘත්තීය සංගම්වලට ක්‍රියාකාරීව සම්බන්ධ වී ඇත.

ආචාර්ය දුෂ්නී චිරකෝන් මිය

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන තනතුරු

පත් කළ සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය

අධ්‍යාපනික පසුබිම

ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධිය, මැන්චෙස්ටර් විශ්ව විද්‍යාලය, එක්සත් රාජධානිය

ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය, මැන්චෙස්ටර් විශ්ව විද්‍යාලය, එක්සත් රාජධානිය

ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාවේදී උපාධිය, බෙල්ෆාස්විහි රැජින විශ්ව විද්‍යාලය, එක්සත් රාජධානිය

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

වර්තමාන කටයුතු :

ආචාර්ය චිරකෝන් මිය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනයේ විධායක අධ්‍යක්ෂවරිය ලෙස කටයුතු කරයි. මීට අමතරව, ඇය එම ආයතනයේ සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියා වශයෙන් සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා සහ ප්‍රතිපත්ති කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන විවිධ පර්යේෂණ සඳහා මූලාරම්භය ගනී.

පළපුරුද්ද :

ආචාර්ය චිරකෝන් මිය විවිධ අංශවල ප්‍රවීණත්වයක් උසුලන දක්ෂ වෘත්තිකයෙකි. ඇය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ පත් කළ සාමාජිකාවක් ලෙස කටයුතු කරන අතර කාගිල්ස් සිලෝන් පීඑල්සී සහ නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැංකුවේ ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ යනාදී තනතුරු හොබවයි. ආචාර්ය චිරකෝන් මිය කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණ හා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය (SPARC) ද මෙහෙයවයි. ජාත්‍යන්තර වශයෙන්, ඇය ඕස්ට්‍රේලියාවේ මොනැෂ් විශ්ව විද්‍යාලයේ සංවර්ධන ආර්ථික හා තිරසාරභාවය පිළිබඳ මධ්‍යස්ථානයට (CDES) උපදේශන දායකත්වය ලබා දෙන අතර ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව, ලෝක බැංකුව සහ ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය වැනි සංවිධාන සඳහා ද උපදෙස් ලබා දෙයි.

ආචාර්ය ප්‍රියංග දුනුසිංහ

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන තනතුරු

පත් කළ සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය

අධ්‍යාපනික පසුබිම

ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්ය, ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

වර්තමාන කටයුතු :

ආචාර්ය දුනුසිංහ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ තොරතුරු තාක්ෂණ අධ්‍යයන අංශයේ ප්‍රධානියා මෙන්ම ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ මහාචාර්යවරයෙක් ද වේ.

පළපුරුද්ද :

ආචාර්ය දුනුසිංහ විවිධ සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ විශේෂඥ පර්යේෂකයෙකි. ඔහු එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය, ලෝක බැංකුව සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වැනි කීර්තිමත් ආයතනවලට මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා රජයේ විවිධ අමාත්‍යාංශවලට උපදේශන සේවා සපයා ඇත. මීට අමතරව ආචාර්ය දුනුසිංහ හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිජන පර්යේෂණ ආයතනයේ පර්යේෂණ හා පුහුණුව කමිටු සාමාජිකයෙකු ලෙස කෘෂි පර්යේෂණ හා පුහුණුව සඳහා දායකත්වය සපයයි. කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන ඒකකයේ අධ්‍යක්ෂවරයා ලෙස ද කටයුතු කර ඇති ඔහු මාධ්‍ය වාර්තාකරණයේ සක්‍රීය දායකයෙකි.

ටී එම් ජේ වයි පී ප්‍රනාන්දු මිය

ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය අධිපති

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන අනෙකුත් තනතුරු

සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය
සාමාජික - ආචාර ධර්ම කමිටුව

අධ්‍යයන පසුබිම

මූල්‍ය ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
වාණිජවේදී උපාධිය (විශේෂ), ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය අධිපති ප්‍රනාන්දු මහත්මිය මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතා අංශය මෙහෙයවන අතර බැංකු අධීක්ෂණය, බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන අධීක්ෂණය, ගෙවීම් සහ පියවීම්, ව්‍යවහාර මුදල්, විදේශ විනිමය, මූල්‍ය, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන සහ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල ඇතුළු විවිධ දෙපාර්තමේන්තු අධීක්ෂණය කරයි. මහ බැංකුවේ වසර 34කට අධික සේවා පළපුරුද්දක් ඇති ඇයට බැංකු සහ බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන නියාමනය හා අධීක්ෂණය, විදේශ විනිමය කළමනාකරණය, ව්‍යවහාර මුදල් කළමනාකරණය, ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධති යන ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ පුළුල් විශේෂඥ දැනුමක් ඇත.

ප්‍රනාන්දු මහත්මිය ශ්‍රී ලංකා ණය තොරතුරු කාර්යාංශයේ සභාපති, ශ්‍රී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනයේ සභාපති යනාදී ප්‍රධාන තනතුරු හොබවමින් විවිධ බාහිර ආයතන හා සම්බන්ධ කටයුතුවල දී මහ බැංකුව නියෝජනය කරයි. මීට අමතරව ඇය ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ නියාමන කොමිෂන් සභාව, ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාව සහ අපි වෙනුවෙන් අපි අරමුදල් මණ්ඩලයේ සාමාජිකාවක් ලෙස ද කටයුතු කරයි.

කේ එම් ඒ එන් දවුලගල මිය

නියෝජ්‍ය අධිපති

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දරන අනෙකුත් තනතුරු

සාමාජික - පාලක මණ්ඩලය
සාමාජික - මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ තොරතුරු තිලධාරී (2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත)
සාමාජික - ආචාර ධර්ම කමිටුව

අධ්‍යයන පසුබිම

මූල්‍ය හා ව්‍යාපාර ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය, එසෙක්ස් විශ්ව විද්‍යාලය, එක්සත් රාජධානිය
ව්‍යාපාර පරිපාලන පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජික, කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී වරලත් ආයතනය, එක්සත් රාජධානිය

වෘත්තීය තොරතුරු සාරාංශය:

දවුලගල මහත්මිය සතුව බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන අධීක්ෂණය හා නියාමනය, සාර්ව විවික්ෂණතා අධ්‍යයන, මූල්‍ය, ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම්, අවදානම් කළමනාකරණ, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය, මානව සම්පත් කළමනාකරණය, පුහුණු හා සංවර්ධන සහ ආයතනික සේවා යන ක්ෂේත්‍රයන්හි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව තුළ වසර 31 කට අධික පළපුරුද්දක් ඇත.

ඇය මුදල් මණ්ඩලයේ ලේකම් ලෙස කටයුතු කර ඇති අතර පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුව සහ උපදේශක විගණන කමිටුව යන ඒවායෙහි ලේකම් ලෙස ද කටයුතු කර ඇත. තව ද, ඇය මුදල් අමාත්‍යාංශයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරිය ලෙස ද කටයුතු කර ඇත.

දවුලගල මහත්මිය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ හා විගණන ප්‍රමිති අධීක්ෂණ මණ්ඩලයේ වර්තමාන සභාපතිත්වය දරයි. මීට අමතරව, ඇය ශ්‍රී ලංකා ණය තොරතුරු කාර්යාංශය, ශ්‍රී ලංකා බැංකුකරුවන්ගේ ආයතනය සහ ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ නියාමන කොමිෂන් සභාව වැනි ප්‍රධාන බාහිර ආයතනවල මහ බැංකුව නියෝජනය කරයි.

පාලක මණ්ඩල අනු කමිටු

කමිටුව	කාර්යය	සාමාජිකයින්
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">විගණන කමිටුව</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශවල විශ්වසනීයත්වය සහ සැලකිය යුතු මූල්‍ය වාර්තාකරණ ගැටලු සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් සැපයීම සහ විගණන ක්‍රියාවලියේ විනිවිදභාවය සහ වගවීම සහතික කිරීම සඳහා බාහිර විගණක සමඟ කටයුතු කිරීම.</p> <p>අභ්‍යන්තර පාලන සහ අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතිවල ප්‍රමාණවත් බව සහ සඵලතාව පිළිබඳ සමාලෝචනය සහ උපදෙස් සැපයීම.</p> <p>තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම, අනුකූල වීම සහ වංචා වාර්තා කිරීමේ යාන්ත්‍රණයට අදාළ අභ්‍යන්තර පාලනයන් තක්සේරු කිරීම.</p> <p>සමස්ත අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතියේ සන්දර්භය තුළ මහ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයේ සඵලතාව නිරීක්ෂණය කිරීම.</p>	<p>පාලක මණ්ඩලය නම් කළ සාමාජික (සභාපති)</p> <p>නම් කරන ලද පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයින්</p> <p>නිරීක්ෂකවරු: මූල්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව භාර සහකාර අධිපති, ප්‍රධාන අනුකූලතා නිලධාරී, ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී, ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී, විගණකාධිපතිවරයාගේ නියෝජිතයා ලෙස ජාතික විගණන කාර්යාලයේ විගණන අධිකාරී</p> <p>ලේකම්: පාලක මණ්ඩල ලේකම්</p> <p>සහකාර ලේකම්: ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුව</p>	<p>අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා යෝග්‍ය රාමුවක් තිබීම සහතික කිරීම.</p> <p>මහ බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය නිර්දේශ කිරීම.</p> <p>අවදානම් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සහ ඒවා මහ බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචිය තුළ පවතින බව සහතික කිරීම සඳහා අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යය සමාලෝචනය කිරීම සහ ඇගයීම.</p> <p>අවදානම් පාලන රාමුව තුළ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයේ සහ ඊට අදාළ කමිටුවල ස්වභාවය, කාර්යභාරය, වගකීම් සහ අධිකාරිය සමාලෝචනය කිරීම සහ ඇගයීම.</p> <p>උපායමාර්ගික වැදගත්කමක් සහිත මූල්‍ය/මෙහෙයුම්/අනුකූලතා අවදානම් පාලක මණ්ඩලය වෙත ලබා දෙන බවට සහතික වීම.</p> <p>අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට බලපෑම් ඇති කරන සහ බලපෑම් ඇති කළ හැකි බාහිර සංවර්ධනයන් සහ නව අවදානම් සලකා බලා ඇති බව සහතික කිරීම.</p> <p>ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අරමුණුවලට සහ එහි සියලුම අවදානම් දැරීමේ කටයුතු සඳහා පූර්ණ සහයෝගයක් දැක්වීමට අවශ්‍ය පරිදි අවදානම් කළමනාකරණ හැකියාවන් ප්‍රමාණවත් තරම් ශක්තිමත් බවත්, ඵලදායී බවත් සහතික කිරීම.</p> <p>කමිටුවට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු පිළිබඳ ස්වාධීන හා මැදහත් අධීක්ෂණයක් සහ දැක්මක් ලබා දීම.</p> <p>ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සඳහා ශක්තිමත් ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා පැවැත්මක්/අර්බුද කළමනාකරණ සැලැස්මක් තිබීම සහතික කිරීම.</p>	<p>පාලක මණ්ඩලය නම් කළ ස්වාධීන පාලක මණ්ඩල සාමාජික (සභාපති)</p> <p>ස්වාධීන බාහිර විශේෂඥයන් දෙදෙනෙක්</p> <p>නිරීක්ෂකවරු: ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය අධිපති, නියෝජ්‍ය අධිපතිවරු, ප්‍රධාන අනුකූලතා නිලධාරී, ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා පැවැත්ම පිළිබඳ කමිටුවේ සභාපති, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක, ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරී</p> <p>ලේකම්: පාලක මණ්ඩල ලේකම්</p> <p>නිරීක්ෂක/ පහසුකම් සපයන්නා/ සහකාර ලේකම්: අවදානම් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ (ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී)</p>

අමතර තොරතුරු
පාලනය
අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ

කමිටුව	කාර්යය	සාමාජිකයින්
ආචාර ධර්ම කමිටුව	<p>2018 ජූනි 30 දින සිට ක්‍රියාත්මක වූ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සේවකයින් සඳහා වූ ආචාර ධර්ම සංග්‍රහයට සහ 2019 ජනවාරි 01 සිට ක්‍රියාත්මක වූ මුදල් මණ්ඩලයේ සහ මුදල් මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද උපදේශන/ අනු කමිටු සාමාජිකයින් සඳහා වූ ආචාර ධර්ම පද්ධතියට අදාළ කරුණු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරයි.</p> <p>(ඉහත සඳහන් කළ වර්ගාධර්ම සංග්‍රහ නිකුත් කර ඇත්තේ 1949 අංක 58 දරන මුදල් නීති පනතේ 8 (1) වගන්තියට අනුව වන අතර දැනට එය 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 133 වගන්තිය සමඟ කියවිය යුතුය.)</p>	<p>පාලක මණ්ඩලය (සභාපති) විසින් නම් පාලක මණ්ඩලයේ පත් කළ සාමාජිකයෙක්</p> <p>පාලක මණ්ඩලය විසින් නම් කළ බාහිර සාමාජිකයෙක්</p> <p>ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය අධිපති සහ සියලුම නියෝජ්‍ය අධිපතිවරු</p> <p>මුදල් මණ්ඩල ලේකම් (ආචාර ධර්ම කමිටුවෙහි ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි)</p>

2023 මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ, මුදල් මණ්ඩල උපදේශන විගණන කමිටුවේ ක්‍රියාකාරී වාර්තාව

1. හැඳින්වීම

මුදල් මණ්ඩල උපදේශන විගණන කමිටුව, මුදල් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද උපදේශන විගණන කමිටු රාමුව මඟින් පාලනය වන මුදල් මණ්ඩල අනු කමිටුවකි. ඒ අනුව, අනුමත කරන ලද උපදේශන විගණන කමිටු රාමුවට අනුකූල වන පරිදි මෙම ක්‍රියාකාරී වාර්තාවේ අන්තර්ගතය සැකසී ඇත. උපදේශන විගණන කමිටුව විසින් මූල්‍ය වාර්තාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලනයන්, අභ්‍යන්තර විගණන, බාහිර විගණන සහ මුදල් මණ්ඩලය විසින් පැවරූ වෙනත් කරුණුවලට අදාළ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව මුදල් මණ්ඩලයට නිර්දේශ ලබා දීම සිදු කරන ලදී.

2. මුදල් මණ්ඩල උපදේශන විගණන කමිටුවේ සංයුතිය

උපදේශන විගණන කමිටු රාමුවට අනුව, උපදේශන විගණන කමිටුවේ සභාපතිත්වය මුදල් මණ්ඩලයට පත් කරන ලද සාමාජිකයෙකු විසින් දරන ලද අතර, සෛසු සාමාජිකයන් ලෙස විගණන/ගණකාධිකරණ වෘත්තීයවේදීහු දෙදෙනෙකු කටයුතු කරන ලදී.

මුදල් මණ්ඩල උපදේශන කමිටුවේ සංයුතිය පහත පරිදි විය.

- i) ආචාර්ය රාණි ජයමහ - සභාපතිනිය*
- ii) අනුෂා අයි. මොහොට්ටි මහත්මිය - සාමාජිකා
- iii) ඒ. ඉන්ද්‍රජිත් ප්‍රනාන්දු මහතා - සාමාජික

මුදල් මණ්ඩලයේ ලේකම්, උපදේශන විගණන කමිටුවේ ද ලේකම් ධුරය දරන ලද අතර, අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ, කමිටුවේ සහකාර ලේකම් ධුරය දරන ලදී. අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කමිටුවේ ලේඛන කටයුතු සඳහා පහසුකම් සපයන ලදී. මූල්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව භාර සහකාර අධිපති, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන අනුකූලතා නිලධාරී, ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී, සහ ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී මෙන්ම විගණනකාධිපතිවරයාගේ නියෝජිතයා ලෙස ජාතික විගණන කාර්යාලයේ විගණන අධිකාරී, නිරීක්ෂකයන් ලෙස කමිටු රැස්වීම්වලට සහභාගී විය. අදාළ කමිටු සාකච්ඡා සඳහා සහ විගණන විමසුම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන්ට අවශ්‍ය වූ විට ආරාධනා කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමේ දී විගණකාධිපති විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ බාහිර විගණන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට පත් කරන ලද විගණන ආයතනයේ හවුල්කරු ද ආරාධනාව පරිදි කමිටු රැස්වීම්වලට සහභාගී විය. කමිටුව අවම වශයෙන් වසරකට හය (06) වරක් රැස්විය යුතු ය. රැස්වීමක් සඳහා අවශ්‍ය ගණපූරණය වූයේ සභාපතිනිය ඇතුළුව සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකි.

3. 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතට අනුව සිදු වූ ව්‍යුහාත්මක වෙනස්කම්

2023 අංක 16 දරන මහ බැංකු පනතේ 103 වගන්තියට අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නව පාලන ව්‍යුහයට අනුකූලව විගණන කමිටුවේ සංයුතිය, බලතල, රාජකාරී, සහ කාර්යයන් පරිවර්තනය විය. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් 2024.02.21 දින පැවති රැස්වීමේ දී (රැස්වීම් අංක. 06/2024), පාලක මණ්ඩලයේ පත් කරන ලද සාමාජිකයන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත නව විගණන කමිටුව පත් කරන ලදී.

3.1 නව විගණන කමිටුවේ සංයුතිය පහත පරිදි විය.

- i) මනීල් ජයසිංහ මහතා - සභාපතිතුමා
- ii) ආචාර්ය රවී රත්නායක මහතා - සාමාජික
- iii) රජීව් අමරසූරිය මහතා - සාමාජික

* 2023.09.12 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි මුදල් මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්විය

4. 2023 වර්ෂය තුළ දී උපදේශන විගණන කමිටුව විසින් සිදු කළ කාර්යයන්

උපදේශන විගණන කමිටුව 2023.01.01 දින සිට 2023.08.15 වන දින දක්වා රැස්වීම් හතක් (07) පවත්වන ලද අතර 2023 වර්ෂය තුළ එම රැස්වීම්වල දී පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කොට ඇත.

4.1 උපදේශන විගණන කමිටුව විසින් මූල්‍ය වාර්තාකරණය සහ බාහිර විගණනය පහත පරිදි සමාලෝචනය කරන ලදී.

- i) 2022.12.31 න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයට අදාළව EY ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් කළ අතුරු කළමනාකාරිත්ව ලිපිය, අවසන් කළමනාකාරිත්ව ලිපිය සහ ඒ සඳහා වූ කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාර.
- ii) 2022.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන.
- iii) 2022.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ යෝජිත ලාභ බෙදා හැරීමේ ප්‍රතිපත්තිය.
- iv) 2022.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව.
- v) 2022.12.31 දිනට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විශ්‍රාම අරමුදල් හයේ (06) (විශ්‍රාම අරමුදල, වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම අරමුදල, වැන්දඹු පුරුෂ සහ අනන්දරු විශ්‍රාම අරමුදල, නව විශ්‍රාම අරමුදල, නව වැන්දඹු සහ අනන්දරු සහ වැන්දඹු පුරුෂ සහ අනන්දරු විශ්‍රාම අරමුදල, මහ බැංකු අර්ථසාධක අරමුදල) මූල්‍ය ප්‍රකාශ.

4.2 අභ්‍යන්තර පාලනයන්

- i) දැනට ක්‍රියාත්මක තොරතුරු තාක්ෂණ ව්‍යාපෘති සහ ව්‍යවහාර මුදල් දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයන් ඇතුළුව මහ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයන් සමාලෝචනය කර අවශ්‍ය උපදෙස් සපයන ලදී.
- ii) අදාළ පාර්ශවයන්ට සපයන ලද කමිටු නිර්දේශයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කරන ලදී.

4.3 අභ්‍යන්තර විගණනය

- i) අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරන ලද විගණනයන්ගේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම.
- ii) ක්‍රියාවලි හිමිකරුවන්ට සපයන ලද අභ්‍යන්තර විගණන නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තත්ත්වය සමාලෝචනය කිරීම.
- iii) වාර්ෂික විගණන සැලැස්මේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම.
- iv) 2022 වසර සඳහා වූ අභ්‍යන්තර විගණනය කටයුතු පිළිබඳව අඛණ්ඩ ප්‍රගති අධීක්ෂණයන් (Ongoing Monitoring of Performance) සහ කාලානුරූප ස්වයං තක්සේරුකරණයන් (Periodic Self Assessment) සම්බන්ධ වාර්තා සමාලෝචනය කිරීම.
- v) අභ්‍යන්තර විගණනය සේවාදායක ප්‍රතිපෝෂණ සමීක්ෂණයේ ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය කිරීම.
- vi) ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ නිර්දේශ අනුව අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකස් කරන ලද අභ්‍යන්තර විගණන සහතික පත්‍ර වැඩසටහන නිර්දේශ කරන ලදී.
- vii) බාහිර තත්ත්ව තක්සේරුව (External Quality Assessment) සිදු කිරීමට පිළියෙල කළ සුදානම සමාලෝචනය කිරීම.

4.4 අනෙකුත් කාර්යයන්

- i) උපදේශන විගණන කමිටුව විසින් 2022 වර්ෂය තුළ සිදු කරන ලද සිය ක්‍රියාකාරකම් සමාලෝචනය කරන ලදී.
- ii) මේ අරමුණින් උපදේශන විගණන කමිටු රාමුව තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම සමාලෝචනය කරන ලදී.

5. නව විගණන කමිටුව විසින් 2023 මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළව සිදු කළ කාර්යයන්

නව විගණන කමිටුව 2024 වසරේ දී රැස්වීම් 4 ක් පවත්වන ලදී. එහි දී,

- i) 2023 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සමාලෝචනය කරන ලදී.
- ii) 2023.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සමාලෝචනය කරන ලදී.

2023 මූල්‍ය වර්ෂය තුළ මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවේ ක්‍රියාකාරකම් වාර්තාව

1. හැඳින්වීම

මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුව (Board Risk Oversight Committee) යනු මුදල් මණ්ඩලය (Monetary Board) විසින් පත් කරන ලද අනුකමිටුවකි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතා කාර්යයන් සඳහා පුළුල් උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීමේ වගකීම මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුව විසින් දරන අතර, එමෙන්ම බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාවය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කිරීම සහතික කිරීමට මුදල් /පාලක මණ්ඩලයට උපකාරී වේ.

2. මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවෙහි සංයුතිය

මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවෙහි සභාපතිත්වය දරනු ලබන්නේ වත්මන් පාලක මණ්ඩලය (පෙරදී මුදල් මණ්ඩලය) විසින් පත් කරන ලද මුදල් /පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු විසිනි. එහි සාමාජිකත්වය, මෙම කමිටුවට පත්වීමට පෙර අවම වශයෙන් වසරක කාලයක් තුළ දී මූල්‍ය සේවා අංශයට සම්බන්ධ නොවූ, අදාළ විශේෂිත දැනුම් සහ කුසලතාවලින් හෙබි, ස්වාධීන බාහිර විශේෂඥයින් දෙදෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය.

2023 වර්ෂය තුළ මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවේ සංයුතිය පහත පරිදි වේ.

- i. සංචිත ජයවර්ධන මහතා, ජනාධිපති නීතිඥ මුදල් මණ්ඩලයේ පත් කළ සාමාජික (සභාපති 2023/11/14 දින දක්වා)*
- ii. නිහාල් ෆොන්සේකා මහතා පාලක මණ්ඩලයේ පත් කළ සාමාජික (සභාපති 2023/11/23 දින සිට)
- iii. ට්‍රේවින් ජයසේකර මහතා (ස්වාධීන බාහිර සාමාජික 2022/07/23 දින සිට)
- iv. එච් ඒ කරුණාරත්න මහතා (ස්වාධීන බාහිර සාමාජික 2022/07/23 දින සිට)

මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවේ ලේකම් තනතුර පාලක මණ්ඩල ලේකම් විසින් හොබවන අතර, අවදානම් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂක (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී) මෙහි සහකාර ලේකම් තනතුර දරයි. අවදානම් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව, මුදල් /පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවට ලේකම් පහසුකම් සපයයි.

සියලුම නියෝජ්‍ය අධිපතිවරුන්, ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා සැලසුම් කමිටුවේ (Business Continuity Planning Committee) සභාපති, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන අනුකූලතා නිලධාරී, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක සහ ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරී මෙම කමිටුවේ නිරීක්ෂකයින් ලෙස සහභාගී වේ.

මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවේ සභාපතිවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි හෝ පාලක මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලබන පරිදි හෝ, අවම වශයෙන් සෑම කාර්තුවකට වරක් හෝ ඊට වැඩි වාර ගණනක් කමිටු රැස්වීම් පැවැත්විය යුතු වේ. මුදල්/පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවේ රැස්වීම්, එම කමිටුවේ ලේකම් විසින් කැඳවනු ලැබේ. රැස්වීමක් සඳහා වූ ගණපූරණය දෙදෙනෙකු වන අතර එයට අනිවාර්යෙන්ම සභාපතිවරයා ඇතුළත් විය යුතුය.

3. 2023 මුදල්/පාලක වර්ෂය තුළ ක්‍රියාකාරකම්

2023 වර්ෂය තුළ මුදල් මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටු රැස්වීම් දෙකක් පැවැත් වූ අතර එහි දී සිදු කරන ලද ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ.

- i. දෙපාර්තමේන්තු අවදානම් ලේඛන (Departmental Risk Registers) සමාලෝචනය කර මෙහෙයුම් අවදානම් අවම කිරීම කඩිනම් කිරීම සඳහා මුදල් මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

* 2023.11.14 දින සිට බල පැවැත්වෙන පරිදි මුදල් මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්විය.

අමතර තොරතුරු

පාලනය

අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය

මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය

මූල්‍ය ප්‍රකාශ

- ii. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සමස්ත මෙහෙයුම් අවදානම් පැතිකඩ (Operational Risk Profile of CBSL) සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම සහ ඒ හරහා නිම කරන ලද වාර්තාව මුදල් මණ්ඩල අනුමැතිය සඳහා නිර්දේශ කරන ලදී.
- iii. අවදානම් අභිරුචි රාමුව (Risk Appetite Framework) ක්‍රියාත්මක කිරීම. (මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි රාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව සිදු කළ අධ්‍යයන වාර්තාව සමාලෝචනය කළ අතර මේ පිළිබඳව සංකල්ප පත්‍රිකාව (Concept Paper) මුදල් මණ්ඩලය වෙත යොමු කරන ලදී).
- iv. මානව සම්පත් හා තොරතුරු තාක්ෂණයට අදාළ අවදානම් සඳහා ප්‍රධාන අවදානම් දර්ශක (Key Risk Indicators) සකස් කිරීම සිදු කරන ලදී.
- v. සිදුවීම් වාර්තාකරණ පද්ධතිය (Incident Reporting System) හරහා වාර්තා කරන ලද සිදුවීම් සමාලෝචනය කරන ලදී.
- vi. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන අරමුදල්වල (ජාත්‍යන්තර සංචිත (International Reserves), අභ්‍යන්තර ආයෝජන අරමුදල් (Internal Investment Fund) සහ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (Employees' Provident Fund) අවදානම් සහ අනුකූලතා යාවත්කාලීන කිරීම් සමාලෝචනය කරන ලද අතර, අදාළ ආයෝජන නිර්දේශිත පරාමිතීන් තුළ පවතින බව සහතික කරන ලදී.
- vii. අභ්‍යන්තර ආයෝජන අරමුදල් සහ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සඳහා ස්ථවිච්ඡා දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණය (Domestic Debt Optimization) සහ මහ බැංකු ශේෂ පත්‍රය මත පැන නගින ණය අවදානමෙහි බලපෑම සමාලෝචනය කිරීම සිදුකරන ලදී.

ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන්

(2024 මාර්තු 31 දිනට)

අධිපතිතුමා/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී		
ආචාර්ය පී. නන්දලාල් විරසිංහ		
නියෝජ්‍ය අධිපතිවරු		
ටී. එම්. ජේ. වයි. පී. ප්‍රනාන්දු මිය <small>ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය අධිපති</small>	කේ. එම්. එම්. සිරිවර්ධන මහතා <small>(මුදල්, ආර්ථික ස්ථායීකරණ සහ ජාතික ප්‍රතිපත්ති අමාත්‍යාංශයේ රාජකාරී සඳහා මුදා හැර ඇත)</small>	කේ. එම්. ඒ. එන්. දුටුගල මිය
සහකාර අධිපතිවරු		
ජේ. පී. ආර්. කරුණාරත්න මහතා	ඒ. ඒ. එම්. තසීම් මහතා <small>පාලක මණ්ඩලයේ සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලයේ ලේකම්</small>	කේ. ජී. පී. සිරිකුමාර මහතා <small>ප්‍රධාන අනුකූලතා නිලධාරී</small>
සී. පී. එස්. ධර්මා මහතා	ආචාර්ය සී. අමරසේකර මහතා	ඩබ්. ඒ. දිල්ලාන්ගිණි මිය
ආචාර්ය පී. කේ. ජී. හරිස්චන්ද්‍ර <small>(ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ රාජකාරී සඳහා මුදා හැර ඇත.)</small>	ඩී. එස්. ඩබ්. සමරතුංග මිය <small>(පාලක මණ්ඩලයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්)</small>	ටී. එච්. මොහොමඩ් මිය
ආර්. ඩී. ටී. ගුණසේකර මිය		
දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන්		
බැංකු අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව		
ආර්. ආර්. එස්. ද සිල්වා <small>ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂ</small>	එස්. කැට්ටල මිය <small>අතිරේක අධ්‍යක්ෂ</small>	එස්. ජී. එස්. ඩී. ජයසේකර මහතා <small>අතිරේක අධ්‍යක්ෂ</small>
බැංකු විදු පියෙස		
ආචාර්ය ඊ. ඩබ්. කේ. ජේ. ඩී. ඇහැළේපාල <small>අධ්‍යක්ෂ</small>		
සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව		
පී. ඩී. පී. ඩී. ජයතිලක මහතා <small>අධ්‍යක්ෂ</small>	එම්. කේ. ජයවර්ධන මිය <small>අතිරේක අධ්‍යක්ෂ</small>	
ව්‍යවහාර මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව		
පී. ඩී. ආර්. දයානන්ද මහතා <small>අධිකාරී</small>	ඩී. ඒ. එම්. ඒ. එල්. ඩී. දිගල මහතා <small>අතිරේක අධිකාරී</small>	එම්. සී. ඩී. ද සිල්වා මහතා <small>අතිරේක අධිකාරී</small>
විදේශ විනිමය දෙපාර්තමේන්තුව		
ඒ. පී. ලියනපට්ටි මිය <small>අධ්‍යක්ෂ</small>	ඩබ්ලිව්. එස්. ප්‍රසන්න මහතා <small>අතිරේක අධ්‍යක්ෂ</small>	

අමතර තොරතුරු
 පාලනය
 අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
 මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
 මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ

බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

ආර්. එම්. සී. එච්. කේ. ජයසිංහ මිය
අධ්‍යක්ෂ

වී. ඊ. අයි. ඩබ්ලිව්. විරසිංහ මිය
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

තැන්පතු රක්ෂණ හා නිරාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව

ඩී. ආර්. කරුණාරත්න මිය
අධ්‍යක්ෂ

දේශීය මෙහෙයුම් කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව

ආචාර්ය ආර්. ඒ. ඒ. පෙරේරා
අධ්‍යක්ෂ

කේ. එස්. ඒ. කේ. සේනානායක
මහතා
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

ටී. එම්. යූ. කේ. තෙන්නකෝන් මිය
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

ආචාර්ය එස්. ජයවර්ධන මිය
අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය එල්. ආර්. සී. පත්ඛේරිය
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල දෙපාර්තමේන්තුව

ඩී. එල්. නිහාල් මහතා
අධිකාරී

එස්. එම්. එල්. සිරිවර්ධන මිය
අතිරේක අධිකාරී

ආර්. එම්. ඩී. සී. එම්.
රාජපක්ෂ මිය
අතිරේක අධිකාරී

පහසුකම් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව

ආර්. එම්. ජයවර්ධන මහතා
අධ්‍යක්ෂ

එස්. කේ. පී. විතාරණ මහතා
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

මූල්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව

ඩී. එස්. එල්. සිරිමාන්න මිය
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී

කේ.පී.කේ. විරසේකර මිය
අතිරේක ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී

මූල්‍ය පාරිභෝගික සම්බන්ධතා දෙපාර්තමේන්තුව

ජේ. ඩී. එස්. ජේ. නානායක්කාර මහතා
අධ්‍යක්ෂ

මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය

ආචාර්ය ඩබ්. පී. එස්. එස්. ජේ. කීර්තිරත්න මිය
අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය එච්. පී. ඒ. අයි. ආර්යසිංහ
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

මානව සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව

ඩබ්. පී. ප්‍රනාන් මහතා
අධ්‍යක්ෂ

ආර්. කේ. පී. එම්. වරකාගොඩ මිය
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

තොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව		අමතර තොරතුරු
එච්. එම්. පී. ඩී. හේරත් මහතා අධ්‍යක්ෂ	සී. සී. ගමගේ මහතා අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	
ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව		අමතර තොරතුරු
ආචාර්ය සී. එස්. ටී. වානගුරු මෙනෙවිය අධ්‍යක්ෂ	එස්. ඔබේසේකර මහතා අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	
අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුව		පාලනය
ඩී. කේ. මායාදුන්න මිය ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක		
නීති දෙපාර්තමේන්තුව		
ආචාර්ය ඒ. ඒ. අයි. එන්. චක්‍රමසිංහ මිය අධ්‍යක්ෂ		අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
සාර්ව විචක්ෂණතා අධ්‍යයන දෙපාර්තමේන්තුව		
ආචාර්ය ඩී. එච්. පී. කේ. තිලකචර අධ්‍යක්ෂ	ආචාර්ය එල්. ශ්‍රීධරන් අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	
ගෙවීම් සහ පියවීම් දෙපාර්තමේන්තුව		අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
කේ. ඩී. කේ. අල්විස් මහතා අධ්‍යක්ෂ	එස්.එම්. විමලසූරිය මෙනෙවිය අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	
ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචන හා නිරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව		මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
ඩබ්. එල්. එස්. ඩබ්. ජයසුන්දර මිය අධ්‍යක්ෂ		
රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව		
එන්. ඩී. වයි. සී. විරසිංහ මහතා අධිකාරී		මුදල් ප්‍රකාශ
ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව		
පී. සී. ඒ. ආරියදාස මහතා අධ්‍යක්ෂ		
අවදානම් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව		මුදල් ප්‍රකාශ
ඩබ්ලිව්. ආර්. එම්. කේ. ප්‍රනාන්දු මහතා අධ්‍යක්ෂ		

ලේකම් දෙපාර්තමේන්තුව	
කේ. එන්. එන්. එම්. ඛණ්ඩාර මිය ලේකම්	ඩබ්. එම්. ප්‍රියංකර මහතා අතිරේක ලේකම්
ආරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	
ඒ. ජේ. අමරසිංහ මහතා අධ්‍යක්ෂ	එම්. ඩී. එස්. එන්. ගුණතිලක මහතා අතිරේක අධ්‍යක්ෂ
කාර්යමණ්ඩල සේවා කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව	
ජේ. එම්. අමර මහතා අධ්‍යක්ෂ	
සංඛ්‍යාත දෙපාර්තමේන්තුව	
ආචාර්ය එච්. කේ. ජේ. ඒකනායක මිය අධ්‍යක්ෂ	ඩී. ජී. ඩී. අයි. ඒකනායක මිය අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

කමිටුව	කාර්යය	සාමාජිකයින්
මුදල් ප්‍රතිපත්ති කමිටුව	<p>සාර්ව ආර්ථික වර්ධනයන් සහ පුරෝකථන ඇගයීම.</p> <p>මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය සඳහා ඉදිරි මුදල් ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශයන් ඇතුළත් නිර්දේශ සකස් කිරීම.</p>	<p>මහ බැංකු අධිපති (සභාපති),</p> <p>සියලුම නියෝජ්‍ය අධිපතිවරු</p> <p>ආර්ථික පර්යේෂණ, සංඛ්‍යාන, දේශීය මෙහෙයුම් කටයුතු, ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කටයුතු සහ බැංකු අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු භාර සහකාර අධිපතිවරු</p> <p>ආර්ථික පර්යේෂණ, සංඛ්‍යාන, දේශීය මෙහෙයුම් කටයුතු, ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුවල අධ්‍යක්ෂවරු</p> <p>ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදල් හා බැංකු අංශය අධීක්ෂණය කරන අතිරේක අධ්‍යක්ෂ</p>
මූල්‍ය පද්ධති අධීක්ෂණ කමිටුව	<p>මූල්‍ය පද්ධතියට බලපාන, හඳුනාගත් පද්ධතිමය අවදානම් ගොඩනැගීම අවම කිරීම සඳහා සාර්ව විචක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය අධ්‍යයනය කිරීම.</p> <p>සාර්ව විචක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධීකරණය කිරීම.</p> <p>2023 අංක 16 දරණ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතේ 69 වැනි වගන්තිය යටතේ මහ බැංකුවේ යෝජනාවක් මත, හඳුනාගත් අවදානමකට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ අදාළ රාජ්‍ය බලධාරීන්ට සහ මූල්‍ය අංශ බලධාරීන්ට නිර්දේශ නිකුත් කිරීම සහ අවශ්‍ය යැයි හැඟේ නම් එම නිර්දේශ ප්‍රසිද්ධියට පත් කිරීම.</p> <p>එම නිර්දේශයන්ට දක්වන අනුකූලතාව අධීක්ෂණය කිරීම.</p>	<p>මහ බැංකු අධිපති (සභාපති)</p> <p>සාර්ව විචක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති, නියාමනය සහ අධීක්ෂණය භාර මහ බැංකුවේ නියෝජ්‍ය අධිපති/වරු</p> <p>භාණ්ඩාගාර ලේකම් විසින් නම් කළ භාණ්ඩාගාරයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්වරයෙක්</p> <p>ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ නියාමන කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, මහ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් පත් කළ හැකි තවත් පුද්ගලයෙකු</p>
ආයතනික කළමනාකරණ කමිටුව	<p>බැංකුවේ මානව ප්‍රාග්ධන තරගකාරීත්වය සහ තිරසාරභාවය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන ප්‍රතිපත්ති යෝජනා සම්බන්ධ නිර්දේශ පාලක මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කිරීම.</p> <p>ආයතනික කාර්යයන් සම්බන්ධ ගැටලු විසඳීම.</p>	<p>මහ බැංකු අධිපති (සභාපති)</p> <p>සියලුම නියෝජ්‍ය අධිපතිවරු</p> <p>සියලුම සහකාර අධිපතිවරු</p>
පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්ව කමිටුව	<p>ආර්ථිකයේ මුදල් සහ මූල්‍ය අංශවල සමස්ත ආර්ථික වර්ධනයන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ ආර්ථිකයේ ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ පෞද්ගලික අංශයේ සහ විද්වතුන්ගේ අදහස් සහ අපේක්ෂා මෙම කමිටුව විසින් ඉදිරිපත් කරයි. තවද, මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව ආර්ථිකයේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දැක්ම අනුව අදහස් දැක්වීම මෙම කමිටුව වෙතින් අපේක්ෂා කරන අතර එමඟින් වඩාත් උපදේශනාත්මක ආකාරයකින් දැනුම්වත් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමට මහ බැංකුවට හැකි වේ.</p>	<p>මුදල් ප්‍රතිපත්තිය, සාර්ව ආර්ථිකය සහ මූල්‍ය පද්ධතිය පිළිබඳ විශේෂඥ දැනුමක් සහිත කීර්තිමත් වෘත්තිකයින්, විද්වතුන් සහ පෞද්ගලික අංශයේ ප්‍රවීණයන් ඇතුළත් බාහිර පාර්ශ්වකරුවන් පිරිසක්</p>

අමතර තොරතුරු
පාලනය
අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය
මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
මූල්‍ය ප්‍රකාශ

කමිටුව	කාර්යය	සාමාජිකයින්
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතා කමිටුව</p>	<p>මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව සහ සහ කම්පනවලට මුහුණ දීමේ හැකියාව සුරක්ෂිත කිරීම.</p> <p>පද්ධතිමය අවදානම් පිළිබඳ පරිපූර්ණ ඇගයීම්.</p> <p>මූල්‍ය ස්ථාවරත්වයට ඇති විය හැකි තර්ජන අවම කිරීම සඳහා ඉදිරිගාමී පියවරයන් සැලසුම් කිරීම.</p> <p>මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතා කමිටුවට අදාළ අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් සිදු කිරීම.</p> <p>මූල්‍ය පද්ධතියේ විශ්වසනීයත්වය සහ ශක්තිමත් බව පිළිබඳ මහජන විශ්වාසය තහවුරු කිරීම.</p>	<p>මූල්‍ය අංශයේ නියාමනය සහ අධීක්ෂණය භාර නියෝජ්‍ය අධිපති (සභාපති)</p> <p>ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති උපදේශනය සහ ධාරිතා ගොඩනැගීම සහ සහාය</p> <p>භාර නියෝජ්‍ය අධිපති</p> <p>සාර්ව විචක්ෂණතා අධ්‍යයන, බැංකු අධීක්ෂණ, බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන අධීක්ෂණ, ආර්ථික පර්යේෂණ, විදේශ විනිමය, ගෙවීම් සහ පියවීම්, සංඛ්‍යාන, ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කටයුතු, දේශීය මෙහෙයුම් කටයුතු, තොරතුරු තාක්ෂණ, රාජ්‍ය ණය, තැන්පතු රක්ෂණ සහ නිරාකරණ, නීති සහ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය යන දෙපාර්තමේන්තු භාර සහකාර අධිපතිවරුන් සහ එම දෙපාර්තමේන්තුවල ප්‍රධානීන්</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">වෙළෙඳපොළ මෙහෙයුම් කමිටුව</p>	<p>මුදල් ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය විසින් ගන්නා ලද වත්මන් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට අනුකූලව බර්ත සාමාන්‍ය ඒකෂණ මුදල් අනුපාතිකය අපේක්ෂිත මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා විවට වෙළෙඳපොළ මෙහෙයුම් කටයුතුවල දිශානතිය, සංයුතිය සහ ප්‍රමාණය දිනපතා තීරණය කිරීම මගින් අන්තර් බැංකු මුදල් වෙළෙඳපොළෙහි රුපියල් ද්‍රවශීලතාව කළමනාකරණය කිරීම.</p> <p>අධිපතිතුමාගේ උපදෙස්වලට අනුගත වෙමින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළෙහි විනිමය අනුපාතික කළමනාකරණ මෙහෙයුම් කටයුතු සම්බන්ධයෙන් දිනය තුළ ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ගවලට අදාළ නිර්දේශ සැපයීම.</p>	<p>ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති උපදේශන අංශය භාර නියෝජ්‍ය අධිපති (සභාපති),</p> <p>ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව භාර සහකාර අධිපති (උප සභාපති),</p> <p>ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කටයුතු සහ දේශීය මෙහෙයුම් කටයුතු දෙපාර්තමේන්තු භාර සහකාර අධිපතිවරු,</p> <p>ආර්ථික පර්යේෂණ, ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කටයුතු සහ දේශීය මෙහෙයුම් කටයුතු දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන්</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ජාතික ගෙවීම් කටුන්සිලය</p>	<p>2005 අංක 28 දරන ගෙවීම් සහ පියවීම් පද්ධති පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමට, පරිපාලනය කිරීමට සහ බලාත්මක කිරීමට මහ බැංකුවට සහාය වීම.</p> <p>මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව සඳහා පහසුකම් සැලසීම.</p> <p>මහජන උද්යෝගිතාව හා සම්බන්ධ අනෙකුත් අංශ වැඩිදියුණු කිරීම (හරගකාරිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා ගෙවීම් පද්ධති භාවිතය ආරක්ෂා කිරීම).</p> <p>ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගෙවීම්, නිෂ්කාගන සහ පියවීම් පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා මග පෙන්වීම සහ නායකත්වය සැපයීම.</p> <p>ගෙවීම් සඳහා නවීන ක්‍රම සහ තාක්ෂණයන් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම.</p> <p>ගෙවීම් පද්ධතියේ විකාශයේ සහ ගෙවීම් සේවාවලට අදාළ ප්‍රතිපාදන සම්බන්ධයෙන් සියලුම සහභාගිවන්නන් අතර සහයෝගිතාව ඇති කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම.</p>	<p>ගෙවීම් සහ පියවීම් දෙපාර්තමේන්තුව භාර නියෝජ්‍ය අධිපති (සභාපති)</p> <p>ගෙවීම් සහ පියවීම් සහ තොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු භාර සහකාර අධිපතිවරු සහ අනෙකුත් අදාළ දෙපාර්තමේන්තුවල ප්‍රධානීන්</p> <p>බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, ලංකාපේ (පොදු) සමාගම, ශ්‍රී ලංකා බැංකු සංගමය, සීමාසහිත ලංකා මූල්‍ය සේවා කාර්යාංශය, ශ්‍රී ලංකා ණය තොරතුරු කාර්යාංශය, කොළඹ කොටස් හුවමාරුව, මුදල් අමාත්‍යාංශයේ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, ගෙවීම් කාඩ්පත් සංගමය, ශ්‍රී ලංකා විදේශ විනිමය සංගමය, ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් සහ විනිමය කොමිෂන් සභාව, ඩයලොග් ආසියාටා පීඑල්සී සහ මොබිටෙල් (පොදු) සමාගම, බැංකු ප්‍රධාන තොරතුරු නිලධාරී සංසදය සහ ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන්ගේ සංගමය</p>

කමිටුව	කාර්යය	සාමාජිකයින්
තොරතුරු තාක්ෂණ අධීක්ෂණ කමිටුව	<p>බැංකුවේ අරමුණු සමඟ අනුගතවන පරිදි තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ රාමුවේ උපායමාර්ගික දිශානතිය සැලසුම් කිරීම සහ ඒ වෙනුවෙන් අනුකූල වීම.</p> <p>තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය භාවිතා වන ප්‍රධාන ව්‍යාපාර පද්ධති හඳුනා ගැනීම, සමාලෝචනය කිරීම, නිර්දේශ කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම.</p> <p>පවතින සම්පත් නිසි ලෙස වෙන් කිරීම, බෙදා හැරීම සහ ඵලදායී ලෙස භාවිතා කිරීම, සහතික කිරීම.</p> <p>තොරතුරු සන්නිවේදන හා තාක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි සමාලෝචනය හා නිර්දේශ කිරීම.</p>	<p>තොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව භාර නියෝජ්‍ය අධිපති (සභාපති)</p> <p>සියලුම සහකාර අධිපතිවරු</p>
ආයෝජන අධීක්ෂණ කමිටුව	<p>පුළුල් ආයෝජන තීරණ ගන්නා අතර ආයෝජන මාර්ගෝපදේශවලට අත්‍යවශ්‍යයෙන් අනුගත වීම තහවුරු කිරීම.</p> <p>ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ සැකසීමට අවශ්‍ය තොරතුරු සම්පාදනය සහ ඒවා සමාලෝචනය කිරීම.</p> <p>පාලක මණ්ඩලයේ උපාය මාර්ගික තීරණ, මෙහෙයුම් නියෝග බවට පරිවර්තනය කිරීම.</p> <p>අරමුදල් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තු මගින් සිදු කරනු ලබන ආයෝජන කටයුතු අධීක්ෂණය කිරීම.</p> <p>නව නිකුත් කරන්නන්/ප්‍රති පාර්ශවයන් අනුමත කිරීම සහ ආයෝජන කාර්ය සාධනය, අවදානම් සහ අනුකූලතාව අධීක්ෂණය කිරීම.</p> <p>විශේෂයෙන් අපේක්ෂිත සීමාවන් ඉක්මවා කටයුතු කිරීමට සිදුවීම වැනි අනපේක්ෂිත අවස්ථාවල දී ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශවලට සිදු කළ යුතු වෙනස්වීම් නිර්දේශ කිරීම.</p> <p>මහ බැංකුවේ ආයෝජන පරිචයන්ගේ විශ්වසනීයත්වය සහ ඵලදායී බව තහවුරු කිරීම.</p>	<p>නියෝජ්‍ය අධිපති (සභාපති), ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇති පරිදි අදාළ දෙපාර්තමේන්තු භාර සහකාර අධිපතිවරු</p> <p>නිරීක්ෂකවරු: අදාළ දෙපාර්තමේන්තුවල ප්‍රධානීන් සහ ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී</p>

අමතර තොරතුරු
පාලනය
අත්‍යන්තර කළමනාකරණය
මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය
මූල ප්‍රකාශ

කමිටුව	කාර්යය	සාමාජිකයින්
<p>මූල්‍ය නොවන අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව</p>	<p>මහ බැංකුවේ මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා යෝග්‍ය රාමුවක් ක්‍රියාත්මක බව සහතික කිරීම සහ පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුව වෙත ඒ බව නිර්දේශ කිරීම.</p> <p>මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවේ ගුණාත්මකභාවය, විශ්වසනීයත්වය සහ ඵලදායීතාව සමාලෝචනය කිරීම සහ ඇගයීම.</p> <p>මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද රාමුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව තුළ ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාවට නංවා ඇති බවත්, සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් විසින් එය හොඳින් අවබෝධ කරගෙන ඇති බවත් තහවුරු කිරීම.</p> <p>මහ බැංකුවේ මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම් වාර්තාකරණය අධීක්ෂණය කිරීම.</p> <p>පවතින සහ ඇති විය හැකි මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම්/සිදුවීම් සමාලෝචනය කිරීම, ඊට අදාළ පිළියම්වල යෝග්‍යතාව නිර්ණය කිරීම සහ ඒවා මහ බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය පිළියෙළ කිරීමෙන් අනතුරු ව එයට අනුකූල වන බව තහවුරු කිරීම.</p> <p>තනි දෙපාර්තමේන්තුවක විෂය පථය යටතට නොවැටෙන, සමස්ත බැංකුව කෙරෙහිම බලපෑමක් ඇති කළ හැකි මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම් සමාලෝචනය කිරීම.</p> <p>උපායමාර්ගික වැදගත්කමකින් යුත් මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම් පිළිබඳව පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුව හරහා පාලක මණ්ඩලයට වාර්තා කරන ලද බව තහවුරු කිරීම.</p> <p>ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව තුළ මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම් පිළිබඳව දැනුම්වත් කිරීම් සිදු කළ බව තහවුරු කිරීම.</p> <p>මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා අවදානම් කළමනාකරණයට අවශ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල කුසලතා වර්ධනය සඳහා ප්‍රමාණවත් පහසුකම් සපයන ලද බව තහවුරු කිරීම.</p> <p>මහ බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය පිළියෙළ කිරීම අධීක්ෂණය කර පාලක මණ්ඩල අවදානම් අධීක්ෂණ කමිටුවේ සමාලෝචනය සඳහා එම ප්‍රකාශය නිර්දේශ කිරීම.</p>	<p>පාලක මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද නියෝජ්‍ය අධිපති (සභාපති), සියලුම නියෝජ්‍ය අධිපතිවරු සහ සහකාර අධිපතිවරු, ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී සහ ප්‍රධාන අනුකූලතා නිලධාරී</p> <p>නිරීක්ෂකයින්: ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක</p>

ප්‍රකාශන සහ දැන්ව බෙදා හැරීම

ආර්ථික සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

- වාර්ෂික වාර්තාව 2022: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
- මුදල් ප්‍රතිපත්ති වාර්තාව: ජූලි 2023
- මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතා විවරණය 2023
- මූල්‍ය සාධනීය දර්ශක (2වන සහ 3වන කාර්තු - 2023)
- ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ පත්‍රිකාව

සංඛ්‍යානමය ප්‍රකාශන

- ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හා සමාජ සංඛ්‍යාන 2023: XLV වන වෙළුම
- ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ආර්ථික දත්ත 2023: XLVI වන වෙළුම
- ගෙවීම් විවරණිකාව: කාර්තුමය ප්‍රකාශන

වාර ප්‍රකාශන

- සටහන: කාර්තුමය ප්‍රකාශන
- නිවිස් සර්වේ: කාර්තුමය ප්‍රකාශන
- වෛස්පහම්: කාර්තුමය ප්‍රකාශන

වෙනත් ප්‍රකාශන

- වාර්ෂික වාර්තාව 2022: ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය
- මුදල් විශුද්ධිකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ ජාතික අවදානම ඇගයීම 2021/2022
- අර්ධ වාර්ෂික සංඛ්‍යාලේඛන 2023 ජුනි 30 දිනට: ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය

දැනුවත් කිරීමේ ප්‍රකාශන

- මූල්‍ය වංචා: සැනසුම සොයා වැනසෙමු ද?
- ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය ආයතන සඳහා හරිත මූල්‍යය
- මූල්‍ය සාක්ෂරතාව පිළිබඳ ළමා පොත් පිංච

දැන්ව සහ තොරතුරු බෙදා හැරීම

- “දත්ත පුස්තකාලය” නමින් හැඳින්වෙන මූර්ත, මුදල්, විදේශීය, මූල්‍ය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශ පිළිබඳ මංගත දත්ත පද්ධතිය
- සාර්ව ආර්ථික විචල්‍යයන් පිළිබඳ ආර්ථික දර්ශක
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ගෙන ඇති නියාමන ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ව මහජනතාව දැනුවත් කිරීමට පවත්වනු ලබන මාධ්‍ය හමු, මහජනතාව වෙත කෙරෙන දැන්වීම් සහ මාධ්‍ය නිවේදන
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන පණිවුඩ මහජනතාව වෙත ලබා දෙන මුද්‍රිත, ඉලෙක්ට්‍රොනික සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය වැඩසටහන්
- මහජනතාවට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමග තත්කාලීන පදනමක් මත සම්බන්ධ වීමට ඉඩ සලසමින්, ඩිජිටල් මාධ්‍ය ඔස්සේ ප්‍රධාන අවස්ථා/සාකච්ඡා සජීවී ලෙස විකාශය කිරීම

අමතර තොරතුරු

පාලනය

අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය

මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය

මූල්‍ය ප්‍රකාශ

ප්‍රාදේශීය කාර්යාල

ප්‍රාදේශීය කාර්යාල

ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය - මාතර

තැ.පෙ. 35, අනගාරික ධර්මපාල මාවත,
මාතර
දුරකථන අංකය : 041 2222269
ෆැක්ස් : 041 2222719
විද්‍යුත් තැපෑල : romatara@cbsl.lk

ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය - අනුරාධපුරය

තැ.පෙ. 02, අදියර 01,
අනුරාධපුරය
දුරකථන අංකය : 025 2222024
ෆැක්ස් : 025 2225689
විද්‍යුත් තැපෑල : roapura@cbsl.lk

ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය - මාතලේ

නො. 805, ත්‍රිකුණාමල විදිය,
මණ්දන්ඩාවෙල,
මාතලේ.
දුරකථන අංකය : 066 2222167
ෆැක්ස් : 066 2222175
විද්‍යුත් තැපෑල : romatale@cbsl.lk

ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය - ත්‍රිකුණාමලය

නො. 103, තැපැල් කාර්යාල පාර,
ත්‍රිකුණාමලය.
දුරකථන අංකය : 026 2226965
ෆැක්ස් : 026 2226967
විද්‍යුත් තැපෑල : po-ep@cbsl.lk

ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය - කිලිනොච්චිය

අරිචියල් නගර,
කිලිනොච්චිය.
දුරකථන අංකය : 021 2285912
ෆැක්ස් : 021 2285911
විද්‍යුත් තැපෑල : rokn@cbsl.lk

ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය - නුවරඑළිය

නො. 84, බදුල්ල පාර,
නුවරඑළිය.
දුරකථන අංකය : 052 2235439
ෆැක්ස් : 052 2224294
විද්‍යුත් තැපෑල : rone@cbsl.lk

මහ බැංකුව විසින් නියාමනය සහ අධීක්ෂණය කරනු ලබන ආයතන (2024 මාර්තු 31 දිනට)

බලයලත් මූල්‍ය ආයතන

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු

1. අමානා බැන්ක් පීඑල්සී	13. පූන් ඒපීයා බැන්කිනග් කෝපරේෂන් පීඑල්සී
2. ඉන්දියන් ඕවරසීස් බැන්ක්	14. බැන්ක් ඔෆ් චයිනා ලිමිටඩ්
3. ඉන්දියන් බැන්ක්	15. මහජන බැංකුව
4. එම් සී බී බැන්ක් ලිමිටඩ්	16. යූනියන් බැන්ක් ඔෆ් කලම්බු පීඑල්සී
5. කාර්ගිල්ස් බැන්ක් පීඑල්සී	17. ලංකා බැංකුව
6. කොමර්ෂල් බැන්ක් ඔෆ් සිලෝන් පීඑල්සී	18. ස්ටැන්ඩර්ඩ් චාර්ටරඩ් බැන්ක්
7. ඩී එෆ් සී සී බැන්ක් පීඑල්සී	19. ස්ටේට් බැන්ක් ඔෆ් ඉන්දියා
8. ඩොයිෂ් බැන්ක් ඒජ්	20. සම්පත් බැන්ක් පීඑල්සී
9. ද් හොංකොං ඇන්ඩ් ෂැන්හයි බැන්කිනග් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ්	21. සිටිබැන්ක්, එන්.ඒ.
10. නැෂනල් ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පීඑල්සී	22. සෙලාන් බැන්ක් පීඑල්සී
11. නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැන්ක් පීඑල්සී	23. හබ්බි බැන්ක් ලිමිටඩ්
12. පබ්ලික් බැන්ක් බර්හාඩ්	24. හැටන් නැෂනල් බැන්ක් පීඑල්සී

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු

1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	4. ශ්‍රී ලංකා නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථා බැංකුව
2. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	5. ශ්‍රී ලංකා සේවිනග්ස් බැන්ක් ලිමිටඩ්
3. රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව	6. සණස ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පීඑල්සී

විදේශ බැංකු නියෝජිත කාර්යාල

1. අයි සී අයි සී අයි බැන්ක් ලිමිටඩ්	3. ජේ පී මෝගන් චේස් බැන්ක් එන්ඒ
2. එම් යූ එෆ් ජී බැන්ක් ලිමිටඩ්	

අමතර තොරතුරු

සාමාන්‍ය

අත්‍යන්තර කළමනාකරණය

මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය

මූල්‍ය ප්‍රකාශ

බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම්

1. අබාන්ස් ගිනුමක් පිළිබඳ (අ)	18. මර්කන්ටයිල් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස් ඇන්ඩ් ගිනුමක් පිළිබඳ
2. ඇසට්ලයින් ගිනුමක් ලිමට්ට්	19. මර්චන්ට් බැන්ක් ඔෆ් ශ්‍රී ලංකා ඇන්ඩ් ගිනුමක් පිළිබඳ
3. ඇසෝසියේට්ට් මෝටර් ගිනුමක් කම්පැනි පිළිබඳ	20. මල්ට් ගිනුමක් පිළිබඳ (ඇ)
4. ඊටීඅයි ගිනුමක් ලිමට්ට් (ආ)	21. මහින්දා අයිඩියල් ගිනුමක් ලිමට්ට්
5. එච්එන්බී ගිනුමක් පිළිබඳ	22. යූබී ගිනුමක් කම්පැනි ලිමට්ට් (ඉ)
6. එල්බී ගිනුමක් පිළිබඳ	23. ඊඑච් පීර්ස් ගිනුමක් ලිමට්ට් (ඊ)
7. එල්ඕඑල්බී ගිනුමක් පිළිබඳ	24. ලංකා ක්‍රෙඩිට් ඇන්ඩ් බිස්නස් ගිනුමක් පිළිබඳ
8. එලයන්ස් ගිනුමක් කම්පැනි පිළිබඳ	25. වැලිබල් ගිනුමක් පිළිබඳ
9. එස්එම්බී ගිනුමක් පිළිබඳ	26. සර්වෝදය ඩිවලොප්මන්ට් ගිනුමක් පිළිබඳ
10. ඒඑම්බීබීලී කැපිටල් ලීසිං ඇන්ඩ් ගිනුමක් පිළිබඳ	27. සියපත ගිනුමක් පිළිබඳ
11. ඒෂියා ඇසෙට් ගිනුමක් පිළිබඳ	28. සිංගර් ගිනුමක් (ලංකා) පිළිබඳ
12. ඔරියන්ට් ගිනුමක් පිළිබඳ	29. සීටිසන්ස් ඩිවලොප්මන්ට් බිස්නස් ගිනුමක් පිළිබඳ
13. කොමර්ෂල් ක්‍රෙඩිට් ඇන්ඩ් ගිනුමක් පිළිබඳ	30. සෙංකඩගල ගිනුමක් පිළිබඳ
14. ඩයලොග් ගිනුමක් පිළිබඳ	31. සෙන්ට්‍රල් ගිනුමක් කම්පැනි පිළිබඳ
15. නේෂන් ලංකා ගිනුමක් පිළිබඳ (ඇ)	32. සීබීසී ගිනුමක් ලිමට්ට්
16. පීඑම්එෆ් ගිනුමක් පිළිබඳ	33. සොෆ්ට්ලොජික් ගිනුමක් පිළිබඳ (උ)
17. පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ගිනුමක් පිළිබඳ	34. ගින්ට්‍රෙක්ස් ගිනුමක් ලිමට්ට්

ලියාපදිංචි කල්බදු මූල්‍යකරණ ආයතන

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු

1. අමානා බැන්ක් පිළිබඳ	7. පෑන් ඒෂියා බැන්කින් කෝපරේෂන් පිළිබඳ
2. එම්සීබී බැන්ක් ලිමට්ට්	8. යූනියන් බැන්ක් ඔෆ් කොළඹබෝ පිළිබඳ
3. කොමර්ෂල් බැන්ක් ඔෆ් සිලෝන් පිළිබඳ	9. ලංකා බැංකුව
4. ඩීඑෆ්සීබී බැන්ක් පිළිබඳ	10. සම්පත් බැන්ක් පිළිබඳ
5. නැෂනල් ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පිළිබඳ	11. සෙලෝන් බැන්ක් පිළිබඳ
6. නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැන්ක් පිළිබඳ	12. හැටන් නැෂනල් බැන්ක් පිළිබඳ

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු

13. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	15. ශ්‍රී ලංකා සේවිනස් බැන්ක් ලිමට්ට්
14. ශ්‍රී ලංකා නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථා බැංකුව	16. සණස ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පිළිබඳ

බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම්

17. අබාන්ස් ගිනුමක් පිළිබඳ (අ)	25. එස්එම්බී ගිනුමක් පිළිබඳ
18. ඇසට්ලයින් ගිනුමක් ලිමට්ට්	26. ඒඑම්බීබීලී කැපිටල් ලීසිං ඇන්ඩ් ගිනුමක් පිළිබඳ
19. ඇසෝසියේට්ට් මෝටර් ගිනුමක් කම්පැනි පිළිබඳ	27. ඒෂියා ඇසෙට් ගිනුමක් පිළිබඳ
20. ඊටීඅයි ගිනුමක් ලිමට්ට් (ආ)	28. ඔරියන්ට් ගිනුමක් පිළිබඳ
21. එච්එන්බී ගිනුමක් පිළිබඳ	29. කොමර්ෂල් ක්‍රෙඩිට් ඇන්ඩ් ගිනුමක් පිළිබඳ
22. එල්බී ගිනුමක් පිළිබඳ	30. ඩයලොග් ගිනුමක් පිළිබඳ
23. එල්ඕඑල්බී ගිනුමක් පිළිබඳ	31. නේෂන් ලංකා ගිනුමක් පිළිබඳ (ඇ)
24. එලයන්ස් ගිනුමක් කම්පැනි පිළිබඳ	32. පීඑම්එෆ් ගිනුමක් පිළිබඳ

33. පිපල්ස් ලිසිං ඇන්ඩ් ගිනුම් පිළිබඳව	42. සර්වෝදය ඩිවලොප්මන්ට් ගිනුම් පිළිබඳව
34. මර්කන්ටයිල් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස් ඇන්ඩ් ගිනුම් පිළිබඳව	43. සියපත ගිනුම් පිළිබඳව
35. මර්චන්ට් බැන්ක් ඔෆ් ශ්‍රී ලංකා ඇන්ඩ් ගිනුම් පිළිබඳව	44. සිංගර් ගිනුම් (ලංකා) පිළිබඳව
36. මල්ටි ගිනුම් පිළිබඳව (අ)ෆ්	45. සිටිසන්ස් ඩිවලොප්මන්ට් බිස්නස් ගිනුම් පිළිබඳව
37. මහින්දා අයිඩියල් ගිනුම් පිළිබඳව	46. සෙන්කඩගල ගිනුම් පිළිබඳව
38. යූබී ගිනුම් කමිපැනි ලිමිටඩ් (ඉ)	47. සෙන්ට්‍රල් ගිනුම් කමිපැනි පිළිබඳව
39. රිචඩ් පීරිස් ගිනුම් පිළිබඳව (ර්)	48. සීබීසී ගිනුම් පිළිබඳව
40. ලංකා ක්‍රෙඩිට් ඇන්ඩ් බිස්නස් ගිනුම් පිළිබඳව	49. සොෆ්ට්ලොජ්ක් ගිනුම් පිළිබඳව (උ)
41. වැලිබල් ගිනුම් පිළිබඳව	50. ගිනුම් පිළිබඳව

විශේෂිත කල්බදු මූල්‍යකරණ සමාගම

- 51. කෝපරේටිව් ලිසිං කමිපැනි ලිමිටඩ්

බලපත්‍රලාභී ක්ෂුද්‍රමූල්‍ය සමාගම්

1. දුම්බර මයික්‍රො ක්‍රෙඩිට් ලිමිටඩ්	3. ලක් ජය මයික්‍රො ගිනුම් පිළිබඳව
2. බෙරෙන්ඩිනා මයික්‍රො ඉන්වෙස්ට්මන්ට් කමිපැනි ලිමිටඩ්	4. සේජය මයික්‍රො ක්‍රෙඩිට් ලිමිටඩ්

- (අ) මෙම සමාගමට අවම මූලික ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය සමඟ අනුකූල වීමට සහ/හෝ ඒකාබද්ධකරණ වැඩපිළිවෙළට අනුගත වීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන්, 2023.10.18 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තැන්පතු මත සීමා පනවා ඇත. කෙසේ වෙතත්, සමාගම අවම ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අවශ්‍යතා අනුපාතයන්ට අනුකූලවී ඇත.
- (ආ) ඊටීඅයි ගිනුම් පිළිබඳව ආයතනයෙහි ඇවර කිරීමේ කටයුතු අධීකරණයේ අධීක්ෂණයට යටත්ව සිදු කරන ලෙස කොළඹ, වාණිජ මහාධිකරණය විසින් 2023.12.15 දින නියෝග කළේය. තවද, ඊටීඅයි ගිනුම් පිළිබඳව ඇවරකරු ලෙස එස් ජේ එම් එස් ඇසෝසියේට්ස්, 03 වන මහල, අංක 11, කාසල් පාර, කොළඹ 04 හි ජේරාඩ් ජ්‍යොන්තන් ඩේවිඩ් මහතා පත් කරන ලෙසද අධීකරණය නියෝග කළේය.
- (ඇ) මෙම සමාගමට නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සමඟ අනුකූල වීමට සහ/ හෝ ඒකාබද්ධකරණ වැඩපිළිවෙළට අනුගත වීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන්, 2022.08.30 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ණය දීම සහ තැන්පතු මත සීමා පැනවීමට, 2022.12.20 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පොරොන්දු නෝට්ටු හරහා මහජන මුදල් රැස් කිරීම නැවත්වීමට සහ 2023.09.13 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි මහජන මුදල් කුමන ආකාරයකින් හෝ භාර ගැනීම නැවත්වීමට කටයුතු කර ඇත.
- (ඈ) ඒකාබද්ධකරණ වැඩපිළිවෙළ යටතේ මෙම සමාගම එල්බී ගිනුම් පිළිබඳව සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීමේ ක්‍රියාවලියක පවතියි.
- (ඉ) 2023.09.11 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි යූබී ගිනුම් කමිපැනි ලිමිටඩ් හි නම යූබී ගිනුම් පිළිබඳව ලෙස වෙනස් කර ඇති අතර අවම මූලික ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් 2023.12.22 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තැන්පතු භාරගැනීම මත උපරිම සීමාවක් පනවා ඇත. කෙසේ වෙතත්, සමාගම අවම ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අවශ්‍යතා අනුපාතයන්ට අනුකූලවී ඇත.
- (ඊ) මෙම සමාගමට නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සමඟ අනුකූල වීමට සහ/ හෝ ඒකාබද්ධකරණ වැඩපිළිවෙළට අනුගත වීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන්, 2023.10.17 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තැන්පතු මත සීමා පනවා ඇත.
- (උ) මෙම සමාගමට නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සමඟ අනුකූල වීමට සහ/හෝ ඒකාබද්ධකරණ වැඩපිළිවෙළට අනුගත වීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන්, ණය ලබා දීම, තැන්පතු භාර ගැනීම සහ උපරිම පොලී අනුපාතිකය පිරිනැමීම මත සීමා පනවා ඇත. නව තැන්පතු භාර ගැනීම 2022.08.12 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි අත්හිටුවා ඇත. 2023.04.10 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වාණිජ පත්‍රිකා සහ ඒ හා සමාන ණය උපකරණ හරහා ණය ගැනීම් සඳහා උපරිම සීමාවක් පනවා ඇත.

බලයලත් ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් (2024 මාර්තු 31 දිනට)

1. අකියුටි සෙකියුරිටිස් ලිමිටඩ්	8. මහජන බැංකුව (ප්‍රාථමික අලෙවි නියෝජිත ඒකකය)
2. එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පැණි ලිමිටඩ්	9. ලංකා බැංකුව (ප්‍රාථමික අලෙවි නියෝජිත ඒකකය)
3. එන්ට්‍රස්ට් සෙකියුරිටිස් පී එල් සී (ඌ)	10. චෙල්න් ට්‍රස්ට් සෙකියුරිටිස් ලිමිටඩ්
4. කැපිටල් එලායන්ස් පී එල් සී	11. සම්පත් බැන්ක් පී එල් සී (ප්‍රාථමික අලෙවි නියෝජිත ඒකකය)
5. කොමර්ෂල් බැන්ක් ඔෆ් සිලෝන් පී එල් සී (ප්‍රාථමික අලෙවි නියෝජිත ඒකකය)	12. සෙලෝන් බැන්ක් පී එල් සී (ප්‍රාථමික අලෙවි නියෝජිත ඒකකය)
6. පරපෙවුචල් ට්‍රෙෂරිස් ලිමිටඩ් (එ)	13. ෆස්ට් කැපිටල් ට්‍රෙෂරිස් පී එල් සී
7. පෑන් ඒෂියා බැන්කින් කෝපරේෂන් පී එල් සී (ප්‍රාථමික අලෙවි නියෝජිත ඒකකය) (ඒ)	

- (ඌ) 2017.07.24 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා වන ප්‍රාථමික වෙන්දේසි කටයුතුවලට සහභාගී වීම අත්හිටුවීමට එන්ට්‍රස්ට් සෙකියුරිටිස් පීඑල්සී වෙත නියෝග කර ඇත. අනාරක්ෂිත ආයෝජකයෙකු විසින් මෙම සමාගම ණයහිමියන්ගේ ස්වේච්ඡාවෙන් ගණන් බේරා වසා දැමීම සඳහා වන ඉල්ලීමක් කරන ලද අතර අධිකරණය මගින් 2022.06.17 දින ගණන් බේරා වසා දැමීම සඳහා වන නියෝගය ලබා දෙන ලදී. කෙසේ වෙතත්, ගණන් බේරා වසා දැමීම සඳහා ගොනු කල නඩුව (CHC 83/2021/CO) වෙනත් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් විභාග වෙමින් පවතී.
- (එ) 2017.07.06 දින සිට ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවෙකු ලෙස ව්‍යාපාර කටයුතු කර ගෙන යෑම අත්හිටුවා ඇති අතර, මෙම අත්හිටුවීම 2024.07.05 දින දක්වා ක්‍රියාත්මක වේ.
- (ඒ) ප්‍රාථමික අලෙවි නියෝජිත ඒකකයේ ව්‍යාපාර සහ ක්‍රියාකාරකම් 2024.02.05 දින ප.ව.4.30 සිට මාස 06 ක කාලයක් සඳහා අත්හිටුවා ඇත

බලයලත් මුදල් තැරැවිකරණ සමාගම් (2024 මාර්තු 31 වැනි දිනට)

1. එම්චීඑස් මනි බ්‍රෝකර්ස් ලිමිටඩ්	6. බීඑම්ආර් මනි බ්‍රෝකර්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
2. එස්එම්බී මනි බ්‍රෝකර්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්	7. විෂ්වින් මනි ඇන්ඩ් එක්ස්චේන්ජ් බ්‍රෝකර්ස් ලිමිටඩ්
3. ජෝර්ජ් ස්ටුවර්ට් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්	8. සෙන්ට්‍රල් ෆොරෙක්ස් ඇන්ඩ් මනි බ්‍රෝකර්ස් ලිමිටඩ්
4. කැප්‍රොබෙන් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්	9. ෆස්ට් එලායන්ස් මනි බ්‍රෝකර්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
5. පිගට් වැල්මන් ඇන්ඩ් කම්පැනි (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්	

විදේශ විනිමය ගනුදෙනු කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙතින් අවසර ලත් ආයතන (2024 මාර්තු 31 දිනට)

බලපත්‍රලත් අලෙවිකරුවන්ගේ ලැයිස්තුව

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු

1. අමානා බැන්ක් පීඑල්සී	13. පෑන් ඒෂියා බැන්කින්ග් කෝපරේෂන් පීඑල්සී
2. ඉන්දියන් ඕවර්සීස් බැන්ක්	14. බැන්ක් ඔෆ් වයිනා ලිමිටඩ්
3. ඉන්දියන් බැන්ක්	15. මහජන බැංකුව
4. එම් සී බී බැන්ක් ලිමිටඩ්	16. යූනියන් බැන්ක් ඔෆ් කලම්බු පීඑල්සී
5. කාර්ගිල්ස් බැන්ක් පීඑල්සී	17. ලංකා බැංකුව
6. කොමර්ෂල් බැන්ක් ඔෆ් සිලෝන් පීඑල්සී	18. ස්ටැන්ඩර්ඩ් චාර්ටර්ඩ් බැන්ක්
7. ඩී එෆ් සී සී බැන්ක් පීඑල්සී	19. ස්ටේට් බැන්ක් ඔෆ් ඉන්දියා
8. ඩොයිෂ් බැන්ක් ඒජ්	20. සම්පත් බැන්ක් පීඑල්සී
9. ද හොංකොං ඇන්ඩ් ශ්‍රී ලංකා බැන්කින්ග් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ්	21. සිටිබැන්ක්, එන්.ඒ.
10. නැෂනල් ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පීඑල්සී	22. සෙලාන් බැන්ක් පීඑල්සී
11. නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැන්ක් පීඑල්සී	23. හබ්බ් බැන්ක් ලිමිටඩ්
12. පබ්ලික් බැන්ක් බර්හාඩ්	24. හැටන් නැෂනල් බැන්ක් පීඑල්සී

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු

25. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	26. සණස ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පීඑල්සී

පරිසීමිත වෙළෙඳුන්ගේ ලැයිස්තුව

විදේශ මුදල් මිල දී ගැනීමට සහ හුවමාරු කිරීමට අවසර ලබා දී ඇති බලපත්‍රලාභී මුදල් හුවමාරු ආයතන

1. අහිලාශ් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පෞද්.) සමාගම	17. ගෝල් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-වැලිගම
2. ආබ්දීන් මනි චේන්ජර්ස් (පෞද්.) සමාගම	18. ජායෙස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස් සීමාසහිත සමාගම
3. ආරියවංස එන්ටර්ප්‍රයිසස් (පෞද්.) සමාගම	19. ජෝර්ජ් මයිකල් හොල්ඩින්ස් (පුද්.) සමාගම
4. ඉන්ටර්නැෂනල් එක්ස්චේන්ජ් (පෞද්.) සමාගම	20. ඩේටා එක්ස්චේන්ජ් ඉන්ටර්නැෂනල් පුද්. සමාගම
5. එම්.පී. මනි චේන්ජර්ස් (පෞද්.) සමාගම	21. තෝමස් කුක් ලංකා (පුද්.) සමාගම-කලම්බු සිටි සෙන්ටර්
6. ඒෂියන් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	22. තෝමස් කුක් ලංකා (පුද්.) සමාගම-මහනුවර
7. කලම්බු මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 01	23. තෝමස් කුක් ලංකා (පුද්.) සමාගම-වත් ගෝල් ෆේස් සාප්පු සංකීර්ණය
8. කලම්බු මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 06	24. දයා ඕනරයිස්ඩ් මනි චේන්ජර් (පුද්.) සමාගම
9. කැපිටල් එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	25. දැවිගම ගෘහ (පුද්.) සමාගම
10. කේසර් එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	26. දේවී ෆොරෙක්ස් (පුද්.) සමාගම
11. ක්‍රවුන් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	27. නර්මතා ගෝල්ඩ් සෙන්ටර් (පුද්.) සමාගම-යාපනය
12. ග්ලෝබල් විලේජ් එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	28. නර්මතා ගෝල්ඩ් සෙන්ටර් (පුද්.) සමාගම-කිලිනොච්චි
13. ගෝල්ඩ් ලංකා ජුවලරි (පුද්.) සමාගම	29. නිව් නානාෂා (පුද්.) සමාගම
14. ගෝල්ඩන් මනි චේන්ජර් (පුද්.) සමාගම	30. නිව් රිගල්ස් මනි චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම
15. ගෝල් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-ගාල්ල	
16. ගෝල් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-ගාල්ල කොටුව	

අමතර තොරතුරු

සාමාන්‍ය

අභ්‍යන්තර කළමනාකරණය

මහ බැංකුවේ කාර්යභාරය

මූල්‍ය ප්‍රකාශ

31. පුෂ්පා මනි චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	42. රෝයල් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 01
32. ප්‍රසන්න මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 01*	43. රෝයල් මනි මාර්ට් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 01
33. ප්‍රසන්න මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 06*	44. රෝයල් මනි මාර්ට් (පුද්.) සමාගම-අලුත්ගම
34. බුලියන් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	45. වින්ඩ්සර් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම
35. මයුරි මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	46. වෙස්ටර්න් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම
36. මරුති මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 06	47. ස්විස් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 01
37. මරුති මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-යාපනය	48. ස්විස් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 06
38. මිලානෝ මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	49. සිටි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම
39. යුනික්ෂ් ගොරෙක්ස් (පුද්.) සමාගම	50. සෙන්ට්‍රල් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම
40. රිවිදු එන්ටර්ප්‍රයිසස් (පුද්.) සමාගම	51. ෂිෆාස් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම
41. රෝයල් මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම-කොළඹ 06	52. හයිෆා ට්‍රැවල්ස් ඇන්ඩ් ටූරිස් (පුද්.) සමාගම

විදේශ මුදල් මිලදී ගැනීමට, විකිණීමට සහ හුවමාරු කිරීමට අවසර ලබා දී ඇති බලපත්‍රලාභී මුදල් හුවමාරු ආයතන

1. අරුණා ජුවලරි (පුද්.) සමාගම	4. මෙට්‍රො ගොරෙක්ස් (පුද්.) සමාගම
2. ජුවෙල් ලංකා මනි එක්ස්චේන්ජ් (පුද්.) සමාගම	5. රවී ගොරෙක්ස් (පුද්.) සමාගම
3. තෝමස් කුක් ලංකා (පුද්.) සමාගම-බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපොල	

විදේශ මුදල් මිලදී ගැනීමට, විකිණීමට සහ හුවමාරු කිරීමට අවසර ඇති බලපත්‍රලාභී මූල්‍ය සමාගම්

1. එල්බී ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී	4. සිංගර් ෆිනෑන්ස් (ලංකා) පීඑල්සී
2. ඒෂියා ඇසෙට් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී	5. සිටිසන්ස් ඩිවලොප්මන්ට් බිස්නස් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී
3. ලංකා ක්‍රෙඩිට් ඇන්ඩ් බිස්නස් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී	6. සෙන්කඩගල ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී

විදේශ මුදල් මිලදී ගැනීමට අවසර ලබා දී ඇති සංචාරක හෝටල්

1. ට්‍රින්කෝ බ්ලූ බයි සිනමන්	8. සිනමන් රෙඩ් කළමිබු
2. පර්ල් සිටි හෝටල්	9. සිනමන් ලො(ඩී)ප් හබරණ
3. ෂැංග්හයි හම්බන්තොට් රිසෝට් ඇන්ඩ් ස්පා	10. සිනමන් ලේක්සයිඩ්
4. ෂැංග්හයි හොටෙල් කළමිබු	11. සිනමන් වයිල්ඩ් යාල
5. සිනමන් ග්‍රෑන්ඩ්	12. සිනමන් සිට්ටෙල් කැන්ඩ්
6. සිනමන් බෙන්තොට් බීච්	13. හබරණ විලේජ් බයි සිනමන්
7. සිනමන් බේ බේරුවල	14. හික්කා ට්‍රාන්ස් බයි සිනමන්

අනෙකුත් ආයතන

1. එම්එම්බීඑල් මනි ට්‍රාන්ස්ෆර් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් (මුදල් ප්‍රේෂණ සේවාවේ නිරත වේ.)	2. ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාව (ශ්‍රී ලංකා එක්ස්පෝර්ට් ක්‍රෙඩිට් ඉන්ෂුරන්ස් කෝපරේෂන්) (විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් ණය ඇපකර නිකුත් කිරීමේ නිරත වේ.)

* මුදල් බලපත්‍ර 04.03.2024 දින නිකුත් කරන ලදී

2013 අංක 1 දරන ගෙවීම් කාඩ්පත් සහ ජංගම දුරකථන ආශ්‍රිත ගෙවීම් පද්ධති සඳහා වන නියෝග යටතේ බලපත්‍රලාභී සේවා සපයන්නන් (2024 මාර්තු 31 දිනට)

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු

1. අමානා බැන්ක් පීඑල්සී	10. මහජන බැංකුව
2. එම් සී බී බැන්ක් ලිමිටඩ්	11. යූනියන් බැන්ක් ඔෆ් කලම්බු පීඑල්සී
3. කාර්ගිල්ස් බැන්ක් පීඑල්සී	12. ලංකා බැංකුව
4. කොමර්ෂල් බැන්ක් ඔෆ් සිලෝන් පීඑල්සී	13. ස්ටැන්ඩර්ඩ් චාර්ටරඩ් බැන්ක්
5. ඩී එෆ් සී සී බැන්ක් පීඑල්සී	14. ස්ටේට් බැන්ක් ඔෆ් ඉන්දියා
6. ද හොංකොං ඇන්ඩ් ෂැන්හයි බැන්කින්ග් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ්	15. සම්පත් බැන්ක් පීඑල්සී
7. නැෂනල් ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පීඑල්සී	16. සෙලාන් බැන්ක් පීඑල්සී
8. නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැන්ක් පීඑල්සී	17. හබ්බ් බැන්ක් ලිමිටඩ්
9. පැන් ඒෂියා බැන්කින්ග් කෝපරේෂන් පීඑල්සී	18. හැටන් නැෂනල් බැන්ක් පීඑල්සී

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු

19. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	21. ශ්‍රී ලංකා නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථා බැංකුව
20. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	22. සණස ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පීඑල්සී

බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම්

23. එල්බී ෆිනැන්ස් පීඑල්සී	28. සිංගර් ෆිනැන්ස් (ලංකා) පීඑල්සී
24. එල්ඕඑල්සී ෆිනැන්ස් පීඑල්සී	29. සීටිසන්ස් ඩිවලොප්මන්ට් බිස්නස් ෆිනැන්ස් පීඑල්සී
25. ඩයලොග් ෆිනැන්ස් පීඑල්සී	30. සෙංකඩගල ෆිනැන්ස් පීඑල්සී
26. පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනැන්ස් පීඑල්සී	31. සෙන්ට්‍රල් ෆිනැන්ස් කම්පැනි පීඑල්සී
27. මර්චන්ට් බැන්ක් ඔෆ් ශ්‍රී ලංකා ඇන්ඩ් ෆිනැන්ස් පීඑල්සී	32. ෆින්ටෙක්ස් ෆිනැන්ස් ලිමිටඩ්

මූල්‍ය නොවන ආයතන

33. ග්ලෝබල් ජේමන්ට් ඒෂියා පැසිෆික් ලංකා (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්	34. ඩයලොග් ආසියාටා පීඑල්සී
	35. මොබිටෙල් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

නම

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ලාංඡනය

නීතිමය පසුබිම

2023 සැප්තැම්බර් මස සම්මත කරන ලද 2023 අංක 16 දරන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු පනතට අනුව ස්ථාපිත ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සබ්‍රැහිත තොරතුරු

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
අංක 30, ජනාධිපති මාවත,
කොළඹ 01
ශ්‍රී ලංකාව

දුරකථන අංකය : +94 11 247 7000
ෆැක්ස් : +94 11 234 6304
විද්‍යුත් තැපෑල : cbslgen@cbsl.lk
වෙබ් අඩවිය : www.cbsl.gov.lk

SWIFT කේතය

CBCELKLX

විගණකවරු

විගණකාධිපති

2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනත

බලයලත් නිලධාරී

නම : ආචාර්ය පී නන්දලාල් වීරසිංහ
තනතුර : අධිපති

තොරතුරු නිලධාරී

නම : කේ එම් ඒ එන් දුටුලගල මිය
තනතුර : නියෝජ්‍ය අධිපති
ලිපිනය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, අංක 30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01
දුරකථන අංකය : +94 11 247 7000
විද්‍යුත් තැපෑල : rti@cbsl.lk